

BUTLLETÍ OFICIAL DEL
BISBAT DE SANT FELIU
DE LLOBREGAT

EDITA

Bisbat de Sant Feliu de Llobregat. Secretaria General

Pl. de la Vila 11, 1r.

08980 Sant Feliu de Llobregat

Tel. 93 632 76 30 - Fax 93 632 76 31

butlleti@bisbatsantfeliu.org

www.bisbatsantfeliu.org

Subscripció anual: 20 euros

Les subscripcions anuals es consideren per any natural

Disseny gràfic: Estudi Lluís Torres. Castellbisbal

Maquetació i Impressió: T.G.A, S.L. Barcelona

Dipòsit Legal: DLB 27939-2005

Í

T

BISBAT DE E

SANT FELIU DE

LLOBREGAT L

L

T

U

B

[]

NÚM 12 (2006)
31 DE DESEMBRE
DE 2006

SUMARI

315 ESSLÉSIA DIOCESANA

316 Decrets

316 *Patronatge diocesà de la Mare de Déu de Montserrat*

316 *Acceptació de petició de jubilació*

317 *Decrets de llicències eclesiàstiques*

317 *Per a la publicació del material pastoral: "Guia Pastoral CUARESMA 2007" i pregàries.*

319 Nomenaments Parroquials

319 Nomenaments No Parroquials

319 *Nomenament de patró de la Fundació Privada Asil Inglada*

320 Escrits dominicals

320 *Abans de la fi: Serenor (5-11-2006)*

321 *Abans de la fi: Despullament (12-11-2006)*

321 *Abans de la fi: L'amor (19-11-2006)*

322 *A la fi, el judici (26-11-2006)*

323 *Oracles de Renaixença (3-12-2006)*

324 *Oracles de Renaixença (2) (10-12-2006)*

325 *Oracles de Renaixença (3) (17-12-2006)*

326 *Oracles de Renaixença (IV) (24-12-2006)*

327 *Oracles de renaixença (5) (31-12-2006)*

328 Crònica diocesana

332 Exhortacions pastorals

332 *Carta del senyor bisbe en motiu de les fitxes per a treballar l'Objectiu diocesà de la "coresponsabilitat"*

333 *Aportació de Mn. Ramon Prat i Pons a l'objectiu pastoral diocesà de la coresponsabilitat a l'Església*

340 Delegacions

340 *Delegació per a Vida Consagrada*

343 Necrològica

315 PROVÍNCIA ECLESIASTICA

346 Comunicats

346 *Carta episcopal als preveres i diaques de la Província Eclesiàstica de Barcelona de convocatòria de la Jornada del Clergat 2007*

346 *Circular episcopal als preveres i diaques de la Província Eclesiàstica de Barcelona*

348 *El cardenal Renato R. Martino presentà el Compendi de la Doctrina Social de l'Església*

350 *Presentació del Compendi de la Doctrina Social de l'Església als laics*

356 *Presentació als sacerdots de la Província Eclesiàstica de Barcelona*

361 *Presentació als claudres de les Facultats de Teologia i de Filosofia*

365 *Jornada d'Estudi sobre el diàleg fe-raó i el discurs de Benet XVI a Ratisbona*

369 CONFERÈNCIA EPISCOPAL TARRACONENSE

373 Comunicats

373 *Dades econòmiques dels Bisbats Catalans de l'any 2005*

373 *Decret pel qual es revisa l'almoina dels fidels que encomanen la celebració d'una missa per a una intenció particular*

375 CONFERENCIA EPISCOPAL ESPAÑOLA

376 Documents376 *Instrucción Pastoral***379 Comunicats**379 *Intercambio de Notas entre la Nunciatura Apostólica en España y el Ministerio de Asuntos Exteriores y Cooperación referidas a los acuerdos sobre asignación tributaria a favor de la Iglesia Católica*382 *Reunión de la Comisión Mixta Iglesia-Estado sobre Educación*382 *La Conferencia Episcopal Española condena el atentado terrorista de ETA en el aeropuerto de Madrid-Barajas*383 *El nuevo sistema de asignación tributaria en favor de la iglesia católica*386 *La CEE firma un convenio de colaboración con el Ministerio de Cultura para la conservación de catedrales*

389 SANTA SEU

390 Comunicats390 *DECLARACIÓN COMÚN DEL PAPA BENEDICTO XVI Y DEL DR. ROWAN WILLIAMS, ARZOBISPO DE CANTERBURY Y PRIMADO DE LA COMUNIÓN ANGLICANA*391 *MENSAJE DEL SANTO PADRE BENEDICTO XVI PARA LA XCIII JORNADA MUNDIAL DEL EMIGRANTE Y EL REFUGIADO (2007)*

395 ALTRES INFORMACIONS

396 Notícies396 *Prolongació del jubileu a Montserrat*396 *Estadística dels Sagraments i nombre de catequistes al Bisbat de Sant Feliu*

Església diocesana

DECRETS

Patronatge diocesà de la Mare de Déu de Montserrat

CONGREGATIO DE CULTU DIVINO
ET DISCIPLINA SACRAMENTORUM

Prot. N. 1372/06/L
Sant Feliu de Llobregat

El clergat i el poble cristià de la diòcesi de Sant Feliu de Llobregat honoren ja des d'antic amb culte peculiar i assidu la Benaurada Vergie Maria, sota el títol popularment anomenat de la Mare de Déu de Montserrat.

Per això, l'Excel·lentíssim Senyor Agustí Cortés Soriano, Bisbe d'aquella diòcesi, recollint els desigs comuns, va aprovar degudament l'elecció de la Benaurada Verge Maria sota el títol popularment anomenat de Mare de Déu de Montserrat com a Patrona davant de Déu de la diòcesi de Sant Feliu de Llobregat.

Ell mateix, amb carta datada el 20 d'octubre de 2006, demanava vivament que aquesta elecció i aprovació fos confirmada d'acord amb les Normes sobre la constitució dels Patrons.

La Congregació per al Culte Diví i la Disciplina dels Sagraments, en vigor de les facultats que li han estat atribuïdes pel summe Pontífex BENET XVI, atenent a les raons exposades, assenteix a la petició i confirma

LA BENAURADA VERGE MARIA
sota el títol de Mare de Déu de
Montserrat
PATRONA DAVANT DE DÉU
DE LA DIÒCESI DE SANT FELIU DE
LLOBREGAT

amb tots els drets i privilegis litúrgics que se'n segueixen.

Sense que s'hi oposi res en contra.

A la seu de la Congregació per al Culte Diví i la Disciplina dels Sagraments, en el dia 17 del mes de novembre de 2006.

+ Francis Card. Arinze

Prefecta

+ Malcolmus Ranjith

Secretari

Acceptació de petició de jubilació

DECRET 13/06
Sant Feliu de Llobregat
15-12-2006

Rebuda la petició de Mn. Josep Casas i Vaqués, en què sol·licita poder acollir-se a la jubilació i fa renúncia explícita als càrrecs que fins ara tenia a la Diòcesi.

PEL PRESENT document acceptem la petició de jubilació del Rvd. Sr. Josep Casas i Vaqués, la renúncia al càrrec de

rector de les parròquies Sant Marçal i Sant Pere de la Gornal, de Castellet i la Gornal, i el pas a la situació de prevere jubilat, per les raons adduïdes.

Ho decreta i firma l'Excm. i Rvdm. Sr. Bisbe de Sant Feliu de Llobregat.

*+ Agustí Cortés Soriano
Bisbe de Sant Feliu de Llobregat
Per manament del Sr. Bisbe
Joan-Pere Pulido, prev.
Secretari general i Canceller*

Decrets de llicències eclesiàstiques

Per a la publicació "Celebració Dominical en absència de prevere"

Ref.: 01/06
Sant Feliu de Llobregat
18-9-2006

Passi el directori: "Celebració Dominical en absència de prevere", (en llengua catalana i en llengua castellana) redactada per la Delegació Diocesana de Litúrgia d'aquest Bisbat de Sant Feliu de Llobregat a la censura de Mn. Francesc Nicolau i Pous.

Ho decreta i firma l'Excm. i Rvdm. senyor Bisbe.

*+Agustí Cortés Soriano
Bisbe de Sant Feliu de Llobregat
Per manament del senyor Bisbe
Joan-Pere Pulido i Gutiérrez, pvre.
Secretari general i Canceller*

Llicència 01/06

DIRECTORI: ACelebració Dominical en absència de prevere", (en llengua catalana i en llengua castellana).

AUTOR: Delegació Diocesana de Litúrgia del Bisbat de Sant Feliu de Llobregat

IMPRÈS: Ossó - Produccions gràfiques (Sant Feliu de Llobregat)

Sant Feliu de Llobregat, 18 de desembre de 2006

Vist el precedent dictamen del Censor i, quant a nosaltres pertoca, autoritzem la publicació de l'obra de què es tracta; cal fer-hi constar la llicència eclesiàstica, en la forma d'estil, i dipositar a la Secretaria general del Bisbat tres exemplars de l'obra de referència, abans de donar-la a la publicitat.

Ho decreta i firma l'Excm. i Rvdm. senyor Bisbe,

*+Agustí Cortés Soriano
Bisbe de Sant Feliu de Llobregat
Per manament del senyor Bisbe
Joan-Pere Pulido i Gutiérrez, pvre.
Secretari general i Canceller*

DILIGÈNCIA: Expedida la llicència en la mateixa data del Decret.

El Secretari general i Canceller

Per a la publicació del material pastoral: "Guía Pastoral CUARESMA 2007" i pregàries.

Ref.: 02/06
Sant Feliu de Llobregat
6-10-2006

Passi el material pastoral: "Guía Pastoral CUARESMA 2007" i pregàries "Miércoles de Ceniza (21 Febrero 2007); Primer Domingo (25 Febrero 2007); Segundo Domingo (4 Marzo 2007); Tercer Domingo (11 Marzo

2007); Cuarto Domingo (18 Marzo 2007); Quinto Domingo (25 Marzo 2007); Domingo de Ramos (1 Abril 2007); Domingo de Resurrección (8 Abril 2007)" (en llengua castellana) redactada per PATRO (Associació catòlica belga) i distribuïdes per les Clarises de Lavern d'aquest Bisbat de Sant Feliu de Llobregat a la censura de Mn. Francesc Nicolau i Pous.

Ho decreta i firma l'Excm. i Rvdm. senyor Bisbe,

*+Agustí Cortés Soriano
Bisbe de Sant Feliu de Llobregat
Per manament del senyor Bisbe
Joan-Pere Pulido i Gutiérrez, pvre.
Secretari general i Canceller*

Llicència 02/06

DIRECTORI: Material Pastoral "Guía Pastoral Cuaresma 2007", i pregàries "Miércoles de Ceniza (21 Febrero 2007); Primer Domingo (25 Febrero 2007); Segundo Domingo (4 Marzo 2007); Tercer Domingo (11 Marzo 2007); Cuarto Domingo (18 Marzo 2007); Quinto Domingo (25 Marzo 2007); Domingo de Ramos (1 Abril 2007); Domingo de Resurrección (8 Abril 2007)". En llengua castellana.

AUTOR: PATRO (Associació catòlica belga) i distribuït per les Clarisses de Lavern, del Bisbat de Sant Feliu de Llobregat

Sant Feliu de Llobregat, 24 de novembre de 2006

Vist el precedent dictamen del Censor i, quant a nosaltres pertoca, autoritzem

la publicació del material què es tracta; cal fer-hi constar la llicència eclesiàstica, en la forma d'estil, i dipositar a la Secretaria general del Bisbat tres exemplars de l'obra de referència, abans de donar-la a la publicitat.

Ho decreta i firma l'Excm. i Rvdm. senyor Bisbe,

*+Agustí Cortés Soriano
Bisbe de Sant Feliu de Llobregat
Per manament del senyor Bisbe
Joan-Pere Pulido i Gutiérrez, pvre.
Secretari general i Canceller*

DILIGÈNCIA: Expedida la llicència en la mateixa data del Decret.

El Secretari general i Canceller

NOMENAMENTS PARROQUIALS

Mn. Josep Lluís Muñoz i García ha esta nomenat administrador parroquial de la parròquia Sant Pere de la Gornal, de Castellet i la Gornal, el 15 de desembre de 2006.

Mn. Ferran Bueno i Ferrer ha esta nomenat administrador parroquial de la parròquia Santa Fe, de Santa Fe del Penedès, el 22 de setembre de 2006.

NOMENAMENTS NO PARROQUIALS

Nomenament de patró de la Fundació Privada Asil Inglada

D'acord amb el que preceptua en l'article n1 17.a., de la Fundació Privada Asil Inglada Via, de Vilafranca del Penedès, venim a nomenar com a membre del seu patronat a Mn. Ignasi Mora i Terrats, rector de la parròquia de Santa Maria de Vilafranca del Penedès, el 9 de novembre de 2006.

ESCRITS DOMINICALS

Abans de la fi: Serenor (5-11-2006)

Diem que el temps present, amb la perspectiva de l'acabament de l'any litúrgic, ens situava davant la fi del món o de la vida personal. I que la consideració d'aquesta fi era una pràctica força sana (i fins i tot guaridora) per a tothom, cristià o no, que volgués dur endavant una existència autèntica.

El primer efecte d'aquesta medicina era la clarividència: des de la perspectiva de la fi les coses es veuen tal com son, amb la seva justa mesura. Però convé ara posar de relleu un altre efecte avui particularment necessari, m'atreviria a dir "urgent": la contemplació de la fi ens forneix la virtut de la serenor.

Tot i que, segons diuen, el nostre temps no és d'apassionaments, això no vol dir que ens faltin enfrontaments, tensions i lluites, que de vegades van més enllà del respecte i de la convivència civilitzada. En un extrem hi ha la violència de tot tipus, que sembla una lacra permanent de la nostra societat. No seran les idees o els ideals la causa, però sí els interessos d'altra mena o, fins i tot, els instints més primaris. Però en tots els casos de baralles i conflictes hi ha un punt en comú: es trac-

ta de desitjos o interessos contradictoris en cadascuna de les parts, viscuts amb una intensitat tal, que deriven en exigències irrenunciables, perquè allò desitjat i exigít es considera un absolut. Així ningú vol cedir.

Hem de reconèixer, a més, que de vegades el conflicte i la tensió la vivim dintre, al nostre interior, contra nosaltres mateixos, perquè allò desitjat no ho podem assolir...

Tanmateix davant la fi els ulls s'obren a la llum i els llavis descriuen un somriure de pau i de sana ironia: quan tot s'acaba, semblen una mica ridícules les nostres baralles, i hom s'adona d'allò que va dir Jesús al jove apassionat: "de bo, absolutament bo, només n'hi ha un, que és Déu" (Mc 10,18).

- Perdem la pau, no perquè hi hagi problemes, sinó perquè, capficats només en els nostres interessos i el nostre benestar, els donem molta més importància de la que mereixen.
- La fi per al cristià, és, per una banda, la fi del que és realment dolent, i per altra, del que val, però no és absolut o no té consistència.
- La fi per al cristià és la plenitud, el perfeccionament (la "plenificació") d'allò realment bo, que també hem trobat a la vida.

Per això, contemplant la fi del món i nostre, mirem les coses dolentes de la vida i diem: "no trigareu molt a desaparèixer, no sou més que una ombra inconsistent". I mirem les coses bones i diem: "encara no ets la bondat, no trigaràs molt a ser-ho perfectament". Aquesta és la nostra pau i el secret de la nostra serenor: "només val la pena viure per allò que mereixi la nostra mort".

Abans de la fi: Despullament (12-11-2006)

La consideració de la fi de la història i de la vida personal en aquest món és certament una acció saludable. Però, com tota medicina que realment guareix, també té el seu vessant de ruptura i estrip.

Potser és el que més ens costa acceptar i viure.

Diuen que a partir de la dècada dels quaranta, l'organisme humà no cessa de perdre cada dia possibilitats de vida: cèl·lules, energia, vitalitat... En conseqüència, si la vida de l'esperit no seguís un altre camí, hauríem d'acceptar irremeiablement que és veritat aquella màxima dels filòsofs existencialistes, quan afirmaven que "l'home no és més que un ésser per a la mort". Nosaltres, davant la certesa i la imminència de la fi, no compartim en absolut aquest pessimisme, però sí que ens prenem molt seriosament la mort. Mes encara, no descurem aquesta mena d'anticipació del moment final, que són les petites morts que van jalonant el procés de declivi físic. No tenim por a viure'l com un camí de vertader despullament.

Hem inventat molts mecanismes per a suportar aquest vessant negatiu de l'existència: no parlar-ne, dissimular l'envelliment, guarnir la mort amb gestos sentimentals, consolar-se amb pensaments religiosos, oblidar-se o assolir la impassibilitat mitjançant calmants o tècniques psicològiques... Són, en la majoria dels casos, evasions i purs auto-engany.

Davant la despulla de la vida, el cristià, més que buscar consols i evasions, pren amb les seves mans el sofriment i la contradicció, i se sent cridat a viure la virtut de la pobresa evangèlica.

— La fe cristiana no és "un recurs" per

a afrontar la despulla vital i la mort sense dolor. En cap moment ens va prometre Crist que seriem preservats de tal contradicció.

- Més aviat ens va assegurar que compartiríem la seva mateixa sort, incloses les llàgrimes, la sensació d'abandó i la foscor.
- Però varem ser convidats a viure-la tal com Ell ho feu: clarament li treien la vida i, tot i això, deia "sóc jo qui la dono" (Jn 10,18). Això mateix és la pobresa més radical.

La despulla progressiva que vivim i que recordem abans de la fi, esdevé la gran ocasió per a recuperar i manifestar, tant la veritat del que som, com l'única Veritat de la vida. Perquè el que som realment només es manifesta en la nostra nuesa, en la privació de les coses amb les quals ens vestim i, tanmateix, "no som". I alhora la Veritat de la vida, el que realment valem i té vocació d'eternitat, surt a la llum, per a acabar triomfant. I això, que és la Veritat i l'única cosa que resisteix l'embat de la mort és justament l'amor.

Abans de la fi: L'amor (19-11-2006)

Ara s'entén molt millor allò que dèiem sobre la contemplació (i celebració) de la fi del món i de l'existència personal en aquesta terra: que és una medicina saludable. En efecte, la fi de l'existència terrena ens guareix a costa d'un cert sofriment despullant-nos de coses a les quals ens hem aferrat, però al mateix temps produeix el renéixer per a l'etern de l'amor. I així com vèiem successives morts com bestretes de la mort final, així hem de reconèixer ara successius moments de vida, com penyora de vida més enllà de la

mort. Aquests moments de vida són exactament els gestos d'amor.

En el petit assaig citat més amunt, Ernesto Sábato, sospitant propera la mort, no pot evitar recordar a la seva dona, justament per a doldre's amb profunda amargor del sofriment que ell li havia provocat pels seus desamors, els seus abandons i les seves traïcions, tant més lamentables quant apareixien com una ombra fosca al costat de la claredat brillant de l'absoluta fidelitat que ella sempre li va tributar. Més commovedor resulta el testimoniatge del filòsof Jean Guitton en la seva obra, escrita també davant la perspectiva de la mort, "El meu testament filosòfic". En el capítol titulat "On, un cop haver ridiculitzat dos individus els meus amors, la meva dona ve expressament a retornar-me la serenitat", sembla que es reconeix "maldestre per a l'amor" pel seu excés d'intel·lectualisme, però davant la mort li val que la seva dona, sense negar la seva ineptitud, acrediti que malgrat tot ella sap que ell l'ha estimada.

- Reconeixem l'error de l'ambició, com a motor de la vida i "assegurança" d'immortalitat. Per a superar aquest engany ens hauria de bastar el gest d'obrir els ulls a la realitat, especialment a la realitat de la fi de la vida.
- Però la gravetat d'aquest error no consisteix només en que davant la fi de res serveix tot l'acumulat, sinó sobretot en que "ens impedeix ser rics de cara a Déu" (Lc 12,13-21).
- Perquè ésser rics per a Déu significa haver estimat. De fet és l'única cosa que ens pot acreditar el dia final. Per això, l'ambició, en descriure el moviment i l'actitud radicalment contrària a Déu, que és i crida a l'amor, a més de ser absurda, duu en si mateixa el verí de la mort.

Alguns esperits sensibles han copsat espontàniament el pes d'eternitat que existeix en el veritable amor. Sábato cita el poeta Luís Cernuda, que va qualificar als amics com "una pausa d'amor entre la fugida de les coses". Les coses se'ns escolen de les mans, sobretot les coses que hem aferrat tenaçment, incloses les persones que hem considerat com a "propietat" (quin error!); però quan estimem de debò roman viu tant l'amor, quant la comunió amb la persona estimada. La Primera Carta de San Joan ho afirma categòricament: "Hem (ja) passat de la mort a la vida. Ho sabem perquè estimem als germans" (1Jn 3,14).

A la fi, el judici (26-11-2006)

No en volem parlar. Ens molesta i grinyola a les nostres orelles, freturosos com estem d'escoltar paraules consoladores i amables. Tanmateix, no podem fugir de la veritat del judici al final de la història del món i de cadascun: està massa clar en l'Escriptura, en les paraules del mateix Jesús, i en les fórmules més antigues de la fe cristiana. Fem un exercici de maduresa i honradesa intel·lectual per a superar la nostra excessiva susceptibilitat. Hi ha d'haver un misteri amagat en aquesta veritat. Romano Guardini, fidel al seu tarannà modern i, alhora, lleial a la Revelació, ens ho va fer veure en la seva obra "Les darreries".

El punt i final de la història no és un estat de vida assolit per l'home a manera d'utopia realitzada, sinó una acció de Déu realitzada en Crist. I consistirà en un judici de distinció i separació irrevocable entre el bé i el mal, per al triomf, també irrevocable, d'aquell primer. I precisament serà

jutge el qui ha arribat a morir per nosaltres, per tal que la nostra vida no esdevingui inútil, "perquè no es perdi ningú dels quals el Pare li va donar" (cf. Jn 17,12).

Dèiem que l'única cosa que ens acreditava al final és l'amor. Però, segons els textos del Nou Testament sobre el judici, no serà exactament l'amor com a sentiment, ni com a imperatiu moral, ni com a manament: la mesura i la norma de l'amor és Jesucrist; més encara, en definitiva el judici versarà sobre la postura adoptada davant la seva persona, perquè l'amor, la veritat o el bé no són una idea o valor abstracte, sinó Ell mateix. El gest d'amor més insignificant, realitzat fins i tot ignorant a Crist, es dirigeix a Ell i en Ell té un valor etern.

A més, lluny de contradir la seva condició de Redemptor, el judici que realitza Jesucrist és justament la culminació de la seva obra alliberadora. Perquè no hi ha llibertat total sense que tota esclavitud quedi superada, ni llum sense que les tenebres siguin vençudes, ni vida plena sense que sigui aniquilada tota mena de mort.

- No tinguem por, perquè "no hi ha cap temor en l'amor; sinó que l'amor ple expulsa el temor" (1Jn 4,18). Això sí, mentre no arriba la fi, temem no estimar.
- Ningú podrà aixecar el cap amb total seguretat en el judici. Però no és el mateix ser acusats per qui ens estima, que ser-ho per qui ens vol mal, els fariseus o pel diable, que és el prototip del fariseisme.
- Pensem que els nostres actes d'amor o desamor ja ara són "davant seu i respecte d'ell".

El millor és anar avançant aquest judici, aplicant-lo nosaltres mateixos sobre les nos-

tres pròpies decisions i els fets de la vida. És el que anomenem "discerniment". En definitiva, el que serà acció de Déu al final, comença ja aquí i ara, quan des de l'Esperit de Déu es destrua el bé del mal, amb l'única diferència que aquí el judici es fa entre boires i provisionalment; mentre que llavors es realitzarà amb absoluta claredat i serà inapel·lable. "Reconciliem-nos, doncs, mentre encara anem de camí" (Mt 5,25).

Oracles de Renaixença (3-12-2006)

Enguegem el camí de l'Advent com qui va donant passos cap a un nou naixement. Res d'estrany, perquè la celebració del Nadal en el fons no és altra cosa que assajar, any rere any, el continu tornar a néixer de la vida cristiana. I, com ja sabem, aquesta, la vida cristiana, consisteix pròpiament en la progressiva adquisició per nosaltres de la "forma del Crist": podem dir que al llarg de la vida els cristians veiem que Crist va formant-se en nosaltres i nosaltres "conformant-nos" al Crist. És per això que diem que cada any per Nadal Crist torna a néixer en nosaltres i nosaltres renaixem en ell. Fem camí cap aquest misteri.

Fem-ho, però també com a Poble. Diríem que sobre tot com a Poble. Entre altres motius, perquè no només estem compromesos especialment en caminar junts i sentir-nos Església, sinó també perquè, essent sincers, just tenim espontàniament una percepció de l'Església com d'un poble envellit, que necessita aviat una bona "renaixença", un tornar a néixer amb nova saba i nova vida.

Parlem de "renaixença de l'Església" en el sentit com sovint ho fan documents oficials de l'Església a Catalunya, quan, recordant el moment històric de finals del

segle XIX, de caire social, cultural, polític, anomenat "Renaixença", diuen que també fou un moment de "renaixement eclesial", val a dir, de fecunditat, floriment, creativitat i creixement de l'Església ("Arrels cristianes de Catalunya"). Cal advertir, però, que tot i donant a la paraula el mateix sentit, no volem dir que hem d'enyorar o esperar que es repeteixi aquell moment social i cultural (només Déu sap si tornarà algun dia un moment semblant): aleshores Església i societat eren dues realitats totalment encaixades, fins al punt de resultar molt difícil esbrinar si era tot un sol moviment... Parlem de "renaixença a l'Església perquè, sigui com sigui, estem segurs de que ens és permès, des de la fe, somniar i esperar un Poble de Déu ple de vida, que torna a néixer de la seva postració.

Càntic d'esperança:

"Lloat sigui el nostre Déu i Pare,
que pel seu poder i el seu amor fidel,
ens permet no perdre el somriure.
Lloat sigui per les seves mans
que sostenen el nostre futur
amb el mateix amor
que manifestà als nostres pares.
Lloat sigui per la seva Providència,
que treu vida de l'esterilitat,
força del defalliment,
nous camins de la foscor,
valentia i llibertat de l'esclavatge,
perdó i amor de la culpa i la solitud.
Lloat i beneït sigui Ell,
font pregona de tota esperança.
Amén".

Oracles de Renaixença (2) (10-12-2006)

És la manca de vitalitat de la nostra Església el que ens fa desitjar noves "renaixences". El pas primer i necessari serà, evi-

tant tot tipus de dissimulació i engany, reconèixer la nostra realitat tal com és. Si els nostres ulls estan sans de debò, no hem de tenir por a la veritat, perquè veuran els defectes com a possibilitat de creixement i descobriran les virtuts com a dons i regals de l'Esperit.

Els oracles del 3r Isaïes ens forneixen tres imatges expressives de sengles facetes d'un poble mancat de vida: caminar com a cecs, les fulles marcides dutes pel vent i la ciutat despoblada.

No és que el poble cec no camini, sinó que "avança a palpentes" (Is 59,10). No veure gens o no veure amb claredat ens fa donar passos insegurs, ens fa ensopegar de quan en quan, patir algun cop i sortir-ne amb alguna ferida, haver de girar en rodó i tornar al punt de partida, temptejar camins, anar amb por, seguir lentament. Acceptem que mai en aquesta història caminarem amb la més nítida claror. Però, ¿no ens cal a la nostra Església molta més llum?; ¿no és de veres que els nostres plans i accions semblen de vegades intents successius i frustrats? O més aviat és que cerquem llum on no pot haver-n'hi i no mirem on n'hi ha?

Les fulles un dia tingueren la seva primavera i el seu estiu. Els primers cops de fred les ha marcides i una ventada se les ha endut. Perquè la fidelitat i la justícia del poble no era tan pura com per a poder fer front a la crisi d'un hivern de la història (cf. Is 64,5). A la nostra Església molts, marcida la seva fe, han estat enduts per fortes ventades vers altres indrets, lluny de la vida i de l'escalf d'aquell arbre, que mira de viure de la mateixa saba.

El fet de que una ciutat estigui plena de gent, no vol dir que hi hagi vida: pot semblar fins i tot un desert (cf. Is 64,9). Perquè

hi ha vida on hi ha humanitat plena, perdó i amor de Déu, germanor i comunió, joia compartida i esperança. Activitat i moviment a l'Església no és necessàriament signe de Vida. Les crítiques sistemàtiques d'uns contra altres, la sospita constant, l'amargor de l'acusació i la malfiança continua, buiden la ciutat, maten i fan d'ella un desert de solitud.

Elegia d'esperança:

No sabem, Senyor, què o qui ens ha portat aquí.

Més enllà de tot error,
de tota rancúnia i de qualsevol ignorància,
voldríem recollir amb els nostres llavis
els gemecs del tots els germans,
que, estimant-la, pateixen amb l'Església.
Escolta la nostra pregària agosarada i humil:
concedeix-nos una esquerda de llum,
un petit alè de vida i alguns germans
que vulguin omplir del teu amor
els buits de totes les solituds.
Amén.

Oracles de Renaixença (3) (17-12-2006)

Que ningú pensi que els veritables oracles d'esperança siguin un pur bàlsam per a la duresa de la vida. L'esperança, i més concretament, l'expectació d'un renaixement de l'Església, no podrà ser mai (tret d'una intervenció miraculosa de Déu) esperar un salt sobtat, en el buit, del sofriment present al goig de la plenitud.

Per diverses raons. La més important d'elles, que Déu el nostre Pare, no és pas, en absolut, "paternalista". El pare "paternalista" és consentidor, dóna al fill tot el que li demana, perquè vol evitar-li, sigui com sigui, qualsevol sofriment (i així no sofrir ell tampoc); el bon pare, per contra,

cerca el bé del fill, és a dir, que canviï, creixi i maduri, encara que li costi un cert patiment.

Per això la paraula del profeta, per la qual Déu anava educant al seu poble, a més de posar davant els ulls la crua realitat, no va callar mai les responsabilitats que pertocaven al propi poble. Heus aquí, doncs, la gran pregunta d'un vertader oracle de "renaixença": la situació que sofrim, ¿no és en gran mesura obra de les nostres mans?; i les nostres mans, ¿no obeeixen al nostre cor?

Cor i mans infidels són la font de la nostra feblesa i la nostra mort. La infidelitat rau en el cor i és pecat contra Déu i, alhora, és inseparable de tota mena d'obres contra els germans. Oblidar-se de Déu, negar-lo, fer un culte sense amor concret, falsejar-lo amb la idolatria, és talment el mateix que posar entebancs a l'honradesa, practicar la injustícia, viure de l'engany (cf. Is 59,1-8.12-15): "Per això et negues a fer-nos justícia, es manté lluny la teva salvació. I és que la bona fe ensopega pels carrers, i l'honradesa no sap com entrar... i el qui s'aparta del mal acaba espoliat".

¿Quina ha de ser, doncs, la nostra pregària, sinó el baluceig humil del qui prega amb el cap acotat, els ulls baixos, agenollat, però amb el cor serè, com abandonat a la refiança d'un amor implorat i cert?

Pregària de memòria, penediment i esperança (cf. Is 63,11-64,11):

Prou, Senyor, de queixes i planys.
L'Església passa pel meu cor,
però abans és el teu Poble:
no vull sinó recordar les gestes del teu amor.
Parla'ns fort i clar, amb la veu d'un bon pare.

Parla'ns de com sofries els nostres sofriments,
de com ens prenies en braços i ens duies al coll.

Parla'ns de les nostres rebel·lions i oblits.
Guaita des de la teva mansió què se n'ha fet del teu amor ardent.

¿Perquè permets que el nostre cor s'endureixi?

iOh si esquinçessis el cel i baixessis!

Es fondrien les muntanyes, series com un foc que encén la garriga.

Ara ningú no invoca el teu nom ni es desvetlla per recórrer a tu.

Però, malgrat tot, tu ets el nostre pare, des de sempre el teu nom és "Redemptor nostre",

nosaltres som l'argila i tu el terrisser.

Mira'ns, oblida les nostres faltes;
tots nosaltres som el teu poble estimat.
Amén.

Oracles de Renaixença (4) (24-12-2006)

Sempre que tenim en perspectiva una renovació de l'Església mirem d'esbrinar «quines coses cal fer, quines accions cal dur a terme». La qual cosa s'ha de entendre com un motiu de satisfacció, perquè ens adonem que, entre nosaltres si més no, hi ha suficient capacitat de reflexió i de responsabilitat com per a entomar les tasques pròpies de membres actius de l'Església.

Així, quan planifiquem un curs arribem a la conclusió, un cop escoltada una xerrada de l'expert corresponent, de que cal elaborar tot un seguit de propostes d'acció. L'esment està centrat en allò que anomenem «la vida pastoral», és a dir, el conjunt de serveis i accions que fa l'Església en favor dels propis fidels i del món.

Tanmateix els «oracles de renaixença», tot i incloent propostes d'acció semblants, no van exactament per aquí: en lloc de passar des de l'anàlisi de la realitat i de les causes directament a la programació de comportaments i accions, molt abans fan una crida insospitada a la «contemplació». Conviden a la «contemplació» en sentit profund de saber mirar, percebre amb deler allò que esdevé davant els ulls, copsar la seva bellesa i la seva densitat fins a la «admiració». I el que cal contemplar és, no pas el què fem nosaltres, sinó el què ha fet, fa i farà Ell, el Déu que ens estima més enllà dels nostres errors.

L'Església no pot recuperar la seva esplendor si no és a la manera com la ciutat veu que l'albada trenca el dia sobre ella. «Alça't radiant Jerusalem, que arriba la teva llum: sobre teu clareja com l'alba la glòria del Senyor» (Is 60,1). La ciutat pot recuperar la vida i l'activitat, però abans ha d'obrir els ulls a la llum. I aquesta brilla tant com el Messies alliberador (Is 61,1-9), l'Espòs amant (Is 62,1-12), el Rei victoriós (Is 63, 1-6). El Nadal és una celebració essencialment contemplativa.

Pregària de contemplació:

Senyor, venim cansats de mirar la fosca i d'anar al darrere de miratges mentiders.
Concedeix-nos el do d'uns ulls contemplatius,
que puguin copsar, més enllà d'una superficial tendresa,
la llum potent del misteri del Nadal.
Fes que ens deixem encisar per la força que allibera en la feblesa,
l'amor que estima en el silenci,
la victòria que venç en la humilitat.
Dóna'ns contemplar el brot essencial de

l'Església
 en aquella comunió que tot d'una brollà
 al voltant de la teva presència.
 Perquè ets tu qui ho farà,
 només trobar unes mans, un si, un cor,
 oberts i obedients per tal d'acollir la teva
 obra:
 la irrupció d'un Déu en la història humana,
 fins aleshores tancada i sotmesa,
 fent esclatar els murs i les cadenes,
 que l'impedien la felicitat.
 Atorga'ns el do de veure i de viure,
 per tal que el nostre goig sigui ple.
 Amén.

Oracles de renaixença (5) (31-12-2006)

Els ulls contemplatius mai es cansen de mirar. Com que són font de goig, tenen a més un poder misteriós per atraure el cor cap allò contemplat. I al darrere del cor van el pensament, la voluntat, la sensibilitat, les mans, els passos... En definitiva estem fets per a la bellesa i sense ella no podríem subsistir.

Això passa amb escriu quan el que contemplem ens afecta profundament, colpejant-nos el cor. Doncs, és el nostre cor, delerós d'una Església transparent a la llum del Crist per a nosaltres i per al món, delerós a la fi de felicitat, el qui ha pogut descobrir allà a l'horitzó la ciutat renascuda, refeta per la mà de Déu, brillant de glòria.

La imatge que fa servir el profeta en el seu oracle d'esperança és ben gràfica. Evoca aquell espectacle que de vegades ens ha servit l'oratge de tempesta, quan, a punt d'escampar, el sol guaita aprofitant una esquerda entre negres nuvolades, vessant raigs de llum intensa, que venen a il·luminar un indret ben precís de la

terra, potser un poble o una ciutat. Oracle sobre Jerusalem: "Mentre les tenebres embolcallen la terra i negres nuvolades cobreixen les nacions, sobre teu resplendeix el Senyor, apareix la seva glòria" (Is 60,2). Tot seguit descriu la vinguda, com una immensa peregrinació, de tots pobles cap a la ciutat.

Quina és pròpiament la lluentor de l'Església, aquesta ciutat sobre la qual ha clarejat la llum del seu espòs, Jesucrist? La ciutat no té cap motiu per vantar-se: des d'ella surt llum, però la llum no és seva. Pot envanir-se l'espill o la lluna per la resplendor que reflecteixen? L'Església renascuda és el lloc on constantment torna a néixer Jesús. En ella hi ha veritat, perdó, amor salvador; de tot gaudeix, però res és seu; tot ho ha de donar, perquè tot ho ha rebut. Només li escau que l'acció de gràcies.

Càntic de lloança amb el "Magníficat eclesial" d'Isaïes: (cf. Is 61,10-11)
 Aclamo el Senyor plena de goig,
 la meva ànima celebra el meu Déu,
 que m'ha mudat amb vestits de victòria,
 m'ha cobert amb un mantell de salvació,
 com el nuvi coronat amb la diadema,
 com la núvia adornada amb joiells.
 Com la terra fa créixer la brotada
 i el jardí fa germinar la llavor,
 el Senyor, Déu sobirà,
 farà germinar la salvació i el triomf
 davant totes les nacions.

CRÒNICA DIOCESANA

NOVEMBRE

1 de novembre. El senyor bisbe presideix l'Eucaristia a la Catedral en la Solemnitat de Tots Sants.

4 de novembre. El senyor bisbe celebra l'Eucaristia a la parròquia de Sant Esteve de Cervelló on confereix el sagrament de la confirmació.

5 de novembre. El senyor bisbe celebra l'Eucaristia a les parròquies de Sant Cugat de Sant Cugat Sesgarrigues i Sant Sebastià de Sant Sebastià dels Gorgs.

El senyor bisbe visita la comunitat de benedictines de Sant Benet de Montserrat.

6 de novembre. Reunió del Consell de la Catedral de Sant Llorenç.

7 de novembre. Trobada de preveres i diaques de la Vicaria del Penedès, Garraf, Anoia.

8 de novembre. Reunió de la Delegació diocesana de Pastoral sacramental i Litúrgia.

Ministeris al Seminari Conciliar de Barcelona.

9, 19 i 29 novembre. Cadena de pregària per

les vocacions, al Bisbat de Sant Feliu. Promoguda per les Delegacions de Pastoral Vocacional dels bisbats amb seu a Catalunya.

10 de novembre. Reunió del Consell Episcopal

Reunió de la Delegació diocesana de Família i Vida

11 de novembre. El senyor bisbe participa en l'acte acadèmic en memòria del Dr. Ramon Roca-Puig, en motiu del centenari del seu naixement (Aula Magna de la Universitat de Barcelona)

12 de novembre. Trobada d'animadors de Pastoral juvenil al Seminari Conciliar de Barcelona.

13 de novembre. El senyor bisbe visita el Col·legi de Sant Miquel dels Fills de la Sagrada Família de Molins de Rei.

Trobada d'acollidors de promesos amb els membres de la Delegació diocesana de Família i Vida a la parròquia de Sant Sadurní de Sant Sadurní d'Anoia.

Primeres Jornades de Formació i Animació Pastoral de la Vicaria del Llobregat (del 13 al 16 de novembre) al Col·legi Verge de la Salut de Sant Feliu de Llobregat.

14 de novembre. Trobada de preveres i diaques de la Vicaria del Llobregat a Begues.

Reunió d'Arxiprestos de la Vicaria del Llobregat.

Entrevista al senyor bisbe a la Televisió de Gavà.

15 de novembre. Reunió de la Comissió d'obres del Nou Bisbat (Casa de l'Església del Bisbat de Sant Feliu de Llobregat).

17 de novembre. Reunió del Consell Episcopal a Santa Fe del Montseny.

Reunió de la Delegació diocesana de Pastoral de la Salut.

18 de novembre. Trobada dels Consells Pastoral Arxiprestals en la presentació del segon any de l'Objectiu diocesà i els materials de treball, al Col·legi de les Filles del Bon Salvador de Sant Feliu de Llobregat.

El senyor bisbe celebra l'Eucaristia a la parròquia de Sant Joan Baptista de Viladecans on confereix el sagrament de la Confirmació.

Jornada d'iniciadors de la JARC, a Sant Sadurní d'Anoia.

19 de novembre. El senyor bisbe celebra l'Eucaristia a la parròquia dels Sants Just i Pastor de Sant Just Desvern on confereix el sagrament de la Confirmació.

El senyor bisbe celebra l'Eucaristia a la parròquia de Sant Antoni Maria Claret de Sant Boi de Llobregat que celebra una assemblea parroquial.

Comiat de Mn. Josep Casas, a l'església de la Mare de Déu de Montserrat de Clariana.

20-24 de novembre. El senyor bisbe participa en la LXXXVIII Assemblea Plenària de la Conferència Episcopal Espanyola.

24 de novembre. Utopies amb peatge. Pregària-concert a la capella del Santíssim

de la catedral de Sant Feliu de Llobregat, càrrec de Carles, Manel i Toni (membres de Kairoi).

25 de novembre. Trobada de religiosos i religioses de la Diòcesi al Monestir de les Dominiques de Mont-Sió d'Esplugues de Llobregat.

Un santuari de la compassió. La dimensió eclesial de Montserrat. A càrrec de Éric de Beukelaer, rector del Seminari interdiocesà de Limelette (Louvain-la-Neuve, Bèlgica). Organitza el monestir de Montserrat amb motiu dels cent vint-i-cinc anys del patronatge de la Mare de Déu de Montserrat sobre les diòcesi catalanes.

Trobada d'infants de l'arxiprestat Piera-Capellades, a la rectoria de Piera.

25-26 de novembre. XXII Trobada Catalana de corals de Pueri Cantores a la Catedral de Sant Llorenç.

26 de novembre. Trobada diocesana de grups de confirmació al Castell de Penyafort. El senyor bisbe participa en la trobada i celebra l'Eucaristia amb els participants de la trobada.

El senyor bisbe visita els locals de Càritas de Sitges en l'església de Sant Joan Baptista.

El senyor bisbe celebra l'Eucaristia a la parròquia de Sant Bartomeu i Santa Tecla de Sitges on confereix el sagrament de la Confirmació.

27 de novembre. Entrevista amb el senyor bisbe de la Superiora general de les Filles del Bon Salvador de Caen.

28 de novembre. Reunió d'arxiprestos de la Vicaria del Penedès, Garraf, Anoia a Piera.

Reunió dels bisbes de la Província Eclesiàstica de Barcelona

29 de novembre. Reunió del Consell diocesà d'Economia

30 de novembre. Reunió del Col·legi de Consultors

DESEMBRE

1 de desembre. Reunió del Consell Episcopal.

2 de desembre. El senyor bisbe participa en l'acte institucional del centenari del Col·legi de la Immaculada Concepció de la Germanes Agustines Missioneres de Gavà.

3 de desembre. El senyor bisbe celebra l'Eucaristia en el Monestir de les Dominiques de Mont-Sió. En la celebració es proclama l'inici del Jubileu en els 800 anys de la fundació.

El senyor bisbe celebra l'Eucaristia del primer diumenge d'Advent en la Catedral de Sant Llorenç amb la presència dels participants de la cinquena Trobada Mundial de les famílies del passat mes de juliol a València.

Hora Santa a la cripta de la Colònia Güell, organitzada per la Unió Comarcal de Lligues de perseverança del Baix Llobregat.

5 de desembre. Reunió del Consell de la Catedral de Sant Llorenç.

7 de desembre. Vetlla de la Immaculada a la Basílica de la Mare de Déu de la Mercè de Barcelona.

8 de desembre. El senyor bisbe celebra l'Eucaristia al Santuari de la Mare de Déu de Montserrat on confereix el sagrament de l'orde diaconal i presbiteral.

10 de desembre. Concert Amics de l'Orgue a Collbató. Grup Virdung. El llibre Vermell de Montserrat.

10-15 de desembre. El senyor bisbe comparteix una tanda d'exercicis espiritual als preveres de la diòcesis de Burgos.

11 de desembre. Recés d'advent per al clergat de Sant Feliu, a la casa Molí d'en Rovira de Vilafranca. El P. Josep Roca, delegat diocesà per a la Vida Consagrada, va oferir unes pistes de reflexió i pregària a l'entorn de l'encarnació de Déu.

12 de desembre. Recés d'Advent del preveres i diaques de les dues Vicaries a la Residència Mare Ràfols de Vilafranca del Penedès. El recés és dirigit pel P. Josep Rova i Mas (SF), Delegat diocesà de la Vida Consagrada.

13 de desembre. Presentació de l'edició catalana del Compendi de la Doctrina Social de l'Església a càrrec de l'Emm. Sr. Cardenal Renato R. Martino, president del Pontifici Consell de Justícia i Pau, a l'Aula Magna del Seminari Conciliar de Barcelona.

15 de desembre. Pregària jove d'Advent. Organitzada pel Moviment de Joves Cristians de Comarques - JARC del Penedès, al

Monestir de la Mare de Déu del Carme de Vilafranca.

16 de desembre. El senyor bisbe celebra l'Eucaristia a la parròquia de Santa Maria d'Olesa de Montserrat on confereix el sagrament de la Confirmació.

Concert d'agraïment a voluntaris i col·laboradors de Càritas Diocesana. Catedral de sant Llorenç.

17 de desembre. El senyor bisbe celebra l'Eucaristia en les parròquies de Sant Pere i Sant Marçal de Castellet i La Jornal en la pressa de possessió del nou rector, Mn. Josep Lluís Muñoz García.

El senyor bisbe celebra l'Eucaristia a la Catedral de Sant Llorenç en el tercer diumenge d'Advent.

18 de desembre. El senyor bisbe visita la Parròquia de Sant Antoni de Pàdua de Sant Vicenç dels Horts en la celebració de la Tradició de la Comunitat Neocatecumenal.

19 de desembre. El senyor bisbe celebra l'Eucaristia en la Catedral de Barcelona amb els professors de religió de la Província Eclesiàstica de Barcelona.

20 de desembre. Reunió d'arxiprestos de la Vicaria del Llobregat a Sant Vicenç dels Horts.

El senyor bisbe imparteix una conferència a l'Acadèmia Catòlica de Sabadell amb el títol: És possible una renaixença a l'Església?

22 de desembre. Reunió del Consell Episcopal.

Recepció de Nadal del senyor bisbe a la seu del Bisbat de Sant Feliu de Llobregat.

Trobada del senyor bisbe amb els seminaristes de la diòcesis de Sant Feliu de Llobregat al Reial Monestir de Sant Isabel de les Clarisses de Lavern on confereix el ritus de l'Admissió a ordes.

23 de desembre. Aniversari de l'ordenació sacerdotal del senyor bisbe (1971).

El senyor bisbe visita el centre penitenciari de Can Brians on celebra l'Eucaristia de Nadal.

24-25 de desembre. El senyor bisbe celebra l'Eucaristia de la Missa del Gall a la Catedral de Sant Llorenç.

EXHORTACIONS PASTORALS

Carta del senyor bisbe en motiu de les fitxes per a treballar l'Objectiu diocesà de la "coresponsabilitat"

Novembre 2006

PER A VIURE LA CORESPONSABILITAT

Estimats germans:

D'acord amb el que entenem que ens demana l'Esperit com a diòcesi en aquest moment, anem fent camí cap a una Església més "coresponsable". Si volem ser conseqüents no només ens hem d'adonar d'aquesta crida i parlar-ne, sinó també ens cal respondre donant passos efectius.

Tenim a les mans uns materials que volen ser un ajut il·luminador en aquest camí. Creiem que, efectivament, poden ser-ho, i per això s'ofereixen com a eina eficaç. Però fora bo posar de manifest les condicions de les quals depèn la seva eficàcia.

En primer lloc, cal desitjar, de debò, que la nostra Església sigui més participativa: Ens podem conformar amb una Església de membres passius, que esperen només rebre i que se'ls hi doni tot fet? Els vincles que ens uneixen mútuament als membres del mateix Poble de Déu, i la convicció de que l'Esperit Sant és en cadascú dels

batejats, que com a creients miren de ser-li fidels cada dia, ens estan recordant que a l'Església de Jesucrist s'ha de viure realment la "responsabilitat compartida".

Però, en segon lloc, la participació responsable de cadascú a la vida de l'Església no és altra cosa que l'efecte (potser el més significatiu) de l'ésser i el viure com a membre seu: "perquè sóc, em veig i em sento Església, la seva vida, tant els seus èxits com els seus fracassos, la seva salut com les seves malalties, també depenen del que jo faig i visc". És a dir, el que varem treballar el curs passat al voltant del tema de la "pertinença" és el fonament del que tracem de viure enguany sobre la coresponsabilitat. Tot plegat hauríem de sostenir totes dues afirmacions: "si participo a la vida de l'Església, només és perquè sóc Església"; "si sóc Església, no puc deixar de sentir-me responsable de la seva vida".

En tercer lloc, aquest material pretén, per un costat, provocar una oració, una reflexió i un diàleg sobre la realitat concreta que cadascú i el grup o la comunitat viu; i per altre, que aquesta oració, reflexió i diàleg estimulin al canvi d'actitud i a l'acció. Els fruits han de veure's en les persones i comunitats pròpies, així com en la vida diocesana. Com a signe de l'acord i el compromís comú volem endreçar un petit i breu document amb les conclusions que cada grup de reflexió ha tret: si Déu vol, es proclamarà el dia de la cloenda, el proper 6 de maig a la tarda, en el marc de la celebració de l'Eucaristia a Montserrat.

Desitjant que tots ens deixem portar, amb docilitat i pau, pel vent de l'Esperit, us saluda ben fraternalment:

*+ Agustí Cortés Soriano
Bisbe de Sant Feliu de Llobregat*

Aportació de Mn. Ramon Prat i Pons a l'objectiu pastoral diocesà de la coresponsabilitat a l'Església

Amb motiu de la trobada dels Consells Pastorals Arxiprestals en la presentació del segon any de l'objectiu diocesà i els materials de treball, al Col·legi de les Filles del Bon Salvador.

Sant Feliu de Llobregat
18-11-2007

Bon dia a tothom, el tema que se'm demana d'encetar en veu alta (una contemplació) és la coresponsabilitat en l'Església. L'he traduït amb aquest títol que teniu al paper, l'esquema que us han repartit: "Comunió i missió, eixos vertebradors de la renovació eclesial". L'ànima de la coresponsabilitat és la comunió i la missió. Cap a dins, creant fraternitat; cap a fora, servir allà on vivim; allò que hem rebut en la comunitat.

Aquesta sístole i diàstole és l'ànima de la coresponsabilitat. No és un tema burocràtic, o un tema tecnocràtic, sinó que és un tema de fe. El resultat de la comunió i de la missió és un col·lectiu de dones i homes que anem esdevenint, en llenguatge de la *Lumen Gentium*, aquelles tres imatges tan boniques: el Poble de Déu, el Cos Místic de Crist, el Temple de l'Esperit Sant: l'Església de la Trinitat.

I per això volia començar llegint només el fragment final de la resolució primera del Concili Provincial Tarraconense, que com sabeu és aquella introducció que tothom va valorar molt. I molta gent avui encara diu que només per això va valdre la pena el concili; per haver escrit aquestes planes (a part de les altres cent setanta

resolucions). Tota la reflexió aquesta introductòria acaba, fixe'u-vos-hi, amb aquest tema. Perquè diu així, lleigeixo literalment: "El Concili urgeix –diu: 'Ja! ... Ja!, urgeix!' (el ponent fa un sonor *clic* amb els dits, per donar a entendre la urgència d'aquest 'Ja!' - per tant, la revitalització, la vertebració i l'articulació de totes les comunitats cristianes, les quals tenen com a centre la persona de Jesucrist, per tal que siguin evangelitzadores i evangelitzades: acollidores, fidels a la missió d'ajudar gent molt diversa a refer la seva experiència de Déu, humils, fraternes i obertes a les altres comunitats".

Vertebració, coresponsabilitat, revitalització i articulació de totes. Que el centre és Crist -revelador del Pare i donador de l'Esperit Sant- per tal que visquin el doble moviment: evangelitzades i evangelitzadores; comunió i missió. Llavors ho descriu amb aquets qualificatius tan bonics, que és per fer examen de consciència, en un consell de pastoral de tant en tant, tant si és parroquial, arxiprestal com diocesà, i preguntar-nos com anem d'això, que és la veritable fidelitat al Concili Provincial Tarraconense. Si som gent acollidora, si ajudem gent molt diversa a refer la seva experiència de Déu. Molt diversa, tant diversa com persones hi ha al món. Si som humils, fraternes, i obertes a les altres comunitats. Com veieu, el Concili Provincial Tarraconense, en la resolució primera, posa aquest tema de la coresponsabilitat, comunió i missió compartida, fraternal, com una clau de la renovació de les nostres esglésies.

Dit això, per tant, recomano que algun dia al consell de pastoral parroquial o arxiprestal es reprengui aquesta resolució primera, es treballi una mica, perquè és

una carta de navegació per molts anys... per molts anys. Ho he estès. Això sí, per tot arreu on vaig dono fotocòpia de tota la resolució primera. I la gent em diu: "això és molt bonic, això és molt bonic". Doncs bé, que no quedí en bonic, sinó (en) el quotidià.

Dit això, entràriem ja en la reflexió. La necessitat de vertebrar la vida; anar junts per reeixir, sinó no ens en sortirem. Trobar resposta als reptes i potenciar el signes d'esperança. Si volem tirar endavant, que tenim moltes dificultats i reptes; trobar resposta als reptes. I tenim també molts signes d'esperança, molts signes de vida. L'altra dia sortia una notícia de Càritas: seixanta-cinc mil persones són voluntàries només del treball amb immigrants, dins de Càritas. Que no vol dir tot el que fa l'Església; hi ha molta més gent. Seixanta-cinc mil persones que voluntàriament treballen amb immigrants, dada objectiva, comptada, sumada, de les Càrites diocesanes a nivell de l'Estat Espanyol.

Si volem tirar endavant, o ens vertebrem o no funcionem. El meu cos ara, si vol estar tranquil, el mal de queixals no hi ha de ser, el mal de peu tampoc, ni el mal de cap: hem d'articular el cos, altrament no funcionem; obvi.

Jo faré dos moments i una conclusió, amb un entremig que seria una breu referència a les fitxes de treball, que encara que es presentaran després -jo no entraré en el tema metodològic- però (voldria) dir la intuïció que estaria en plena sintonia amb una coresponsabilitat realista, evangèlica i senzilla. Per tant, dic que aquest material, que ja el presentaran després, és la veritable tasca d'aquest any. Aquesta jornada d'avui és el pregó, és el motor d'arranc, però heu de treballar tot l'any,

i aquí hi haurà, doncs, material per tot l'any.

Faria una breu reflexió primer evangèlica. Això no és una moda, és tan antic com l'Evangelí. I breument, aquí teniu el capítol 10 de Lluc, que és un capítol sobre l'evangelització, la missió. És un text molt "macu" que té tres fragments, per tant és model per llavors, model per Sant Feliu, model per Lleida; el que hem de fer si volem ser deixebles del Crist, no? És el capítol sobre la missió dels setanta-dos. Aquí hi ha seixanta i pico, més la gent que ha arribat després, hem d'estar per l'entorn de setanta-dos, no? Doncs bé ... més o menys, no? Doncs, té tres fragments molt contundents. Passaré de pressa, però crec que és important que després es treballi als consells; una reunió d'un anar a pouar a l'Evangelí, que és d'on ens ve la força. Si no estem arrelats en el Crist, no ens en sortirem. Arrelats en el Crist, les dificultats es converteixen en oportunitats per a créixer. Tot esdevé positiu, també la mort que és avantsala de la resurrecció.

Per tant, primer fragment, del verset 1 al 24: què és la missió? La identitat ... vau treballar l'any passat; aquest any la coresponsabilitat, això és el fons de la missió. Jesús envia els deixebles de dos en dos, en comunitat. De dos en dos... el número dos, recordeu els deixebles d'Emaús, també van dos. Dos és la comunitat, mai l'individualisme, sí la personalitat. Dos no són dos borregos, sinó dues persones, però coresponsables, fent comunió, de dos en dos. I els envia a fer dues tasques: guarir i ensenyar. Curar malalts i parlar, anunciar el Regne de Déu.

La identitat nostra és aquesta: curar el dolor del món i dir el nom de Jesús, anunciar la Paraula. En un context socio-

cultural molt difícil. De fet, van acabar tant malament que la primera víctima va ser el Crist, després tots els altres darrera d'ell. Avui encara no ens maten, però ... és un martiri xinès d'aquest que cada dia et van clavant alguna agulla. És un context socio-cultural d'un capitalisme salvatge, d'una competitivitat brutal, d'un individualisme de "salvi's qui pugui", que va deixant a la cuneta els pobres de la terra, diguem, no? És un context difícil, el nostre. Esteu en una àrea, on, ja fa anys, al Baix Llobregat i després la zona del Penedès bucòlica i maca, però també molt industrialitzada i on aquest món contemporani està perfectament reflectit.

Context difícil avui, però context difícil llavors, fins al punt que s'hi jugaven la pell i els maten. Com passa en altres llocs de l'Església en el món contemporani: Amèrica Llatina, a l'Àfrica, avui continua havent-hi molta gent que ser cristià els hi suposa la vida.

Subratlla, el text, ho veureu, unes actituds necessàries per a la missió. Primerament, la pobresa: "no som gaires i no tenim gaires mitjans". Doncs no tenien ni local per reunir-se, els qui van començar. Però tenien coratge. Portaven la pau a dins. I la donaven: "la pau sigui amb vosaltres", deien a les cases. Una gran profunditat; no feien *batalletes*, per paraules nominalistes, o lluites de poder. Amb una gran tendresa. L'Evangeli està ple d'una qualitat, d'un valor, que avui no solament no puja sinó que baixa. Que tradicionalment diem "la dona té tendresa", però no perquè la dona només... que per suposat això l'ajudava, sinó perquè madura, estima, i l'home també té tendresa quan madura. És una qualitat de la persona evolucionada. I avui, en canvi, és

la duresa, la duresa, *s'ha de ser dur, sinó això no té futur*. I s'ha de veure sempre la polèmica.

La guarició del dolor físic, psíquic, social i espiritual. Aquí, doncs, físic no n'hi ha tant, perquè els hospitals funcionen bé i, almenys, hi ha llocs on es pot menjar un entrepà. Però el psíquic està pujant. Vau llegir fa dos dies, dels quinze als quaranta-cinc anys, la primera causa de la mort a l'àrea de Barcelona, per tant a Catalunya seria similar: el suïcidi. I els països més evolucionats encara ens guanyen. Vol dir que el progrés econòmic no sempre vol dir felicitat. Vol dir solucionar problemes: no passar fred, menjar, tenir una bona escola, tenir un hospital.

El realisme total; allí no viuen de fantasies, no van com a guanyadors, van com a realistes, a fer una feina que de vegades perdran. I l'anunci explícit del Regne de Déu: "El Regne de Déu és a prop". En un altre lloc dirà, "no el busqueu aquí o allà... és dins de vosaltres". Que és el repte del món contemporani, el seguim buscant per la lluna, pels aparells, els *gatgets*, no?; aparells que van canviant cada setmana.

Hi ha novetats, i no hem descobert que fins que no pelegrinem cap a dins, no trobarem allà, dins de nosaltres, com ja va dir fa anys Sant Agustí, "home no fugis de tu mateix, dins teu hi ha la veritat". I d'això el Cristianisme en sap molt. Quan allí ho diu: es fia dels deixebles, i això és pels capellans especialment. No diu, "quan estiguin formats, treballarem", no, no ..., es formen a través de l'acció. No espera a que el laïcat, que és la clau de la renovació de l'Església (estigui format).

Calen preveres que ens creguem de veritat la nostra missió i siguem feliços

en el nostre ministeri. Si no hi ha preveres tampoc no hi ha laïcitat; no és una batalla campal, sinó és una suma. Doncs, es fia dels deixebles, els deixa equivocar-se, però després, quan tornen els ajuda a valorar lo que ha funcionat bé i a superar els fracassos. Recordeu, en un text paral·lel, quan li diuen que hi ha dimonis que no els han pogut treure. I els diu: "mireu, hi ha dimonis que només s'expulsen amb oració i penitència." Però no diu, "no, sou uns desgraciats, no en sabeu, jo sí que en sé". No, no, els forma a través de l'acció. Els acompanya. Celebra els encerts i els ajuda a relativitzar els fracassos. No es queden encallats en els fracassos, donant tombs, i més tombs i més tombs.

Ara ho comentàvem amb el Joan Pere, al venir, que hauríem de fer una campanya d'higiene mental, que després de fer crítica, tota la que vulguem, dediquéssim el mateix temps a construir. Com un bon metge que primer fa un bon diagnòstic, però quan ja ha fet el diagnòstic, ja no en parla més de la malaltia, busca remei. Què en diríem d'un metge que només donés tombs als microbis? Els ha de conèixer. Per tant, la crítica és necessària. Però quan ja s'ha conegut, s'ha de començar a treballar la solució.

I, al final, els anomena "benaaurats". Hi ha moltes benaurances disperses per l'Evangeli, a part de les famoses de Mateu i de Lluc (Mateu 5 i Lluc 6, que a més hi afegeix les malaurances). Doncs, hi ha disperses la de Maria, "benaurada tu que has cregut"; la nostra, els deixebles de Tomàs l'apòstol, "benaurats el qui creuran sense haver vist", recordeu. Doncs aquí diu: "benaurats vosaltres que els vostres noms estan escrits al cel". Això d'estar en un consell de pastoral no és un entreteni-

ment per qui no sap què fer. Normalment és la feina que se la carrega un que ja té molta feina, perquè ha descobert que és una inversió de vida que val la pena. "Els noms estan escrits en el cel". Aquí ens hi posaríem els preveres que ens ho hem jugat tot amb una carta, i els religiosos i religioses que fins i tot en una cosa tant sagrada com tenir una família i la teva cartera pròpia, doncs ens hem jugat la pell per aquesta causa. No perquè som tontos, sinó perquè és una manera de gastar la vida que val la pena. També els diaques... també els diaques (es que ara veig algun diaca ... sempre queden, els pobres, mal parats).

Per tant, primer, la missió. No m'hi entretinc més. Agafeu del 1 al 24, allí tot això està explicat molt bé. Segon fragment: aquí es podria acabar el capítol, doncs, no. El segon fragment és molt important, perquè intenta dir, "i de tot això, quina és la diana"? Si haguéssim de resumir tot l'anterior, ... com aquell que li pregunta "quin és el manament més important? Què és el més important? I Jesús li contesta... i llavors aquell, per escapar-se, que li havia posat la pregunta per enfonsar-lo, li posa aquella pregunta, "quin és el manament més important" i al final s'escapa dient, "i qui és el meu proïsme?"

És la famosa paràbola del bon samarità. Quan diu "Quina és la diana de la missió de la coresponsabilitat? La diana és l'amor. El model d'amor concret del bon samarità, en la perspectiva del manament principal, que abans ha dit, "estimar Déu per sobre de totes les coses i el proïsme com a un mateix". Quina és, per tant, la novetat? Això era l'Antic Testament ja. Quan diem "estimar Déu sobre totes les

coses i el proïsme com a mi mateix", això és Antic Testament. És el resum dels deu manaments. El Nou Testament fa un altre pas. Jesús, al Sant Sopar, quan renta els peus, i diu allò tant "macu", "em dieu mestre i senyor i us he rentat els peus... feu lo mateix", i després ho explica: "estimeu-vos els uns als altres com jo us he estimat", aquesta és la novetat.

Llavors, aquí és impressionant, perquè és un senyor, fixe'u-vos-hi... Jesús era un gran provocador, i pel mètode parabòlic, on l'important no són els detalls sinó la provocació, una sola idea. Això és clau per entendre les paràboles: no perdre's en l'al·legoria (que també es pot fer, si convé). Però la clau de la paràbola, a diferència de l'al·legoria, del bon samarità que hem llegit, és quina és la provocació?, la idea central? Aquesta és molt clara, perquè si ens perdem, el capellà aquell que passa de llarg, i l'altre doncs que *"no sé què, i no sé quantos"*.

No, aquí és una persona que té projecte de vida, seria un home secularitzat, del món contemporani, un home secular. Que a la seva agenda no hi figurava el dolor del món, i se'l troba. No figurava a l'agenda, i a diferència d'altres que per normes i *normetes*, se n'escapen (i no amb malícia, perquè se n'escapen perquè si tocaven el ferit es contaminaven i no podien anar al temple a pregar, i per tant la raó és purament formal). Doncs posa un samarità, un heretge, diríem avui. La provocació és aquesta: que és capaç de dilucidar quina és la qüestió, qui tinc al davant, quin problema té, i què faig? Qui tinc al davant, quin problema té i què faig? És el mateix text de Mateu, "vaig tenir gana i em va donar de menjar, vaig tenir set i em va donar de beure". I a

diferència d'altres reflexions, aquesta, en un llibre molt "maco" de dos psicoanalistes, una psicoanalista francesa, creient, dialogant amb un psicoanalista agnòstic -en un llibre (publicat) a Lió, (intitulat) Psicoanàlisi, a (l'editorial) Cristiandad, ja de fa anys- discuteixen textos evangèlics, des del punt de vista de l'anàlisi, en vista a veure si proposa maduresa o infantilisme. I curiosament, un llibre de fa dos mil anys, conclouen sempre, el no creient igual que la creient, que és (un) deu, matrícula d'honor.

Per exemple, aquest cas: un senyor que té projecte propi, capta el problema que té el davant, l'enfoca, no s'hi enganxa els dits, no crea dependència, i segueix caminant el seu projecte. No crea cap dependència, però és capaç de veure el problema al davant. Bé, doncs, posa com a essència això.

I, finalment, aquí podria acabar molt bé el capítol, doncs tampoc. Lluc té molt d'interès al capítol 10 d'acabar amb aquella escena, tant bucòlica i romàntica, fins i tot, de Jesús a Betània. Quan se'n va, ... se'n va, de tant en tant a descansar, o a pregar. Doncs, aquí acaba aquest capítol tant important, la missió, l'essència de la missió. (Però) no acaba aquí, sinó que acaba amb Jesús anant a Betània i aquella escena de Marta i Maria, que ja sabeu, i per tant no repeteixo. I lo que li critica a Marta no és que treballi; no és l'acció, no és que faci reunions i que es comprometi al sindicat o a on sigui. Li diu, "Marta, Marta, ...", no li diu "Marta, Marta, perquè fas coses..."

Que he sentit sermons molt penosos sobre això; un atac a l'acció, que el que hem de fer és resar més. No ho diu això; el text diu, "compte, que si no reses, si no et

poses als peus de Jesús, acabaràs nerviosa i preocupada". Crítica de Marta, no que prepari el sopar; no sé què preparava (els hi preparava per obsequiar-lo, diu el text). Crítica que ha acabat nerviosa i preocupada, i la pregunta de per què?, ell mateix la resol: has de fer, de tant en tant, el que fa Maria: Maria Magdalena seia als peus i contemplava.

Com veieu és una icona. Jo la tinc al despatx on treballa aquest any. Hi ha el baptisme de Jesús, i sota, dues icones: una és Getsemaní (quan un es fia de Déu, acabes a Getsemaní; i no hi ha qui ho pari això), i a l'altre costat Betània. El camí que pot portar a Getsemaní d'una manera digna, que és la contemplació i l'acció. Això és la coresponsabilitat.

Llavors aquí faig un breu *excursus*. Una escapadeta al que us repartiran i explicaran després: pertinença i coresponsabilitat diocesana, la coresponsabilitat en l'Església. Només per dir que el text son quatre fitxes de treball, que donen peu a que hi hagi reunions al llarg de l'any. Quatre, que pot ser un dia, o dos dies, perquè poden donar peu a més d'un dia, de formació de tot el bisbat. La gràcia és que ho fes tothom això, perquè aniríem agafant un missatge comú, un llenguatge comú, un imaginari comú... un imaginari comú.

Lo que ens fa comunitat és tenir un imaginari comú: diem una paraula i tothom sap lo que vol dir. (Imagina't) que arribes en un altre lloc i el nom de Déu a lo millor no vol dir res... o aixeca una al·lèrgia..., l'imaginari comú. I aquí, després us ho presentaran, però hi ha quatre imatges (que les trobo molt boniques), que són bíbliques..., però són poètiques. I avui hem de reivindicar, al món contemporani, el sentit estètic com a tant important com

l'ètic, i molt més que el racional. Perquè el racional si no arriba a lo estètic i a lo ètic, és viure als núvols; no baixem al concret, se'ns diu, a la vida diària. I si no gaudim fent això, l'estètic, és una pena.

Són quatre imatges molt boniques. Una: l'Església cep ufanós, la vinya plantada, recordeu. Ufanós no vol dir orgullós, vol dir radiant. Per què ho dic això? Perquè encara que avui tinguem un temps una mica difícil, no (ho és) tant com diem. Perquè l'Església ha tingut temporades molt més complexes i difícils que l'actual. Però aquest cep ufanós, repeteixo, que és el Poble de Déu, el Cos Místic de Crist, i el Temple de l'Esperit, "alto", no és una pura organització... (encara que) també. Ha vist caure l'imperi romà, ha vist caure l'edat mitja, ha vist caure l'edat moderna, i avui ja veieu la contemporània quin perdigó a l'ala que està portant. I que, per tant, el Crist crucificat continua robant els cors i donant sentit a la vida de molta gent, entre la que tenim la sort de comptar-nos nosaltres. Cep ufanós.

Dos: edifici i jardí. Una casa que la fem entre tots. El bisbe, successor dels apòstols, que ens certifica, *empalma* amb el testimoni qualificat de la resurrecció de Crist, que és la clau del Cristianisme. Fent pinya amb el bisbe, el presbiteri, els religiosos i religioses, el poble, tots plegats... tots batejats..., constituïm una casa bonica. A vegades hem de reparar... la llum, o les finestres..., o a vegades hem de posar ciment als fonaments, però la casa hi és. Segon, un jardí... variat, plural... d'edats, maneres de fer..., segona imatge molt bonica. Segon tema..., son les quatre fitxes.

Tercera (imatge): vitrall. És molt bonica aquesta imatge perquè, si agafeu vidres

trencats i els poseu en una muntanya, doncs mireu, el que podem fer és tallar-nos... Mal col·locats, els vidres trencats només serveixen per tallar-se la mà. Però en canvi, quan ve un artista, i els col·loca en un vitrall, allò esdevé una meravella. Si heu estat a Lleó, per exemple, la catedral de Lleó, tant per fora com per dins, els vitralls, és un impacte la primera vegada que veus allò tant impressionant. Jo m'hi hauria quedat hores, en silenci, només allà dins, rodejat d'aquella llum, a l'interior. I després a la nit quan ho vaig veure, de nit... des de fora... mirant... Ara, aquests vidres els poseu en una muntanya, tothom ens tallarem per tots costats. L'Església vitrall... entre tots. Tots servim per a alguna cosa i ningú serveix per a tot.

I finalment, el vaixell, navegació. Una església que navega en un món en tempesta. Actualment al món hi ha una gran tempesta, conflictes bèl·lics. El dijous vam tenir una conferència de l'Arcadi Oliveras, en un cicle que estem fent a Lleida. I ell va parlar de la guerra, de la que en té tanta informació; donant dades i pistes. I et quedés una mica impressionat; gairebé vaig sortir una mica "aplastat", no? Però és bo saber-ho això, no? És un món amb tempestes. Cinc-centes persones tenen el mateix que quatre-cents setze milions. Tota l'àrea metropolitana de Barcelona, què diríem que només quatre persones tinguessin tot el que tenim entre tots? El món té coses... Això és una tempesta d'uns graus insuportables. Però el vaixell de Pere... i dels dotze, l'Església del Crist, va navegant. I avui es tancaran unes portes i n'obrirem unes altres. Si (en) això, anem sols, estem perduts; si anem en pinya, i anem en coresponsabilitat, comunió-missió, la sístole i la diàstole, llavors aquesta nave-

gació, tindrem igual tempesta, no és fàcil però, vull dir, podrem navegar.

Les quatre imatges... són quatre símbols poètics, estètics que em semblen molt bonics. Cep ufanós, alegre; dos: casa i jardí; tres: vitrall, que la gent de Sant Feliu, i del Baix Llobregat i del Penedès, al veure el vitrall vegin la peça...: mireu com s'estimen. Dono tres pistes per veure la peça: "mireu com s'estimen"; "Pare, que siguin u com tu i jo som u, i així el món creurà que tu m'has enviat". I, finalment, aquella història tant maca on Jesús els contesta, als deixebles de Joan (Lluc 7), (i els) diu, "aneu i digueu-li a Joan -que és a la presó- el que heu vist: els cecs hi veuen, els coixos caminen, els pobres reben la Bona Nova", són evangelitzats.

Bé, doncs, això com a transició. Crec que dos mil anys després, aquesta peça de Lluc 10, sobre la missió i la comunió..., aquestes quatre imatges i els temes teològic-pastorals que hi ha al darrera, i espirituals... valdrà la pena, després, escoltar seriosament la proposta (de) com treballar-ho durant tot l'any. Perquè faci de revitalització. Com es va començar l'any passat amb el tema de la identitat, continua avui, sense perdre la identitat, per suposat, afegint-hi la coresponsabilitat.

DELEGACIONS

Delegació per a Vida Consagrada

3 de novembre. Barcelona. Al palau episcopal, sota la presidència de Mons. Lluís Martínez Sistach, va tenir lloc l'acte de cloenda del procés diocesà sobre un presumpte miracle atribuït al servent de Déu P. Josep Tous, fundador de la congregació de les Germanes Caputxines de la Mare del Diví Pastor, que tenen una comunitat a Capellades i una a Pallejà. La vicepostuladora de la causa, la Gna. Maria del Carmen Aparicio va rebre l'encàrrec de presentar la documentació a la Congregació romana per a les Causes dels Sants.

26 de novembre. Esplugues de Llobregat. Al Monestir de Santa Maria de Mont-Siò, de les Germanes Dominiques Conventuals, va celebrar-se la trobada general de la Vida Consagrada en preparació de l'Advent. L'horari va distribuir-se de la manera següent:

10.00 Acollida i rés de l'Hora Menor.

10.30 Reflexió del P. Andreu Marquès, monjo de Montserrat, sobre "El sentit de la vida".

11.45 Descans

12.15 Presentació del Delegat de Pastoral Vocacions Mn. Pere Milà dels objectius i funcionament de la seva Delegació.

12.30 Presentació de l'Objectiu de la "Corresponsabilitat Diocesana" amb *power points* dins el web del Bisbat, a càrrec de Mn. Joan Pere Pulido, Secretari i Canceller.

Informacions diverses:

- La celebració dels 800 anys de la fundació de l'Orde Dominicana, a càrrec de la Gna. Montserrat Salvador, priora del Monestir de Mont-Siò.

- Informacions sobre la Jornada de la Vida Consagrada a Madrid, organitzada per la Conferència Episcopal Espanyola.

- Lliurament de diverses enquestes.

- Jornades a Montserrat (2, 3 i 4 d'abril) sobre "Les fonts de la Vida Consagrada".

- Cloenda del procés diocesà sobre un presumpte miracle atribuït al P. Josep Tous.

- Ministres de l'Eucaristia.

- Lliurament de material divers.

20-26 de novembre. Barcelona (Hospital de Sant Rafael). Les Gnes. Hospitalàries del Sagrat Cor de Jesús van celebrar capítol provincial. El lema entorn del qual van realitzar-se les reflexions va ser: "Missió hospitalària, bona notícia."

Va resultar elegida provincial la Gna. Isabel Blázquez García i vicària la Gna. Teresa López de Orlegui.

2 de desembre. Gavà. Les Germanes Agustines Missioneres, amb la presència de la M. General i del Sr. Bisbe, van inaugurar les celebracions del 125è aniversari de la fundació del Col·legi de la Immaculada Concepció.

8 de desembre. Montserrat. Ordenació de quatre sacerdots i de tres diaques, tots ells

membres de la comunitat benedictina de Montserrat, per Mons. Agustí Cortès. Els preveres són:

- Joan Carles Elvira (Barcelona, 1956). Professor de Filosofia al Monestir i president de la Societat d'Estudis Monàstics. Actualment ocupa el càrrec de sots-prior.
- Antoni Pou (Son Macià-Manacor, Mallorca, 1968). Imparteix l'assignatura d'Exegesi Bíblica a Montserrat i a l'Institut Superior de Ciències Religioses de Barcelona (ISCREB). És un dels formadors dels novicis i juniors.
- Jordi-Agustí Piqué (Lleida, 1963). Organista. Dóna classes de Teologia a Montserrat i al Centre d'Estudis Martí Codolar de Barcelona. És el secretari del P. Abat Josep M. Soler.
- Joan M. Mayol (Barcelona, 1962). Ensenya de Teologia Moral a Montserrat. És infermer del Monestir.

Els diaques:

- Josep Miquel Bausset (L'Alcúdia, València, 1955). Va ser professor de Ciències Naturals a l'Escolania. Actualment treballa a la Infermeria del Monestir.
- Anselm Parés (Barcelona, 1942). Va estudiar Teologia a la Facultat de Teologia de Catalunya. Col·labora al Departament d'Administració del Monestir.
- Manel Gasch (Barcelona, 1970). Prefecte-coordinador de l'Escolania i professor de Teologia a Montserrat.

Participació del Delegat

8 de novembre. Monestir de Montserrat. Amb ocasió del 125è aniversari de la pro-

clamació de la Mare de Déu de Montserrat Patrona de Catalunya, es va celebrar al monestir l'Assemblea General de la URC. El P. Abat Josep M. Soler va rebre els membres d'aquesta assemblea al cancell de la basílica i va convidar-los a oferir a la Mare de Déu les respectives famílies religioses dintre d'un any tan senyalat. Després de participar en la missa conventual, es van reunir per escoltar l'explicació del P. Abat Josep M. Soler i de l'Abadessa del Monestir de Sant Benet sobre la projecció religiosa, social i cultural de Montserrat, seguida de diàleg. Va assistir a aquesta assemblea el religiós José Oltra, secretari general adjunt de la Conferència Espanyola de Religiosos.

Després del dinar de germanor, va ser presentat el nou director del CEVRE, van ser elegits els nous membres de la comissió permanent de la URC, es va informar sobre el projecte d'atenció a menors CINTRA, al Raval de Barcelona, i es va presentar una experiència d'animació vocacional.

18 de novembre. Madrid, Seminari Conciliar. Jornada sobre la Vida Consagrada, organitzada per la Comissió Episcopal per a la Vida Consagrada, sota la presidència de Mons. Jesús Sanz Montes, OFM.

Va fer l'obertura Mons. Ricardo Blázquez, president de la Conferència Episcopal Espanyola, agraint als religiosos i religioses la seva tasca evangelitzadora dins l'Església d'Espanya i encoratjant-los a viure amb joia la seva consagració.

La primera ponència, a càrrec del P. Severiano Maria Alonso, CMF, va consistir en un anàlisi acurat de les aportacions teològiques seguint l'itinerari de *Perfectae Caritatis*, del Concili Vaticà II, a *Vita*

consecrata, en el 40è i 10è aniversari respectivament d'aquests dos documents fonamentals per a la Vida Consagrada.

Mons. Manuel Monteiro de Castro, nunci apostòlic de S.S. el Papa, va convidar els religiosos i religioses a no tenir por i a redescobrir la dimensió totalitzant del seguiment del Crist, que proporciona pau, serenor i valentia davant els reptes de la societat actual.

La segona ponència: "Los grandes desafíos de la vida consagrada actual", va anar a càrrec del cardenal Franc Rodé, CM, prefecte de la Congregació per als instituts de Vida Consagrada i societats de Vida Apostòlica. Va convidar a un aprofundiment radical de la consagració, davant els grans desafiaments que avui afecten l'interior i l'exterior de la vida consagrada a Europa, com és, entre d'altres, un laïcisme agressiu, la secularització progressiva, el relativisme ideològic i moral, un humanisme immanent i hedonista que aparta Déu de la vida, el culte a la subjectivitat autònoma davant Déu i la veritat objectiva, la desorientació doctrinal, l'afebliment del compromís i de la tensió espiritual en aquest gènere de vida, les dificultats a mantenir les obres sobretot per la disminució de vocacions, traves de la política en l'exercici del ministeri educatiu i sanitari, etc.

Va fer una crida vigorosa a fer front a aquests dificultats i va subratllar diversos mitjans: enfortiment dels fonaments teològics i doctrinals, considerar la consagració com l'element fundant de tota la vida defugint l'activisme estèril, mantenir la fidelitat als orígens del carisma rebut pels fundadors i fundadores, ser verament experts en comunió tan a dins com a fora de l'institut i sobretot en l'Església... Va

assenyalar també algunes urgències actuals que requereixen la col·laboració dels religiosos: evangelitzar la cultura a favor d'un humanisme vertader, no oblidar els més pobres de múltiples rostres, no claudicar en el món de l'educació i la sanitat, donar resposta a la set d'espiritualitat de moltes persones oferint espais de formació i camins de pregària, compartir la missió amb els laics, acudir a la primera forma de pastoral vocacional que és la pregària i ser creatius en la pastoral amb els joves.

Va concloure la jornada amb la celebració de l'Eucaristia a la catedral de la Almudena, presidida pel cardenal arquebisbe de Madrid Mons. Antonio M. Rouco Varela.

12 de desembre. Molí d'en Rovira (Vilafraça del Penedès). El Delegat va predicar el recés d'Advent als preveres i diaques del Bisbat.

14 de desembre. Barcelona, Casa d'Exercicis de Sant Ignasi. Reunió dels Vicaris i Delegats per a la Vida Consagrada de Catalunya. Van comentar-se els temes principals de la reunió del SIRBIR especialment la realitat dels seminaris i noviciats de Catalunya, incidint especialment en els candidats i candidates vinguts d'Àfrica i Llatinoamèrica. Es va comentar el desenvolupament de la jornada de la Vida Consagrada, organitzada per la Conferència Episcopal Espanyola, celebrada a Madrid el 18.11.06. Es va estudiar la preparació de la propera Jornada Mundial de la Vida Consagrada a Catalunya. També es va analitzar la proposta d'ajuts de la Generalitat a persones dependents als monestirs i comunitats religioses.

[NECROLÒGICA]

19-12-06. Montserrat. Va morir el Gmà. David M. Pau i Rico, al Monestir de Montserrat, als 84 anys d'edat, donant exemple d'una pregonia caritat.

11-12-06. Va morir a Sant Feliu de Llobregat la Gna. Maria Paz Izar Pérez, de les Religioses Mercedàries Missioneres. Havia nascut a Santurce (Bilbao) el 12.11.1918 i havia exercit el ministeri de l'ensenyança durant 50 anys al col·legi de Barcelona.

Província eclesiàstica

COMUNICATS

Carta episcopal als preveres i diaques de la Província Eclesiàstica de Barcelona de convocatòria de la Jornada del Clergat 2007

Barcelona
5-12-2006

Benvolguts: Déu vos guard.

Ens plau convocar els preveres i diaques de l'arxidiòcesi de Barcelona, la diòcesi de Sant Feliu de Llobregat i la diòcesi de Terrassa a la trobada que celebrarem el divendres 5 de gener de 2007 a l'Escola de la Salle Bonanova de Barcelona. Aquesta jornada ja tradicional ens permetrà de trobar-nos i compartir la reflexió, la pregària i la fraternitat.

Mn. Sebastià Taltavull Anglada, prevere de Menorca i actual Director del Secretariat de la Comissió Episcopal de Pastoral de la Conferència Episcopal Espanyola, ens parlarà sobre "El ministeri presbiteral i la participació dels laics en la missió de l'Església", pensant principalment en el nostre ministeri de pastors i en el reconeixement i promoció dels laics en el si de les comunitats cristianes i de la societat.

Posteriorment, ens unirem en la celebració de l'Eucaristia i compartirem la taula del dinar.

Amb el desig de trobar-nos i poder-nos saludar personalment el proper 5 de gener, us fem arribar el desig d'un sant i joïós Nadal,

*† Lluís Martínez Sistach
Arquebisbe metropolità de Barcelona
† Agustí Cortés Soriano
Bisbe de Sant Feliu de Llobregat
† Josep Àngel Saiz Meneses
Bisbe de Terrassa
† Joan Carrera Planas
Bisbe Auxiliar de Barcelona*

Circular episcopal als preveres i diaques de la Província Eclesiàstica de Barcelona

Barcelona, Sant Feliu de Llobregat i Terrassa
30-12-2006

Benvolguts preveres i diaques: Déu vos guard.

Amb aquestes lletres, els bisbes de la Província Eclesiàstica de Barcelona volem comunicar-vos el treball que realitzem en les nostres reunions periòdiques.

Els bisbes ens ratifiquem en la necessitat de mantenir plantejaments, criteris i disposicions pastorals comunes en les tres diòcesis i veure quins serveis pastorals d'àmbit diocesà han de ser comuns o molt conjuntats. És cert, també, que la creació de les dues noves diòcesis demana que aquestes disposin de tot allò propi que necessiten per realitzar la seva missió.

1. Els bisbes hem acollit la petició de poder declarar la Mare de Déu de la Mercè patrona de la Província Eclesiàstica de Barcelona, atès que ho era de la Arxidiòcesi de Barcelona abans de la desmembració. Realitzades les gestions pertinents, la Congregació per al Culte Diví ha concedit

el passat 20 d'octubre de 2006, aquest patronatge de la Mare de Déu de la Mercè. La seva Basílica Santuari a la Barcelona històrica està oberta a tots els cristians de les tres diòcesis de la Província Eclesiàstica de Barcelona per visitar la seva patrona i demanar la seva intercessió. A ella confiem també aquesta tasca eclesial que tots portem entre mans amb motiu de la creació de la Província Eclesiàstica de Barcelona per tal que contribueixi al bé de la vida cristiana de tots els diocesans i al treball eclesial de conjunt.

2. En relació a l'administració de la justícia en cadascuna de les diòcesis, aquest curs hem continuat com abans, és a dir, el Tribunal Eclesiàstic de Barcelona –amb l'autorització que concedí la Signatura Apostòlica– continua fent el servei eclesial per a les tres diòcesis en primera instància. Totes les causes en segona instància es lliuren al Tribunal de la Rota de la Nunciatura Apostòlica de Madrid.

Els bisbes hem considerat la conveniència de poder constituir aviat el Tribunal Eclesiàstic a cada una de les diòcesis sufragànies, per tal que es pugui constituir el Tribunal de segona instància a l'arxidiòcesi de Barcelona, per l'avantatge que representaria per a les dues noves diòcesis, ja que les seves causes en grau d'apel·lació es veurien en aquest tribunal de Barcelona que, per tenir només dues diòcesis sufragànies, podria actuar amb molta celeritat i a més té l'avantatge de la proximitat.

3. La Residència Sacerdotal de Sant Josep Oriol, com ja s'ha informat en diverses ocasions, acull tots els sacerdots diocesans jubilats de tota la Província Eclesiàstica de Barcelona. Estem en procés de reformar els Estatuts, per tal que en el

patronat de la Fundació hi hagi una representació de les tres diòcesis. El patronat està estudiant les necessitats previsibles en un futur pròxim i llunyà pel que fa a possibles peticions d'ingrés i la viabilitat econòmica per tal que la residència sigui plenament assistida.

4. La desmembració de l'arxidiòcesi de Barcelona amb la creació de les dues noves diòcesis comporta, a tenor del c. 122 del Codi de dret canònic, la divisió dels béns eclesiàstics de la persona jurídica de l'arxidiòcesi de Barcelona. La Santa Seu ha lliurat als bisbes uns criteris per tal d'aplicar l'esmentada norma canònica. Per realitzar aquest treball el Sr. Nunci Apostòlic va constituir una Comissió Tècnica, integrada per un representant de cada diòcesi i un moderador. Els membres són aquests: moderador, Rvd. Dr. D. Silverio Nieto; membres: Rvd. Dr. Antoni Matabosch, delegat diocesà d'Economia de Barcelona; Rvd. Mn. Francesc Pardo, vicari general de Terrassa, i Rvd. Mn. Xavier Armengol, delegat diocesà per al Patrimoni de la diòcesi de Sant Feliu de Llobregat.

Aquesta Comissió és tècnica i ha de preparar un projecte de repartiment dels béns eclesiàstics per tal que els bisbes prenguin la decisió pertinent amb vista a lliurar-la a la Congregació pels Bisbes que és la competent per a decidir, la qual ha manifestat que valorarà moltíssim la decisió dels bisbes.

Ens ajuda molt a fer aquest treball l'inventari dels béns eclesiàstics de l'arxidiòcesi de Barcelona, un inventari que ha fet una empresa especialitzada, d'acord amb el contracte firmat amb ella el 15 d'octubre de 2002. A la llum d'aquest inventari, acabat després de quatre anys

de treball i lliurat el propassat mes de juliol de 2006, la Comissió Tècnica treballa per arribar a una proposta d'acord amb els criteris lliurats per la Congregació pels Bisbes.

Els bisbes desitgem que aquest repariment es faci al més aviat possible, amb criteris eclesials i decidit per consens. I demanem al Senyor que ens ajudi a realitzar-lo d'aquesta manera.

5. Els bisbes hem decidit que la *Guia de l'Església* de l'any 2007 sigui també per a tota la Província Eclesiàstica de Barcelona. Així facilitem que tots els preveres i diaques i totes les parròquies i institucions de les tres diòcesis disposin amb més facilitat de les dades de tota la província eclesiàstica.

6. El proper dia 5 de gener celebrarem la 3a Jornada del Clergat de les tres diòcesis per tal de trobar-nos en la reflexió, en la pregària i en l'amistat. El tema de la reflexió consistirà en la relació entre els preveres i els laics en la realització de la missió de l'Església, centrada especialment en l'espiritualitat dels preveres i la formació dels laics.

7. Per la Pasqua d'aquest any acabà el període pel qual es concedia als preveres diocesans poder sol·licitar un canvi de diòcesi en el si de la Província Eclesiàstica de Barcelona. Com ja s'ha anat informant en els organismes diocesans, han estat molts pocs els preveres diocesans que ho han demanat.

8. Pel que fa referència als moviments i associacions, observem que es mantenen com abans, és a dir, actuant en les tres diòcesis i conservant la seva unitat estatutària. Com es recordarà, en la circular de 13 de desembre de 2004, ja informàvem que els bisbes vèiem la necessitat que

anessin treballant i que continuessin funcionant com fins abans de la divisió de l'arxidiòcesi, bo i discernint com i amb quin ritme han d'esdevenir diocesans en els respectius nous bisbats.

Esperant retrobar-nos el proper dia 5 de gener de 2007, els bisbes de les tres diòcesis, benvolguts preveres i diaques, us desitgem a vosaltres i a les vostres comunitats que hàgiu tingut una joiosa celebració del Misteri de Nadal. „El Senyor és a prop”, ens diu Sant Pau. Que Jesús en aquest any nou de 2007 que comencem neixi novament en les nostres Esglésies locals i en el cor de tots els seus membres i que ens acompanyi sempre, pel do del seu Esperit Sant, en la missió de ser testimonis d'Ell i del seu Evangeli enmig d'aquesta societat nostra.

† Lluís Martínez Sistach
Arquebisbe metropolità de Barcelona
† Agustí Cortés Soriano
Bisbe de Sant Feliu de Llobregat
† Josep Àngel Saiz Meneses
Bisbe de Terrassa
† Joan Carrera Planas
Bisbe auxiliar de Barcelona

El cardenal Renato R. Martino presentà el *Compendi de la Doctrina Social de l'Església*

Barcelona
13 i 14-12-2006

(Crònica del Butlletí de l'Arquebisbat de Barcelona)

Invitat pel nostre Arquebisbe, Mons. Lluís Martínez Sistach, que és alhora el bisbe responsable per a la Pastoral Social a la Conferència Episcopal Tarraconense,

durant els dies 13 i 14 de desembre visità Barcelona el Sr. Cardenal Renato Raffaele Martino, president del Pontifici Consell de Justícia i Pau i del Consell Pontifici per a la Pastoral dels Emigrants i Itinerants.

El motiu de la visita era presentar la versió catalana del Compendi de la Doctrina Social de l'Església, publicat en la versió catalana per Editorial Claret, per encàrrec dels bisbes catalans.

El dia 13 de desembre, després de la seva arribada de Roma, el cardenal Martino presidí una conferència de premsa al Seminari Conciliar de Barcelona sobre „La doctrina social de l'Església, avui“, a la qual varen assistir trenta mitjans informatius, als quals se'ls va lliurar un exemplar del *Compendi de la Doctrina Social de l'Església* (508 pàg.). El Sr. Arquebisbe va presentar el cardenal Martino, i moderà la roda de premsa el diaca Mn. Aureli Ortín, vicesecretari de la Conferència Episcopal Tarraconense i director del Gabinet d'Informació de l'Església a Catalunya.

El *Compendi de la Doctrina Social de l'Església* -explicà el cardenal Martino- ha estat traduït fins ara a 29 llengües i és un document del magisteri eclesiàstic que, per primera vegada, ofereix una síntesi orgànica dels ensenyaments de temàtica social i política, com són la família, el treball, la vida econòmica, la política, la protecció del medi ambient i la pau. És el fruit de sis anys de treball. El cardenal glossà les diferents parts del *Compendi* i va dir que tot ell està centrat en la persona humana i al seu servei, des de la perspectiva cristiana, i va afirmar que l'obra pot interessar també als no cristians i pot ser un instrument per alimentar el diàleg i fins i tot la col·laboració ecumènica i interreligiosa. En aquest sentit, explicà que

el *Compendi* ha estat molt ben rebut al Patriarcat de Moscou i a l'Església anglicana, que tenen en estudi realitzar algunes iniciatives en el camp social o ells sols o en col·laboració amb l'Església catòlica.

Després de la roda de premsa, a les 8 del vespre, el cardenal Martino pronuncià una conferència a l'aula magna del Seminari Conciliar. Acompanyaren al cardenal Martino en la presidència el nostre Arquebisbe, que va fer la presentació del cardenal, i l'Arquebisbe de Tarragona, Mons. Jaume Pujol. També assistiren a la conferència el bisbe d'Urgell i copríncep d'Andorra, Mons. Joan Enric Vives, el bisbe de Vic, Mons. Romà Casanova, el bisbe auxiliar de Barcelona, Mons. Joan Carretera, i un grup de professors de la Facultat de Teologia de Catalunya i de la Facultat de Filosofia de Catalunya. Un nombrós públic, majoritàriament format per laics, omplia l'Aula Magna. Entre el públic hi havia els membres del Seminari de Doctrina Social de l'Església (SEDASE), integrat en la Facultat de Teologia de Catalunya, i els membres de la Fundació Centessimus Annus, radicada a Roma i amb presència també a la nostra Arxidiòcesi. També hi varen assistir uns familiars del cardenal Martino que resideixen a Barcelona. El Sr. Cardenal pronuncià la conferència que es publica a continuació d'aquesta crònica.

El dijous dia 15 de desembre, a les 10.30h, a la sala Sant Jordi del Seminari Conciliar, el cardenal Martino pronuncià una conferència dirigida als sacerdots i diaques de les tres diòcesis de la província eclesiàstica de Barcelona, el text de la qual es publica també a continuació. Acabada la conferència, va respondre a les preguntes dels assistents. Amb el cardenal Martino varen presidir l'acte el nostre

Arquebisbe -que va fer la presentació del cardenal- i Mons. Joan Carrera. A les 12 del migdia, al mateix edifici del Seminari Conciliar, i acompanyat per Mons. Lluís Martínez Sistach, mantingué una reunió amb els membres de Justícia i Pau del nostre Arquebisbat. I a primera hora de la tarda, abans de retornar a Roma a les 8 del vespre, es reuní amb els professors de la Facultat de Teologia de Catalunya i de la Facultat de Filosofia de Catalunya, que tenen la seu a l'edifici del Seminari. Abans del diàleg, el cardenal pronuncià unes paraules que també recollim en la seva integritat.

En les paraules pronunciades pel nostre Arquebisbe a l'inici i al final dels diferents actes, Mons. Martínez Sistach manifestà el seu agraïment al cardenal per la seva presentació de la doctrina social de l'Església a les diòcesis catalanes i augurà fruits fecunds de la lectura i l'aplicació dels continguts d'aquesta llibre, que és un veritable *catecisme social* de l'Església catòlica.

A continuació recollim el text dels tres parlaments que va pronunciar el cardenal Martino.

Presentació del *Compendi de la Doctrina Social de l'Església* als laics

Salutació

Vull adreçar, en primer lloc, una afectuosa i cordial salutació a tots els aquí presents. Amb molt de gust vaig acceptar l'amable invitació que sa Excel·lència Monsenyor Lluís Martínez Sistach, arquebisbe metropolità de Barcelona, em va fer perquè estigués aquesta tarda aquí i compartís amb tots vostès una reflexió

sobre el *Compendi de la Doctrina Social de l'Església*.

Preàmbul

El vint-i-cinc d'octubre de dos mil quatre, vaig presentar als mitjans de comunicació el *Compendi de la Doctrina Social de l'Església*, redactat pel Consell Pontifici Justícia i Pau, per donar acompliment a la voluntat del Sant Pare, Joan Pau Segon. El document, *llargament esperat i llargament elaborat*, ha estat rebut amb un gran interès. No obstant això, es tracta d'un document destinat a sembrar la seva llavor per molt de temps, a fer fertilitzar el terreny de la construcció de la societat a llarg termini, a motivar i orientar la presència dels catòlics, en la història, d'una manera organitzada. El destí del *Compendi* es mesurarà per la convicció amb que sigui acollit i també per l'ús que se li donarà per donar nou vigor a la *pastoral social* en general i, sobretot, per tal d'encoratjar la presència conscient, coherent i comunitària dels laics catòlics compromesos en la societat i en la política. Si el moment present dóna fe d'una acollida significativa, serà el dia de demà el que determinarà si l'esperit i la finalitat que han estat el fonament de la realització del *Compendi* hauran estat respectats.

Estructura y finalidad del Compendio

El *Compendio* de la doctrina social de la Iglesia ofrece un cuadro de conjunto de las líneas fundamentales del «corpus» doctrinal de la enseñanza social católica. Fiel a las autorizadas indicaciones que el Siervo de Dios, Juan Pablo II ofreció en el n. 54 de la Exhortación apostólica *Ecclesia in Ame-*

rica, el documento presenta «de manera completa y sistemática, aunque sintética, la enseñanza social, que es fruto de la sabia reflexión magisterial y expresión del constante compromiso de la Iglesia, fiel a la Gracia de la salvación de Cristo y a la amorosa solicitud por la suerte de la humanidad» (n. 8).

El *Compendio* tiene una estructura lineal y sencilla. Después de la Introducción, siguen tres partes: La primera, compuesta de cuatro capítulos, se ocupa de los presupuestos fundamentales de la doctrina social –el designio de amor de Dios para el hombre y para la sociedad, la misión de la Iglesia y la naturaleza de la doctrina social, la persona humana y sus derechos, y los principios y valores de la doctrina social–; la segunda parte, que consta de siete capítulos, trata sobre los contenidos y los temas clásicos de la doctrina social –la familia, el trabajo humano, la vida económica, la comunidad política, la comunidad internacional, el medio ambiente y la paz–; la tercera parte, muy breve (un solo capítulo), contiene una serie de indicaciones para la utilización de la doctrina social en la praxis pastoral de la Iglesia y en la vida de los cristianos, sobre todo de los fieles laicos. La Conclusión, titulada «Para una civilización del amor», expresa la intención de fondo de todo el documento.

El *Compendio* tiene una finalidad precisa y se caracteriza por algunos objetivos expuestos claramente en la introducción, concretamente en el número 10 que dice: «El documento se propone como un instrumento para el discernimiento moral y pastoral de los complejos acontecimientos que caracterizan nuestro tiempo; como una guía para inspirar, en el ámbito individual y colectivo, los comportamientos y

opciones que permitan mirar al futuro con confianza y esperanza; como un subsidio para los fieles sobre la enseñanza de la moral social». Un instrumento elaborado además con el objetivo preciso de promover «un compromiso nuevo, capaz de responder a las exigencias de nuestro tiempo, adaptado a las necesidades y los recursos del hombre; pero sobre todo, el anhelo de valorar, en una nueva perspectiva, la vocación propia de los diversos carismas eclesiales con vistas a la evangelización de lo social, porque "todos los miembros de la Iglesia son partícipes de su dimensión secular".¹»

Un dato que es oportuno subrayar, ya que está presente en varias partes del documento, es el siguiente: el texto se propone como un instrumento para alimentar el diálogo ecuménico e interreligioso de los católicos con todos aquellos que desean sinceramente el bien del hombre. En efecto, el número 12 afirma que el documento «se propone también a los hermanos de otras Iglesias y Comunidades Eclesiales, a los seguidores de otras religiones, así como a cuantos, hombres y mujeres de buena voluntad, están comprometidos en el servicio al bien común». La doctrina social, además de estar destinada en primer lugar y de manera específica a los católicos, tiene también una destinación universal. La luz del Evangelio que la doctrina social reverbera en la sociedad, ilumina a todos los hombres, y todas las conciencias e inteligencias están en condiciones de acoger la profundidad humana de los significados y de los valores por ella expresados y la carga de humanidad y de humanización de sus normas de acción.

Es evidente que el *Compendio de la doctrina social de la Iglesia* concierne

en primer lugar a los católicos, porque «La primera destinataria de la doctrina social es la comunidad eclesial en todos sus miembros, porque todos tienen responsabilidades sociales que asumir... En las tareas de evangelización, es decir, de enseñanza, de catequesis, de formación, que la doctrina social de la Iglesia promueve, ésta se destina a todo cristiano, según las competencias, los carismas, los oficios y la misión de anuncio propios de cada uno» (n. 83). La doctrina social implica además responsabilidades relacionadas con la construcción, la organización y el funcionamiento de la sociedad: obligaciones políticas, económicas, administrativas, es decir, de naturaleza secular, que pertenecen a los fieles laicos de manera peculiar, por razón de la condición secular de su estado de vida y de su vocación; mediante esas responsabilidades los laicos ponen en práctica la doctrina social y cumplen la misión secular de la Iglesia.

Criterios y líneas para la lectura

a) *Compendio* y perspectiva antropológica

La palabra *Compendio* puede hacer que nos engañemos; comúnmente *compendio* significa resumen o colección de textos elegidos. En nuestro caso, no es así. La obra es una relectura sistemática de documentos que – como todos sabemos – son muy diversos los unos de los otros; documentos de años diversos y, por lo tanto, ubicados en contextos sociales y culturales diversos. Considerando la diversidad de los textos, los redactores habrían podido recorrer el camino de la lectura histórica, es decir, seguir el desarrollo que

cada argumento ha tenido a lo largo de los más de cien años de la doctrina social (p.e. a propósito del trabajo, de los derechos humanos, la guerra y la paz...). Esto habría tenido como resultado un texto sin duda interesante para el campo de la documentación histórica. La elección fue diversa: se eligió hacer una relectura de todo el corpus doctrinal a la luz de la teología conciliar y postconciliar. Si es lícito indicar una analogía, podemos referirnos a los Evangelios: son diversos; no relatan la crónica de la vida de Jesús, sino que la releen a la luz del evento pascual. Éste evento lo ilumina todo, incluso lo que sucedió antes de la Pascua.

El *Compendio* es una relectura de toda la doctrina social de la Iglesia a la luz de la teología del Concilio Vaticano II y, en particular, de la antropología de Juan Pablo II. El Magisterio de Juan Pablo II, en efecto, encontraba en la antropología uno de sus puntos genéticos. Continuando en la línea del Vaticano II –véase en particular el capítulo I de la *Gaudium et spes*–, Juan Pablo II consideraba a la persona humana como una entidad compleja, unitaria y misteriosa. Compleja, porque son muchas las dimensiones que aparecen en el ser humano. Unitaria, porque todas las dimensiones del hombre son, por así decir, amalgamadas entre sí y no simplemente cercas unas de otras; estas dimensiones forman una unidad profunda, indivisible. Misteriosa, porque el ser humano aparece siempre irreducible a algo cuantificable. La persona humana es antropológicamente trascendente o espiritual.

La dimensión trascendente o espiritual del hombre penetra, por decirlo así, todas las realidades y dimensiones del hombre y se expresa en la religiosidad. La religi-

osidad, por lo tanto, es la expresión más típicamente humana, la que garantiza la presencia y la eficacia de todas las demás dimensiones humanas; las califica como *humanas*, es decir, típicas y exclusivas del hombre. Por este motivo, Juan Pablo II afirmaba y sostenía que el derecho a la libertad religiosa es el primero de los derechos humanos; primero no en sentido metafísico, axiológico, sino en sentido existencial: allí donde se niega el derecho a la libertad religiosa –no sólo filosóficamente sino también social y políticamente–, antes o después se justifica la negación de cualquier otro derecho humano, incluido el derecho a la vida. Así nos lo enseña la historia, incluso reciente –puede verse al respecto, la lectura de la caída del imperio soviético en la *Centesimus Annus*.

Por analogía, desde la perspectiva antropológica se pueden efectuar otros dos pasajes.

Lo que la dimensión religiosa representa en la persona humana, la fe lo representa en la vida del creyente cristiano: en virtud del misterio de la Encarnación toda la realidad creada de la persona y de la historia existe a la luz y en la dinámica de la fe. La fe cristiana no se pone sobre el plano de las abstracciones, de las nociones teoréticas, sino más bien, en primera instancia, en el plano del ser, del vivir. Lo que la fe es para el creyente, la Iglesia lo es para la humanidad, para la historia, en virtud del misterio de la efusión del Espíritu, de la creación a Pentecostés. La Iglesia, en el horizonte de la historia, es *otro* con respecto a cualquier sociedad o estado, a cualquier cultura, pero no es ajena a todo esto. Como la fe es *otro* respecto a la ciencia, la economía, la política, no obstante esto "tiene una palabra que decir"

a ellas y con ellas, así también la Iglesia con respecto a toda realidad, estructura e institución social, económica y política. Juan Pablo II afirmaba que, en todas las cuestiones que implican al hombre, la Iglesia "tiene una palabra que decir". La Iglesia no puede considerarse a sí misma, ni ser considerada por los demás, ajena a las vicisitudes y a las realidades terrenas. Por fidelidad a sí misma y a su mandato, la Iglesia obtiene, de la fe que confiesa y celebra, la palabra que dialoga con todas las palabras humanas. La *Gaudium et spes* había ya trazado esta línea – que no es de equilibrismo diplomático–, indicando en el misterio cristológico de Calcedonia el fundamento irrenunciable del ser del cristiano y de la Iglesia en el mundo (cf. *Gaudium et spes*, 22 y nota).

b) Misión de la Iglesia y doctrina social

En esta perspectiva antropológica y teológica, en el *Compendio* se pone claramente en evidencia la posición que la Iglesia toma, con su doctrina social, de frente a la sociedad y a sus problemáticas generales y particulares. La Iglesia, con la doctrina social, se mantiene alejada de dos peligros siempre presentes: la extrañación del mundo (peligro del espiritualismo) y la confusión con el mundo (peligro del integralismo o del temporalizar).

La palabra que la Iglesia puede y debe decir sobre la vida y los problemas del mundo es una palabra de naturaleza religiosa y ética, es decir, que concierne al modo *justo* de vivir y afrontar los problemas sociales que tocan la vida del hombre. La palabra religiosa y ética que la Iglesia ofrece, tiene su fundamento en el mensaje mismo de la salvación, que

constituye la razón de ser de la Iglesia y de su misión.

Es por lo tanto posible indicar sus capítulos fundamentales en la manera como se expresan por la doctrina social; capítulos que dan forma y sustancia a la estructura temática del *Compendio*:

El primado o prioridad de la persona humana respecto a cualquier otra realidad, estructura o poder; la relación del hombre con los demás seres humanos que forman la sociedad: relación fundada sobre los derechos y deberes de toda persona y sobre los valores de la verdad, la justicia, el amor y la libertad.

La relación entre los seres humanos en lo concreto de un territorio, de una historia hecha de cultura, de estructuras, de instituciones siempre finalizadas todas al servicio del hombre.

Son los principios éticos que guían a toda la doctrina social de la Iglesia y que la Iglesia encuentra en el corazón mismo del Evangelio. La finalidad que la Iglesia persigue aparece claramente: es el bien del hombre, de todo hombre y de todos los hombres, según la feliz formulación de la *Populorum progressio*, de la que el año próximo celebraremos el 40º aniversario. Cuando la Iglesia habla de los derechos de la persona humana, del desarrollo, de la economía, de la política, de la guerra y de la paz... no pretende reservarse un espacio entre las "palabras" de los estados, sino contribuir a la búsqueda del bien de los hombres, por fidelidad al hombre y por fidelidad al Evangelio. Es por esto que la Iglesia cree tener el derecho y el deber de hacer oír su voz.

c) Compendio y discernimiento

En esta perspectiva, el objetivo del

Compendio es diseñar una metodología que pueda ayudar a los cristianos y a las comunidades cristianas a tomar conciencia de su derecho y deber de entrar en las problemáticas de la sociedad y del territorio del que forman parte; sin evasiones ni confusiones. El *Compendio*, en otras palabras, está finalizado a subsidiar el discernimiento cristiano y comunitario. Éste conduce al cristiano y a toda comunidad cristiana a *leer* lo que sucede en su tiempo y en su territorio y a tomar conciencia, tanto de las dinámicas de los eventos, como de su responsabilidad en ellos. En fin, el *Compendio* impulsa al compromiso operoso, según los pasos que se vuelven posibles y necesarios.

Es el famoso método marcado por los tres momentos: ver, juzgar y actuar. Pero también sobre este aspecto de la doctrina social se nota un paso adelante, que nace una vez más de la impostación bíblico-teológica del Magisterio social de Juan Pablo II. El gran Papa, en efecto, iniciaba siempre su reflexión a partir de una Palabra bíblica. La Palabra se acoge en su concreción de evento, colocado en la historia: es la Palabra que pone en evidencia la valencia salvadora de un acontecimiento histórico, de un hecho, de una problemática. Es así como la Palabra se vuelve luz que acompaña al cristiano y a la comunidad de hoy a *entrar* en la propia historia. La historia, las realidades temporales, en otras palabras, no se leen sólo con criterios de objetividad informativa, sino en el horizonte de la historia de la salvación que continúa todavía hoy a concretizarse, según el proyecto de Dios y de Jesucristo, a través de las comunidades de los creyentes. El discernimiento para el cristiano y para la Iglesia no consiste tanto

en individualizar un abstracto comportamiento moral correcto, sino en el entrever el cumplimiento de la salvación en el hoy de los hombres de este tiempo y lugar concretos, a través de los criterios éticos que emergen de la Palabra misma de Dios, del Evangelio de Jesucristo. También el compromiso operoso que se sigue, no será sólo de naturaleza social o política (cuya eficacia y necesidad permanecen), sino que también recabará robustez y eficacia de la fe anunciada, celebrada, orada, compartida. De esta manera se actúa una auténtica *síntesis vital* entre la fe y la historia también con respecto a las problemáticas sociales, culturales, económicas y políticas.

d) Compendio y fieles cristianos laicos

La doctrina social de la Iglesia no es una doctrina académica; y este *Compendio* no ha sido escrito para enriquecer alguna biblioteca, tampoco fue escrito como un manual de recetas para quien quisiese encontrar la solución de algún problema social o político particular. El *Compendio* tiene como fin –como toda la doctrina social– hacer madurar en las comunidades cristianas el interés y la atención por lo social, por el territorio en que viven y por la historia de la que forman parte activa. Y es precisamente aquí que se abre el ámbito del ser y del actuar de los cristianos laicos, que son al mismo tiempo hijos de la comunidad cristiana y ciudadanos de la polis terrena. Digo el ámbito del ser, antes que el ámbito del actuar, porque el problema no es establecer qué cosa deben hacer los laicos: esto será un falso problema, si antes no se clarifica su carisma, es decir la laicidad, que es un carisma propio de la fe

cristiana y por lo tanto de la comunidad de los creyentes. En efecto, en los cristianos laicos la doble pertenencia o ciudadanía no se reduce a una yuxtaposición, a un acercamiento de los dos ámbitos de vida y de compromiso; se trata más bien de una identidad que conjuga inseparablemente la fe y la vida, la pertenencia a la comunidad cristiana y la pertenencia a la sociedad civil. Se trata de una identidad que supera la radcada fractura entre fe e historia, firmemente condenada en el n. 43 de la *Gaudium et spes*, y que realiza la síntesis vital que es la connotada típica de la santidad de los cristianos laicos. El cristiano laico es aquel que aprende a entrar en la vida, en la historia, en las realidades terrenas y sociales con la luz y la caridad que recibe de la Palabra escuchada en su comunidad cristiana, de los santos misterios celebrados y de la caridad recibida como don del Espíritu Santo.

Conclusión

Para concluir quiero indicar la vinculación existente entre el *Compendio* y la primera encíclica del Santo Padre Benedicto XVI. Efectivamente, en el corazón mismo de la *Deus caritas est*, especialmente en los párrafos 26 – 29, se coloca a la doctrina social de la Iglesia, expresamente evocada en el n. 27 también en su articulación histórica de la *Rerum novarum a la Centesimus annus*. Allí mismo, además, se recuerda la publicación del *Compendio* de la doctrina social de la Iglesia, que ha "presentado de modo orgánico" toda la enseñanza social de la Iglesia. Se puede decir, por lo tanto, que la encíclica acoga en sí misma, no sólo algún aspecto de la doctrina social, sino todo el moderno

magisterio social de la Iglesia. La doctrina social se ubica dentro –y no al margen– del anuncio cristiano que Dios es amor. La doctrina social, por lo tanto, se vincula orgánicamente con la caridad que, como virtud teologal, es la misma vida divina que nutre a la Iglesia para el servicio del mundo, y como virtud humana es la amistad social y civil sin la cual los vínculos comunitarios entre los hombres se debilitan y vacilan. La encíclica anuncia la caridad como la esencia misma de Dios, y precisamente por esto no descuida la consideración de los aspectos humanos y sociales del amor, que son iluminados y purificados por esta luz. Dentro de este diálogo entre lo divino y lo humano se coloca a la doctrina social de la Iglesia, que debe continuamente recurrir a la caridad de la vida divina y, al mismo tiempo, inclinarse amorosamente hacia las necesidades de la humanidad.

Por lo tanto, el vínculo entre caridad y doctrina social de la Iglesia es muy íntimo. Esta doctrina es servicio a la persona singularmente conocida y amada en la plenitud de su vocación y tiene como objetivo la responsabilidad y el cuidado del hombre confiado por Cristo mismo a la Iglesia. Del resto, el nexó originario de la doctrina social de la Iglesia con la caridad de Dios –o con Dios que es caridad– se halla en el hecho decisivo y esencial de que esta doctrina "proclama la verdad sobre Cristo, sobre sí misma y sobre el hombre" (*Sollicitudo rei socialis*, 41) y el corazón de este anuncio es que Dios es amor. No es por casualidad que el *Compendio* de la doctrina social de la Iglesia inicia precisamente titulado el primer capítulo El designio de amor de Dios para la humanidad y termina con la conclusión Hacia una civilización del amor. ¡Muchas gracias!

Presentació als sacerdots de la Província Eclesiàstica de Barcelona

Excel·lència (es) Reverendíssima (es),
Molt estimats germans en el sacerdoci,
Estimats seminaristes:

Permeteu-me en primer lloc dir-vos que em plau de manera molt particular el fet d'estar avui aquí, amb vosaltres, per presentar el *Compendi de la Doctrina Social de l'Església*, redactat pel Consell Pontifici Justícia i Pau, per donar acompliment a la voluntat del Servent de Déu, Joan Pau II.

Premissa

U. Desitjo situar la reflexió que ara mateix compartiré amb vosaltres sobre el *Compendi*, en la perspectiva, dibuixada per Pau VI, de la construcció de la civilització de l'amor. Des d'aquesta perspectiva, la finalitat fonamental de la doctrina social de l'Església, que és la construcció d'una societat més humana, s'il·lumina de manera molt clara. El primer compromís al qual crida els creients, en efecte, és el de difondre l'amor en les relacions socials, a tots els nivells i en tots els àmbits. Jesús "ens ensenya que la llei fonamental de la perfecció humana i, per tant, de la transformació del món, és el manament nou de l'amor" (cf. *Mt* 22,40; *Jn* 15,12; *Col* 3,14; *Jm* 2,8) (n. 580; cf. n. 103). Només la caritat pot canviar completament l'home (cf. n. 583).

2. El *Compendio* tiene una estructura lineal y sencilla. Después de la Introducción, siguen tres partes: La primera, compuesta de cuatro capítulos, se ocupa de los presupuestos fundamentales de la doctrina social –el designio de amor de

Dios para el hombre y para la sociedad, la misión de la Iglesia y la naturaleza de la doctrina social, la persona humana y sus derechos, y los principios y valores de la doctrina social-; la segunda parte, que consta de siete capítulos, trata sobre los contenidos y los temas clásicos de la doctrina social –la familia, el trabajo humano, la vida económica, la comunidad política, la comunidad internacional, el medio ambiente y la paz-; la tercera parte, muy breve ya que consta de un solo capítulo, contiene una serie de indicaciones para la utilización de la doctrina social en la praxis pastoral de la Iglesia y en la vida de los cristianos, sobre todo de los fieles laicos. La Conclusión, titulada "Para una civilización del amor", resume la intención de fondo de todo el documento.

3. El *Compendio* se propone como un manifiesto para realizar un nuevo humanismo en la perspectiva de la civilización del amor. En la introducción se afirma que ha sido elaborado para promover y sembrar en los surcos de la civilización un humanismo integral, solidario y abierto a la Trascendencia (cf. n. 7). Es manifiesto, en el sentido que en él se encuentran las coordenadas ideales e históricas, para construir una sociedad nueva, para dar cuerpo a las exigencias siempre vivas del Evangelio y del cristianismo, para que habiten en el corazón de los hombres. La humanidad no puede vivir sin una perspectiva de futuro, sin una dirección de marcha. Existe siempre la necesidad de traducir concretamente, en cada contexto y período histórico, la esencia del cristianismo. Es necesario que la riqueza del Evangelio reviva y se expanda en el *ethos* social y cultural de los pueblos, para dar esperanza a cada generación, para

alimentar el compromiso de crecimiento en la civilización. En el contexto actual de globalización, el *Compendio* traza para la familia humana un humanismo integral y solidario y solicita invertir en la parte mejor de la persona y de los pueblos, en las energías positivas de la historia.

Compendio y misión de la Iglesia

4. El *Compendio* ubica a la doctrina social en el corazón de la misión de la Iglesia. La Iglesia, viviendo en el mundo y para el mundo –sin ser del mundo–, no puede descuidar su misión de animarlo cristianamente.² Cuando la Iglesia se interesa de la promoción humana, cuando anuncia las reglas de una nueva convivencia en la paz y en la justicia, cuando trabaja –unida a todos los hombres de buena voluntad– para instaurar relaciones e instituciones más humanas, ella «enseña el camino que el hombre debe seguir en este mundo para entrar en el Reino de Dios. Su doctrina abarca, por consiguiente, todo el orden moral y, particularmente, la justicia, que debe regular las relaciones humanas. Esto forma parte de la predicación del Evangelio».³

El hecho que el *Compendio* ubique a la doctrina social dentro de la misión propia de la Iglesia, por una parte nos lleva a considerarla no como algo añadido o colateral a la vida cristiana, por otra parte nos ayuda a comprender cómo ella pertenece a un sujeto comunitario. En efecto, el sujeto adecuado a la naturaleza de la doctrina social no es otro que la entera comunidad eclesial. Se afirma en el n. 79: «La doctrina social es de la Iglesia porque la Iglesia es el sujeto que la elabora, la difunde y la enseña. No es prerrogativa de un com-

ponente del cuerpo eclesial, sino de la comunidad entera: es expresión del modo en que la Iglesia comprende la sociedad y se confronta con sus estructuras y sus variaciones. Toda la comunidad eclesial –sacerdotes, religiosos y laicos– participa en la elaboración de la doctrina social, según la diversidad de tareas, carismas y ministerios».

Compendio y componentes eclesiales

5. La Iglesia es un único cuerpo que tiene muchos miembros los cuales «no obstante su pluralidad, no forman más que un solo cuerpo» (1Co 12,12). La acción de la Iglesia es una sola, es la acción de un solo sujeto, pero se realiza según una diversidad de dones, a través de los cuales pasa la riqueza orgánica de todo el Cuerpo. «Toda la comunidad cristiana»⁴ está llamada, con un adecuado discernimiento, a «escudriñar los *signos de los tiempos* y a interpretar la realidad a la luz del mensaje evangélico»,⁵ pero también «cada uno en particular».⁶ El servicio al mundo, para que conozca los caminos de su Señor, se realiza a través del compromiso específico –y al mismo tiempo orgánico– de todos los componentes eclesiales. En esta perspectiva, deseo proponer algunas reflexiones que se refieren al testimonio de estos diversos componentes, como es solicitado por el Compendio en el capítulo doce.

5.a. Vida consagrada y doctrina social. El *Compendio* se confía a los religiosos y a las religiosas. Aquellos que han respondido a la llamada de Cristo a una forma de vida que pueda prefigurar la perfección del Reino de Dios ya desde este mundo, ocupan un lugar particular en la comunidad cristiana y, en virtud de su carisma,

tienen una tarea única en la evangelización de las realidades sociales. No están separados del mundo, sino que viven de modo diverso su relación con las cosas del mundo. Es un modo particularmente profundo y no evasivo en cuanto que las personas consagradas ven las relaciones sociales y las cuestiones económicas no sólo como son, sino que también y sobre todo como serán y por lo tanto como deberían ser.

Las religiosas y los religiosos abandonan todo (cf. Lc 14,33; 18,29) para abrir el corazón a una plenitud mayor y para vivir mejor un amor indiviso por el Señor (cf. 1Co 7,34) y así mostrar proféticamente a los hombres nuevas maneras de relacionarse con las cosas de la creación y con los hermanos: Relaciones orientadas al compartir, regidas por la libertad propia de los hijos de Dios. Relaciones que no son opresoras ni posesivas, sino que están impregnadas de generosidad y orientadas a la promoción humana. Los consagrados deben animar con radicalidad evangélica las relaciones sociales, políticas y económicas, a través del testimonio de las bienaventuranzas evangélicas y de la disponibilidad total a vivir con el Señor para la salvación del mundo. La vida consagrada ofrece un modelo evangélico de convivencia que se funda sobre la donación y mantiene viva la capacidad de toda la comunidad cristiana, y de todos los hombres, de discernir en el «ya» el «todavía no», de buscar la comunión y la caridad, para dar un alma a las relaciones humanas en la sociedad moderna.

5.b. Presbíteros y doctrina social. El *Compendio* se confía a los presbíteros. El presbítero «en virtud de la consagración que recibe con el sacramento del Orden,

es enviado por el Padre, por medio de Jesucristo, con el cual, como Cabeza y Pastor de su pueblo, se configura de un modo especial para vivir y actuar con la fuerza del Espíritu Santo al servicio de la Iglesia y por la salvación del mundo».7 El servicio sacerdotal al mundo se debe cumplir según la específica vocación y misión del presbítero. Él es misionero no independientemente de su servicio litúrgico, de su anuncio de Jesucristo con la predicación y con su vida misma, de su ser pastor de la propia grey, de su valor como instrumento de comunión y de diálogo entre los cristianos y de éstos con todos los hombres.

El presbítero sirve a la doctrina social de la Iglesia no cuando se dispersa en actividades sociales, políticas y económicas directas. Él la sirve predicando el Evangelio social desde el altar, anunciando en la predicación la liberación de Cristo y denunciando las negaciones de los derechos humanos y el desprecio de la dignidad de la persona, mostrando la impetuosa fuerza de amor y de justicia que emana de la Palabra, educando en la dimensión social de la fe cristiana, estimulando una catequesis, especialmente entre los jóvenes y adultos, inspirada también en la doctrina social, provocando en la comunidad cristiana y en los laicos, en particular o asociados, la apertura de la mente y el corazón a las necesidades humanas de sus prójimos más próximos y también, en virtud de la fraternidad universal, de aquellos de la más amplia comunidad mundial.

El presbítero tiene además la auténtica misión de promover «los diversos cometidos, carismas y ministerios dentro de la comunidad eclesial»,8 también en relación a la asimilación y al anuncio de la doctrina social de la Iglesia. En su

comunidad, él es el primer responsable de suscitar y consolidar la conciencia que cada sujeto de la comunidad debe tener de su propia función en la evangelización de las realidades sociales: los padres y las familias, los laicos, el mundo de la escuela y de la educación, las asociaciones, los movimientos...

5.c. Fieles laicos y doctrina social. El *Compendio* se confía sobre todo a los laicos, a Ustedes. El laico participa del misterio, de la comunión y de la misión que caracterizan a la Iglesia,⁹ pero lo hace según una índole particular, la secular.¹⁰ El laico vive directamente allí donde se organiza la vida social, en los ámbitos de la economía, de la política, del trabajo, de la comunicación social, de la ley, de la organización de las instituciones: Él trata directamente las cosas profanas, construye la arquitectura de las relaciones entre los miembros de comunidades sociales y políticas, con su acción da un curso a los eventos del mundo, determinando sus aspectos organizativos y estructurales.

Los laicos cristianos, con sus capacidades profesionales y su experiencia de vida, sirven a la evangelización de la vida social cuando siguen con fidelidad su vocación de «buscar el reino de Dios tratando y ordenando, según Dios, los asuntos temporales».11 Ellos llevan al interno de la comunidad la pasión por aliviar las necesidades humanas. Los laicos aportan al mundo el tesoro de la sabiduría cristiana que ordena las cosas según el designio de Dios y el deseo de servicio de la comunidad eclesial que a través de sus obras llega a todos los ángulos de la sociedad donde viven concretamente las personas.

Los laicos cristianos, con su competencia y profesionalidad, en cierto modo

completan la doctrina social de la Iglesia y son mediadores para su necesario impacto con la realidad. La evangelización de la vida social no es una propuesta ideológica abstracta. La doctrina social no es un puro saber teórico, sino que es «para la acción», está orientada a la vida y debe ser aplicada y encarnada con creatividad. Los laicos tienen en esto una función muy particular, aunque no exclusiva. Ya que la doctrina social es el encuentro entre la verdad del Evangelio y los problemas del hombre, los laicos deben impulsar las directrices de acción de la doctrina social de la Iglesia hacia resultados operativos concretos y eficaces. Son los hombres y mujeres que arriesgan y experimentan. Los laicos no deben ser abandonados en su trabajo de apertura de nuevas fronteras y en la elaboración de respuestas nuevas. La entera comunidad cristiana les debe sostener y animar: si las últimas decisiones en el ámbito de la política o de la economía deben ser tomadas por los laicos en su responsabilidad autónoma, las decisiones orientadoras fundamentales e incluso la creación de espacios de diálogo y experimentación deben ser un compromiso de toda la comunidad.

El laico cristiano es el hombre de la mediación entre los principios de reflexión, los criterios de juicio y las directrices de acción de la doctrina social y las situaciones concretas en las que debe elegir y actuar. Pero la mediación no significa ausencia de valentía, tendencia a la moderación y a la renuncia. El laico cristiano, si quiere ser sal, luz y levadura¹² debe trabajar para que surja cada vez más todo lo que es auténticamente humano en las relaciones sociales, sin miedos, con disponibilidad y esperanza en el futuro. En esto

será ayudado por la cercanía de la comunidad eclesial, por la ayuda de sus sacerdotes y de las personas consagradas, por la participación en la vida sacramental y litúrgica y por las indicaciones provenientes de los espacios de discernimiento comunitario de los signos de los tiempos.

Conclusión

Al concluir estas reflexiones en torno al *Compendio* de la doctrina social de la Iglesia, quiero subrayar una doble dimensión de la presencia de los cristianos en la sociedad, una doble inspiración que nos llega de la doctrina social misma y que cada vez más en el futuro exigirá ser vivida en una síntesis complementaria. Me refiero a la exigencia del testimonio personal, por una parte, y por la otra, a la exigencia de un nuevo proyecto en favor de un humanismo integral y solidario que abarque las estructuras sociales. Dos dimensiones, la personal y la estructural, que no se deben separar jamás. Yo tengo la firme esperanza que el *Compendio* de la doctrina social de la Iglesia contribuirá a hacer madurar auténticas personalidades creyentes y les inspirará para que sean testigos creíbles, capaces de modificar, con el pensamiento y la acción, los mecanismos de la sociedad actual. Esto explica la necesidad de los testigos, de los mártires y de los santos también en el ámbito social. A estas personas, que han vivido su presencia en la sociedad como «testimonio a Cristo Salvador»,¹³ los Pontífices han hecho referencia en repetidas ocasiones. Se trata de todos aquellos que la *Rerum novarum* consideraba «dignos de encomio»¹⁴ por haberse comprometido en mejorar las condiciones

de los obreros. Aquellos de los cuales la *Centesimus annus* dice que «han sabido encontrar, una y otra vez, formas eficaces para dar testimonio de la verdad».¹⁵ Aquellos que «a impulsos del magisterio social se han esforzado por inspirarse en él con miras al propio compromiso con el mundo. Actuando individualmente o bien coordinados en grupos, asociaciones y organizaciones, ellos han constituido como un gran movimiento para la defensa de la persona humana y para la tutela de su dignidad».¹⁶ Se trata de tantos cristianos, muchos de ellos laicos, que «se han santificado en las circunstancias más ordinarias de la vida».¹⁷ El testimonio personal, fruto de una vida cristiana «adulta», profunda y madura, se consolida también con el compromiso por construir una nueva civilización, la civilización del amor. Muchas gracias.

Presentació als claustres de les Facultats de Teologia i de Filosofia

1. Cuando S.E. Mons. Lluís Martínez Sistach, arzobispo metropolitano de Barcelona, me expresó el deseo que ustedes, profesores de teología y filosofía, le comunicaran de tener un encuentro conmigo, no dudé en aceptar. Es por ello que con mucho gusto estoy ahora con ustedes para compartirles algunas reflexiones sobre el *Compendio de la doctrina social de la Iglesia*. Como todos bien saben, el texto fue redactado por el Pontificio Consejo Justicia y Paz en cumplimiento de la voluntad del Santo Padre Juan Pablo II. El 25 de octubre de 2004, tuve el honor de presentarlo oficialmente a los medios de comunicación. Pero no quiero alargarme en cuestiones preliminares, más bien

quiero tocar algunos puntos del *Compendio* que puedan serles de interés y utilidad en su servicio como docentes de teología y filosofía.

2. La estructura general del documento está cimentada sobre cuatro principios fundamentales: la dignidad y la libertad de la persona humana, el bien común, la subsidiaridad y la solidaridad. El orden de la exposición se caracteriza por un centro que es el punto de partida de todo el *Compendio*: la persona humana; de ella se trata antes incluso de exponer los principios de la doctrina social de la Iglesia (cf. cap. 3). La razón de esta disposición está en la convicción de que toda la doctrina social se desarrolla a partir del principio de la intangible dignidad de toda persona humana: es la persona humana el principio, el sujeto y el fin de toda la vida social (cf. n.107). Se entiende entonces porqué en la individuación y en la promoción de los derechos humanos se deberá hacer referencia al estatuto ontológico de la persona humana. Esto comporta que toda opción social o política debe ser valorada no simplemente en base a conveniencias históricas, sean éstas políticas o económicas, sino más bien sobre el respeto de la dignidad y de la libertad de toda persona humana, lo cual significa que el valor ético de las opciones no puede ser establecido por el *ethos* cultural, sino más bien debe ser medido con el dato fundamental que no se determina por el consenso o por la conveniencia, sino acudiendo al fundamento metafísico y/o religioso. Sólo en el arraigo metafísico y religioso se puede afirmar que estos derechos sean universales, inviolables e inalienables, como enseña Juan XXIII en la encíclica *Pacem in terris*.

3. Es a partir de esta visión de los derechos humanos que el *Compendio* se presenta como crítica a una concepción contractual de la vida social y a toda supuesta *razón* de la mayoría. Aun cuando existieran personas que decidieran renunciar a sus derechos, la sociedad y la comunidad política deberían salvaguardar su inalienable dignidad. A partir de aquí se comprende la reiterada opción por los pobres y la solidaridad con los países que no pueden gozar de las riquezas económicas, políticas y tecnológicas alcanzadas por otros países. En el horizonte se perfila el principio del bien común (cf. n.164). La referencia al bien moral, por lo tanto, se eleva a criterio de valoración para toda la organización social y política: al servicio de esta elevada perspectiva es que se ha querido el *Compendio*.

4. ¿Por qué se advirtió la necesidad de publicar un *Compendio de la doctrina social de la Iglesia*? En general se advierte la necesidad de elaborar un compendio cuando la materia relacionada a un aspecto del saber ha alcanzado una extensión notable y el lector no especialista corre el riesgo de no poderla conocer, sea por la cantidad o por la complejidad. La doctrina social de la Iglesia dio inicio con la encíclica *FERUM novarum* de León XIII (1891) y en el curso del siglo XX se enriqueció gracias a las intervenciones magisteriales que afrontaron las cuestiones sociales más agudas. A lo largo del tiempo, ella asumió también un nuevo estatuto, colocándose al nivel de la teología moral, mientras que en sus inicios se definía predominantemente en el campo de la filosofía moral. El cambio oficial se dio con la encíclica *Sollicitudo rei socialis* (1987), en la cual se afirma que la doctrina social pertenece

«no al ámbito de la ideología, sino al de la teología y especialmente de la teología moral» (n. 41). La constatación de este pasaje deja entrever la dificultad de elaborar un compendio, que supone una homogeneidad epistemológica, no verificable en los diversos documentos que se sucedieron en el arco de casi un siglo, como el mismo *Compendio* admite, recordando que la doctrina social se ha ido formando en el tiempo y no fue pensada en principio como un sistema orgánico, lo cual hace comprensible «el hecho de que hayan podido darse algunas oscilaciones acerca de la naturaleza, el método y la estructura epistemológica de la doctrina social de la Iglesia» (n. 72).¹⁸ El documento superó la dificultad asumiendo una articulada visión de natural (que reenvía a la razón) y de sobrenatural (que reenvía a la fe), en la cual lo primero encuentra plenitud en lo segundo, que a su vez, custodia lo primero. A este propósito, subrayo la afirmación contenida en el *Compendio*: «La inteligencia de la fe incluye la razón, mediante la cual ésta, dentro de sus límites, explica y comprende la verdad revelada y la integra con la verdad de la naturaleza humana, según el proyecto divino expresado por la creación» (n. 75).

5. A la luz de la relación entre *fides et ratio*, se resuelve también la cuestión de la legitimidad de la intervención de la Iglesia en las cuestiones sociales: de frente a una malentendida laicidad, según la cual la fe no debería entrar en la vida pública porque ésta es derecho de todos, se reafirma que la Iglesia se interesa no tanto de las técnicas mediante las cuales se resuelven los problemas sociales, sino de la persona humana en todas sus dimensiones, que la Iglesia conoce en su

estructura definitiva, es decir, aquella que Dios mismo ha establecido. El *de más* que la Iglesia conoce gracias a la Revelación de Dios y al paradigma de lo humano constituido por Jesucristo, se vuelve criterio de valoración de las praxis sociales y políticas, y también criterio de orientación de las praxis mismas. En último análisis, se procede con la convicción, sobre la cual se sostiene todo el *Compendio* que, en virtud de la revelación de Dios, nadie conoce la verdad de la persona humana como la Iglesia y, por lo tanto, nadie está en grado de defenderla como la Iglesia: la doctrina social tiene este objetivo fundamental. «La doctrina social es un conocimiento iluminado por la fe, que –precisamente porque es tal– expresa una mayor capacidad de entendimiento» (n. 75). Se comprende entonces por qué la mayor parte de los capítulos en que se subdivide el *Compendio* se inicia con una serie de textos bíblicos: así se quiere anteponer un criterio autorizado de interpretación de la realidad. Se comprende además, porqué el primer capítulo se detenga a delinear el designio de Dios para la humanidad y el capítulo segundo vincule estrechamente doctrina social y misión evangelizadora de la Iglesia. También el método del «ver, juzgar y actuar» viene así actualizado: el ver se guía ya por un parámetro, el que Dios mismo ha establecido, no puede ser entendido como una observación neutral de la realidad.

6. ¿Cómo se puede compaginar la convicción de la Iglesia de conocer la verdad de la persona humana y, al mismo tiempo, su búsqueda de diálogo con todos? El *Compendio* mismo se propone «como ocasión de diálogo con todos aquellos que desean sinceramente el bien del hombre»

(n. 10) y también con quienes pertenecen a las demás Iglesias cristianas, comunidades eclesiales y a otras religiones (cf. n. 537). Se considera, en efecto, que quien parte del presupuesto de tener la última palabra sobre la persona humana, se cierra de raíz al diálogo, que debería suponer una búsqueda común orientada hacia una verdad más elevada. Al respecto se debe notar que el *Compendio* revela una concepción de diálogo diversa de la difundida: no se trata de buscar la verdad sobre el hombre acercando opiniones diversas sobre él, sino de abrirse a la aceptación de la verdad que Dios ha revelado; el diálogo, por lo tanto, tiene el fin de buscar caminos para conocer esta verdad. La cuestión de la verdad es, en efecto, el primer desafío frente al cual la humanidad se encuentra hoy. El hombre contemporáneo está en peligro de percibir como una acción *démodé* el pretender hacer valer la verdad, en un contexto cultural que juzga la cuestión de la verdad como algo insoluble y hasta privado de fundamento. El *Compendio* acepta este desafío y lo repropone en un ámbito del saber, el de la vida social, que parecería prerrogativa de las ciencias descriptivas. Sin embargo, éstas no se eluden: la doctrina social se auxilia de todas las contribuciones cognoscitivas provenientes de cualquier disciplina científica (cf. n. 76). La verdad última, la que debe guiar las opciones, no se mide sin embargo con estas ciencias.

7. El reenvío a la verdad no significa que la doctrina social tenga la solución a todos los problemas. Más bien indica cuáles valores deben ser salvaguardados para una auténtica existencia humana. El acento se pone sobre el adjetivo *auténtica*. Se debe precisar que el concepto

autenticidad de la existencia no es fruto únicamente de la reflexión de la Iglesia, casi como un depósito de una sabiduría que permanece, no obstante todo, humana: también la Iglesia la recibe de la Revelación de Dios. Por este motivo, la visión antropológica trazada en el *Compendio* tiene una validez universal. Universal no significa inmediatamente *compartida*, sino más bien *destinada a todos*, porque proviene de la Revelación de Dios (cf. n. 84). Si se elige el *Compendio* como base para abrir una confrontación y un diálogo, nos encontramos orientados allí, en primer lugar, por la visión antropológica que la Iglesia recibe de la Revelación, sin detenerse en las indicaciones particulares. En efecto, no nos acercamos al *Compendio* como a un mero resumen de textos precedentes, puesto que se trata de una obra sistemática que quiere presentar organizadamente la enseñanza social de la Iglesia católica. El hecho de organizar una enseñanza difundida por una multiplicidad de documentos, de diversa naturaleza y autoridad, hace, eso sí, que los textos citados en el *Compendio* sean – por decirlo así– *arrancados* de su posición originaria para convertirse en *pedras* de una construcción nueva, adquiriendo nueva autoridad a la luz de la visión antropológica que hace las veces de horizonte y *leitmotiv*.

8. La finalidad del *Compendio* se clarifica en la Introducción, en el n. 10: «El documento se propone como un instrumento para el discernimiento moral y pastoral de los complejos acontecimientos que caracterizan nuestro tiempo; como una guía para inspirar, en el ámbito individual y colectivo, los comportamientos y opciones que permitan mirar al futuro con con-

fianza y esperanza; como un subsidio para los fieles sobre la enseñanza de la moral social». Si el documento tuviese como meta sólo el discernimiento pastoral, su uso se prospectaría sólo a nivel intraeclesial. En este ámbito, el *Compendio* debe ser utilizado para sostener «el anhelo de valorar, en una nueva perspectiva, la vocación propia de los diversos carismas eclesiales con vistas a la evangelización de lo social, porque todos los miembros de la Iglesia son partícipes de su dimensión secular» (n. 10). Pero no se debe olvidar la otra finalidad del *Compendio*, es decir, el discernimiento moral que atañe a todos, porque no existe vida social y política que pueda prescindir de la moral, es decir, del respeto no tanto y no sólo de principios, cuanto, sustancialmente y en concreto, de las personas humanas, para las cuales es también funcional la afirmación de los principios. Esta afirmación de principios sirve a la causa de la persona humana en cuanto promueve «un compromiso nuevo, capaz de responder a las exigencias de nuestro tiempo, adaptado a las necesidades y los recursos del hombre» (n. 10). Del empeño prospectado –tanto en el ámbito eclesial como en el social– depende la posibilidad de realización de un nuevo humanismo, al cual todas las personas humanas están llamadas a contribuir.

10. ¿Es una pretensión indebida este apelo a hacer surgir un nuevo humanismo en campo social? Quien tiene una visión estrecha de la persona humana y considera que la Iglesia debe interesarse sólo de lo espiritual, ciertamente que puede pensarlo así.¹⁹ La enseñanza contenida en el *Compendio* es clara y no se presta a interpretaciones divergentes: «Cuando el Magisterio de la Iglesia interviene en

cuestiones inherentes a la vida social y política, no atenta contra las exigencias de una correcta interpretación de la laicidad, porque no quiere ejercer un poder político ni eliminar la libertad de opinión de los católicos sobre cuestiones contingentes. Busca, en cambio –en cumplimiento de su deber– instruir e iluminar la conciencia de los fieles, sobre todo de los que están comprometidos en la vida política, para que su acción esté siempre al servicio de la promoción integral de la persona y del bien común. La enseñanza social de la Iglesia no es una intromisión en el gobierno de los diferentes países. Plantea ciertamente, en la conciencia única y unitaria de los fieles laicos, un deber moral de coherencia» (n. 571). En conclusió: el *Compendio*, recogiendo y aceptando los desafíos contemporáneos, lanza otro. Está en juego la cuestión antropológica y, al fondo, la cuestión de la verdad. Es sobre estas cuestiones, antes que sobre las soluciones particulares prospectadas, que el diàlogo puede y debe ser emprendido. Muchas gracias.

Jornada d'Estudi sobre el diàleg fe-raó i el discurs de Benet XVI a Ratisbona

Barcelona
19-12-2006

(Crònica del Butlletí de l'Arquebisbat de Barcelona)

El dia 19 de desembre va celebrar-se a l'aula magna del Seminari Conciliar de Barcelona la Jornada d'estudi dedicada al tema "El diàleg fe-raó. El discurs de Benet XVI a Ratisbona". Era el segon any que se celebrava aquesta Jornada d'Estudi, ja que

l'any 2005, en la primera edició, va estar dedicada al Concili Vaticà II, en el quarantè aniversari de la clausura.

Aquesta segona Jornada d'Estudi va estar organitzada per la Facultat de Teologia de Catalunya (FTC), per la Facultat de Filosofia de Catalunya (FFC), pel Centre d'Estudis Teològics de Mallorca (CETEM), pels Instituts Superiors de Ciències Religioses de Barcelona, Girona, Lleida, Mallorca, Tarragona i Vic, per l'Institut Superior de Ciències Religioses Don Bosco (Barcelona) i per la Biblioteca Episcopal del Seminari de Barcelona.

Hi varen assistir Mons. Lluís Martínez Sistach, arquebisbe metropolità de Barcelona i gran canceller de les Facultats de Teologia de Catalunya i de Filosofia de Catalunya; Mons. Jaume Balcells, arquebisbe metropolità de Tarragona i vicegran canceller de la Facultat de Teologia de Catalunya; Mons. Jaume Traserra, bisbe de Solsona i vicegran canceller de la Facultat de Filosofia de Catalunya, i els bisbes de Girona, Vic i la Seu d'Urgell.

Paraules de Mons. Lluís Martínez Sistach

El Sr. Arquebisbe pronuncià les següents paraules de salutació i d'introducció de la Jornada:

«Aquestes Jornades d'Estudi convocades per la Facultat de Teologia de Catalunya, la Facultat de Filosofia de Catalunya, i diversos centres relacionats amb la Facultat de Teologia, així com per la Biblioteca Pública Episcopal del Seminari de Barcelona, segueixen l'estela iniciada l'any passat amb motiu del 40è aniversari de la clausura del Concili Vaticà II que va tenir un notable impacte a casa nostra.

Aquest cop i amb tot encert s'ha escollit el tema del diàleg fe-raó suscitat de forma molt rellevant pel discurs del 12 de setembre proppassat per Benet XVI. No es pot negar que el marc en el que el papa va pronunciar aquest discurs és ben significatiu ja que es tractava d'una trobada amb els representants de la ciència precisament a l'Aula Magna de la Universitat de Ratisbona on Benet XVI havia estat professor abans d'ésser anomenat arquebisbe de Munich.

El Papa Benet XVI en el seu Discurs va posar en relleu les relacions entre la fe i la raó. La clau del seu Discurs són dos fragments que tenen aquest contingut: "La convicció segons la qual actuar contra la raó està en contradicció amb la naturalesa de Déu"; i "és necessari coratge per obrir-se a l'amplitud de la raó i no negar la seva grandesa".

En aquest context cal recordar l'Encíclica *Fe i raó* de Joan-Pau II de l'any 1998, que durant aquests darrers anys ha relançat amb força la importància de la raó en la fe i que ha d'ésser sens dubte clau per interpretar aquest Discurs necessàriament molt més breu. En efecte, ja l'inici d'aquesta Encíclica ens dóna una imatge preciosa en recordar que "la fe i la raó són com dues ales amb les quals l'esperit humà s'eleva vers la contemplació de la veritat". I per tal de dur a terme aquesta finalitat Joan Pau II comença amb una introducció clarament orientada al diàleg amb el pensament contemporani a partir de l'exhortació que estava esculpida al llindar del temple de Delfos: "Coneix-te tu mateix". Un inici similar pot veure's pocs anys abans en el Catecisme de l'Església Catòlica de 1992, reprès igualment pel *Compendi* recentment editat (2005), que

abans de parlar de la fe afirma que "l'home és capaç de Déu" (n. 2), encara que la *Fides et ratio* opta per una fórmula més àmplia com és el "coneix-te tu mateix" que sant Agustí va divulgar de forma molt significativa amb la seva famosa afirmació que "en l'interior de l'home habita la veritat" (citada a *FR*, n. 15).

A més d'aquest enfoc inicial, la *Fides et ratio*, en plantejar la relació entre teologia i filosofia, afirma que "la relació que ha d'instaurar-se oportunament ha d'estar marcada per la circularitat. D'aquesta relació de circularitat amb la paraula de Déu, la filosofia en surt enriquida perquè la raó descobreix nous i inesperats horitzons" (*FR*, n. 73).

Tota aquesta perspectiva queda molt ben il·luminada per una de les conclusions del discurs de Benet XVI a Ratisbona, que ha estat inclòs en el díptic programàtic i que és del tot decisiu per copsar l'objectiu central de la seva reflexió: "L'Occident des de fa temps està amenaçat per l'aversion contra els interrogants fonamentals de la seva raó (Des d'on? Cap on?). Cal coratge per obrir-se a l'amplitud de la raó i no negar-ne la grandesa: aquest és el programa amb què una teologia arrelada en la fe bíblica entra en el debat del moment present. En definitiva, és vers aquesta amplitud de la raó –aquest gran logos– que invitem en el diàleg amb les cultures."

Notem que aquests dos documents complementaris, la *Fides et ratio* i el discurs a Ratisbona, fan ben pertinent aquesta Jornada d'Estudi, ja que ambdós documents relançen amb força l'importància de la reflexió teològica i filosòfica per a l'Església, especialment en el moment actual, tenint present de forma rellevant el diàleg cultural. Amb raó afirma la *Fides*

et ratio que "la teologia en les diverses èpoques històriques ha hagut d'afrontar sempre les exigències de les diferents cultures per conciliar-hi després el contingut de la fe amb una conceptualització coherent. Avui té també aquesta tasca" (FR, n. 92). No es pot negar que tal orientació pot ésser molt decisiva, particularment a casa nostra donada la importància que té tot el que sigui cultura! Més encara quan ja Pau VI recordava que l'evangelització de la cultura és un dels objectius fonamentals de l'evangelització avui (cf. EN, n. 20).

Per concloure és pertinent recordar les paraules conclusives de la *Fides et ratio* dirigides precisament als teòlegs que afirmen que els "teòlegs dediquin una particular atenció a les implicacions filosòfiques de la Paraula de Déu i realitzin una reflexió de la qual emergeixi la dimensió especulativa i pràctica de la ciència teològica. Desitjo agrair-los el seu servei eclesial. La relació íntima entre la saviesa teològica i el saber filosòfic és una de les riqueses més originals de la tradició cristiana en l'aprofundiment de la veritat revelada" (FR, n. 105).

Així doncs, que aquestes Jornades d'Estudi i les diverses institucions eclesiàstiques docents implicades puguin trobar en aquesta reflexió sobre fe i raó un dinamisme per al seu servei de reflexió teològica actualitzada a les nostres esglésies diocesanes en funció de l'Evangelització de les nostres terres.»

Intervencions de diversos professors

Seguidament pronuncià unes paraules el Dr. Armand Puig i Tàrrach, el qual va dir que havien desitjat repetir l'experiència reeixida de l'any anterior i afegí que el

tema escollit era una invitació a aprofundir en el diàleg fe i raó, segons el discurs de Benet XVI a la Universitat de Ratisbona.

La ponència central de la Jornada la pronuncià el Dr. Salvador Pié, professor a la FTC i a la Universitat Gregoriana de Roma, que va fer un estudi lúcida i profund del discurs de Benet XVI a Ratisbona, centrant-se en el tema central de aquest parlament: les relacions entre fe i raó i el concepte de raó.

A continuació, i com a comunicacions, es varen presentar diversos temes: "La recepció del discurs de Ratisbona en el món islàmic", per Jaume Flaquer, professor a la FTC, que no va poder estar present a causa d'una indisposició; el seu text el va llegir el Dr. Jaume Fontbona. "Fe i raó en la teologia islàmica", pel Dr. Joan Martínez Porcell, degà president de la FFC. I "Fe i raó en la teologia jueva", pel Dr. Enric Cortés, professor de la FTC. La sessió matinal acabà amb la conferència del Dr. Elmar Salmann, professor de la Universitat Gregoriana de Roma i del Pontifici Ateneu de Sant Anselm, de Roma.

La sessió de la tarda, en què actuà com a moderador el Dr. Salvador Pié, començà amb una conferència del Dr. Guillem Montaner, del CETEM, sobre "El diàleg entre filosofia i teologia", que titulà així: "La filosofia, *ancilla sive amica theologiae*?" Seguí una taula rodona en la qual varen participar dos professors de teologia i dos de filosofia: el Dr. Josep Coll (professor de la FTC i de l'ITF), el Dr. Xavier Morlans (professor de la FTC), el Dr. Francesc Torralba (professor de la FFC) i el Dr. Carles Llinàs (professor de la FFC). Tots els textos de la Jornada seran publicats en la *Revista Catalana de Teologia*, editada per la FTC.

Paraules de cloenda del Sr. Arquebisbe

Mons. Lluís Martínez Sistach va cloure els actes amb aquestes paraules: "Hem celebrat una Jornada d'estudi i de reflexió en el si de les nostres facultats i institucions docents superiors sobre el tema cabdal "El diàleg fe-raó, el discurs de Benet XVI a Ratisbona". Ha estat una jornada molt rica de contingut, sòlida, profunda, amarada d'un esperit pastoral, és a dir, eclesial, perquè no podem oblidar mai que l'Església existeix per evangelitzar, aquesta és la seva missió essencial.

Hem posat en relleu la riquesa doctrinal del contingut del discurs del Papa Benet XVI a Ratisbona i hem vist un cop més la manca d'objectivitat en les reaccions que es donaren en el món musulmà. Benet XVI es caracteritza especialment per la seva delicadesa, respecte i acolliment de les persones, de les religions i de les institucions. El tema central del discurs fou la relació entre fe i raó, ampliant el concepte de raó i la seva aplicació. Aquesta temàtica és cabdal en el nostre país i podem dir en tot l'Occident europeu, dominat per una cultura molt racional.. Aquesta Jornada ens ha ajudat a tots. Els bisbes que hi hem participat, que en el nostre ministeri trobem sempre en el fons de les qüestions que toquem molt directament les relacions entre fe i raó. També els professors de les nostres institucions docents superiors, estimulats per la reflexió i el diàleg a la llum de les exposicions realitzades. Els alumnes, aquesta jornada els ha ajudat a enriquir els seus coneixements de filosofia i teologia, conscients que mai no en sabem prou i que cal un estudi permanent. Ha estat, també, una presentació interdisciplinària de la nostra

temàtica. Això ens ajuda a tots a sentir-nos més interdependents i ens estimula a un treball més conjuntat en el si de les nostres institucions.

A la llum de totes les intervencions s'ha posat més en relleu el contingut del nucli del discurs del Sant Pare, que li agraim moltíssim. El seu dolor ha engendrat llum, diàleg i major relació amb l'islam, com s'ha constatat en el seu recent viatge a Turquia. Amb joia s'ha ressaltat aquest nucli del discurs: actuar contra la raó està en contradicció amb la naturalesa de Déu. Harmonia plena amb la riquesa doctrinal de la *Fides et ratio*. En la seu de les nostres facultats és joiós constatar un cop més com el missatge de l'Església enalteix el valor de la raó, l'excel·lència de la fe i la necessitat de la raó per a la fe. I hem aprofundit més en el concepte de raó i en tota la seva amplitud al servei de la fe.

En aquestes paraules de cloenda em cal agrair la presència dels senyors bisbes, que han valorat molt la Jornada deixant les moltes ocupacions que tenen; cal agrair també el seu treball als professors que han presentat la seva ponència pel bon servei que ens han prestat. El meu agraiment va dirigit també a tots els qui han fet possible la Jornada amb el seu treball d'organització i a la presència dels seminaristes i alumnes de les nostres institucions docents. A tots us desitjo un sant i joiós Nadal."

Conferència Episcopal Tarraconense

COMUNICATS

Dades econòmiques dels Bisbats Catalans de l'any 2005

Amb motiu de la jornada de "Germanor" que va tenir lloc el diumenge, dia 19 de novembre, amb el lema "Amb el teu ajut es construeix l'Església", la Conferència Episcopal Tarraconense va fer públiques les dades econòmiques conjuntes dels bisbats catalans de l'exercici 2005, així com unes dades estadístiques referides al mateix any.

Decret pel qual es revisa l'almoïna dels fidels que encomanen la celebració d'una missa per a una intenció particular

Tarragona
7-10-2006

Atès que el cànon 952 §1 del Codi de Dret Canònic estableix que «pertoca [...] a la reunió provincial de bisbes de decretar per a tota la província l'almoïna que cal donar per a la celebració i l'aplicació de la missa»,

Atès que els bisbes de les províncies eclesiàstiques de Tarragona i Barcelona, en la reunió dels passats dies 4 i 5 d'octubre, hem deliberat sobre aquesta qüestió i hem pres l'acord corresponent,

Pel present DECRET:

1. Establim que l'almoïna per a la celebració i aplicació de la missa, a partir del pròxim dia 1 de novembre de 2006 serà de deu euros (10€) a les arxidiòcesis de Tarragona i Barcelona i a les diòcesis de Girona, Lleida, Sant Feliu de Llobregat, Solsona, Terrassa, Tortosa, Urgell i Vic.

2. Instem els preveres diocesans i els membres dels instituts religiosos que s'atenguin al present decret i a les normes canòniques contingudes en els cànons 945 a 958 del Codi de Dret Canònic, sobre «L'almoïna oferta per a la celebració de la missa», així com també en el *Motu Proprio Firma in Traditione* i en el decret *Mos iugiter* de la Congregació per al Clergat.

El present Decret deroga els decrets anteriors i les consuetuds que li siguin contràries.

Ho decretem i signem

† Jaume Pujol Balcells, arquebisbe metropolità de Tarragona i primat
† Lluís Martínez Sistach, arquebisbe metropolità de Barcelona
† Carles Soler Perdigó, bisbe de Girona
† Francesc Xavier Ciuraneta Aymí, bisbe de Lleida
† Agustí Cortés Soriano, bisbe de Sant Feliu de Llobregat
† Jaume Traserria Cunillera, Bisbe de Solsona
† Josep Àngel Sáiz Meneses, Bisbe de Terrassa
† Xavier Salinas Viñals, Bisbe de Tortosa
† Joan-Enric Vives Sicília, Bisbe d'Urgell
† Romà Casanova Casanova, Bisbe de Vic

DADES ESTADÍSTIQUES DE LES DIÒCESIS DE LA TARRACONENSE I DE BARCELONA

ANY 2005

DIÒCESI	HABITANTS	PREVERES	DIAQUES	HABITANTS PER PREVERE	NOMBRE DE TEMPLES	COL·LECTA DE GERMANOR
BARCELONA	2.455.264	683	35	3.594	215	481.775,00
GIRONA	740.214	222	1	3.334	403	124.811,36
LLEIDA	205.703	133	3	1.546	127	41.109,29
ST. FELIU LLOBREG.	812.971	126	15	6.452	121	82.802,00
SOLSONA	126.317	129	0	979	174	28.472,02
TARRAGONA	504.834	163	5	3.097	200	76.574,24
TERRASSA	1.015.214	163	8	6.228	120	96.752,00
TORTOSA	265.332	137	2	1.936	141	66.797,86
URGELL	200.761	112	2	1.792	230	67.459,26
VIC	388.649	179	10	2.171	248	54.314,74
TOTAL	6.715.259	2.047	81	3.281	1.979	1.120.867,77

Conferencia Episcopal Española

DOCUMENTS

Instrucción Pastoral**ORIENTACIONES MORALES ANTE LA SITUACIÓN ACTUAL DE ESPAÑA****(Resumen)**

Madrid

24-11-2006

ÍNDICE

Introducción**I. Una situación nueva fuerte oleada de laicismo**

- A. La reconciliación, amenazada
- B. La difusión de la mentalidad laicista
- C. Sobre las causas de la situación

II. Responsabilidad de la Iglesia y de los cristianos

- A. Superar la desesperanza, el enfrentamiento y el sometimiento
- B. Anunciar el gran "sí" de Dios a la Humanidad en Jesucristo

III. Discernimiento y orientaciones morales

- A. Desde una identidad católica vigorosa
- B. Caridad social, para el fortalecimiento de la vida pública
 - a. La Iglesia y la sociedad civil
 - b. Algunas cuestiones que dilucidar
 - 1. Democracia y moral
 - 2. El servicio al bien común
 - 3. Mejorar la democracia
 - 4. Respeto y promoción de la libertad religiosa
 - 5. El terrorismo
 - 6. Los nacionalismos y sus exigencias morales
 - 7. El ejercicio de la caridad

Conclusión**RESUMEN**

La Instrucción Pastoral *Orientaciones morales ante la situación actual de España* es un documento con el que los Obispos ofrecen su aportación al discernimiento que hoy es necesario hacer, en unos momentos de especial complejidad. El texto pretende favorecer la comunión eclesial y animar a los católicos a participar activamente en la vida pública, al tiempo que quiere ayudar a todos a descubrir las implicaciones morales de la situación actual, con la convicción de que ello es un requisito indispensable para una sana vida democrática.

La Instrucción consta de tres capítulos, precedidos por una introducción y culminados con una conclusión, en los que se describe la situación actual y se analizan

sus causas; se realiza una llamada a superar la desesperanza, el enfrentamiento y el sometimiento, así como a anunciar el gran sí de Dios a la Humanidad en Jesucristo; y se propone un reforzamiento de la identidad católica para llevar a cabo cualquier acción en la sociedad y se anima explícitamente a los católicos a vivir la caridad social para el fortalecimiento moral de la vida pública.

Capítulo I. Una situación nueva: fuerte oleada de laicismo

El documento destaca en este capítulo dos datos relevantes en la historia reciente de España, uno positivo y otro negativo: el advenimiento de la democracia y el desarrollo alarmante del laicismo.

Primeramente, elogia los grandes valores morales que, sobre el trasfondo espiritual de la reconciliación, hicieron posible la Constitución de 1978, que ha propiciado treinta años de estabilidad y prosperidad, y subraya el importante papel que la Iglesia y los católicos españoles jugaron en el establecimiento de la democracia. A continuación, llama la atención sobre el peligro que supone dilapidar los bienes alcanzados y reabrir viejas heridas con una utilización de la "memoria histórica" guiada por una mentalidad selectiva.

Por otro lado, la Instrucción Pastoral recalca que para interpretar y valorar las nuevas circunstancias, es necesario tener en cuenta el desarrollo del laicismo en nuestra sociedad, invadida por un modo de vida en el que la referencia a Dios es considerada como algo negativo. De la mano del magisterio de Benedicto XVI, el documento critica el relativismo moral que, paradójicamente, pretende engran-

decir al hombre, colocándolo en el centro de todo y termina por reducirlo a un mero fruto del azar, impersonal, efímero y, en definitiva, irracional.

El laicismo radical y excluyente, impulsado por algunos sectores, está en la base de algunas legislaciones, promovidas recientemente en España, que deterioran gravemente el bien común de una sociedad, formada en buena parte por católicos. El texto expresa el deseo de los Obispos de que se pueda ir encontrando poco a poco el ordenamiento justo para que todos podamos vivir de acuerdo con nuestras convicciones sin que nadie pretenda imponer a nadie sus puntos de vista por procedimientos desleales e injustos.

En el documento, los obispos realizan un ejercicio de autocritica y señalan que también la falta de clarividencia y de vida santa entre los católicos han contribuido al oscurecimiento de la fe y al desarrollo de la indiferencia y del agnosticismo teórico y práctico en nuestra sociedad.

Capítulo II. Responsabilidad de la Iglesia y de los católicos

Los obispos alertan de que, en las circunstancias actuales, hay que evitar el riesgo de adoptar soluciones equivocadas que, a pesar de sus aparentes claridades, en realidad, se basan en fundamentos falsos, no cristianos.

Algunas de esas tentaciones son la desesperanza, especialmente acuciante en un contexto se hace patente la pérdida de influencia por parte de los católicos, pero que carece de sentido en una Iglesia que no pone nunca su esperanza ni encuentra su apoyo en ninguna institución temporal, sino en Jesucristo, su único Señor; el

enfrentamiento, que lleve a no caer en la cuenta de que las diferencias no tienen por qué degenerar en conflictos; y el sometimiento, que ceda a la tentación de diluir la propia identidad e incluso renunciar a ella para *acomodarse* al contexto social. Por el contrario, como dijo Benedicto XVI en Verona, en estos momentos los católicos seguimos teniendo la gran misión de ofrecer a nuestros hermanos el gran "sí" que en Jesucristo Dios dice al hombre y a su vida, a la amor humano, a nuestra libertad y a nuestra inteligencia.

Capítulo III. Discernimiento y orientaciones morales.

Los Obispos señalan que cualquier tarea que los católicos quieran emprender en esta situación ha de realizarse desde una identidad católica vigorosa que incluye formación en la fe, anunciar el evangelio del matrimonio y de la familia, y cuidar la Eucaristía dominical. Asimismo apuntan que es necesario estimular a los católicos para vivir la caridad social y fortalecer así moralmente vida pública. En este sentido se desgranar en este capítulo las siguientes cuestiones: democracia y moral, donde se explica que la democracia y los procedimientos democráticos no son la última referencia moral de los ciudadanos, y se ayuda a descubrir que los fundamentos prepolíticos de la democracia radican en la verdad del ser humano; el *servicio al bien común*, como fundamento de valor y de la excelencia de la vida pública; la mejora de la *democracia*, donde se señala que es absolutamente necesario respetar el recto funcionamiento de las instituciones, especialmente la autonomía del poder judicial y la libertad de los jueces; el *respeto y*

protección de la libertad religiosa, donde se recoge que un Estado laico, verdaderamente democrático, es aquel que valora la libertad religiosa como un elemento fundamental del bien común, digno de respeto y protección; *el terrorismo*, intrínsecamente perverso, del todo incompatible con una visión moral de la vida, justa y razonable.

En este punto se afirma que es objetivamente ilícita cualquier colaboración con los terroristas, con los que los apoyan, encubren o respaldan, y que una sociedad que quiera ser libre y justa no puede reconocer explícita ni implícitamente a una organización terrorista como representante político legítimo de ningún sector de la población, ni puede tenerla como interlocutor político. Las víctimas del terrorismo ocupan un lugar destacado en este epígrafe. Los Obispos les expresan su afecto, respeto y solidaridad, extensibles a sus familiares, amigos y personas que han sufrido directa o indirectamente el terrorismo; respecto a los *nacionalismos y sus exigencias morales*, se aporta una palabra sosegada y serena que ayude a orientarse en la valoración moral de los nacionalismos en la situación concreta de España. La Iglesia reconoce la legitimidad de las posiciones nacionalistas, siempre que, como todo proyecto político justo, se justifiquen en referencia al bien común de toda la población directa o indirectamente afectada. La unidad histórica y cultural de España puede ser manifestada y administrada de muy diferentes maneras. En esta cuestión la Iglesia se limita a recomendar a todos que piensen y actúen con la máxima responsabilidad y rectitud, respetando la verdad de los hechos y de la historia, considerando *los bienes de la unidad y de*

la convivencia de siglos y guiándose por criterios de solidaridad y respeto hacia el bien de los demás; el capítulo termina con el apartado dedicado al *ejercicio de la caridad* que refleja cómo la Iglesia tiene que ser y aparecer, vivir y actuar, como una verdadera comunidad de amor; un amor, vivido y practicado con generosidad y eficacia, especialmente en aquellos casos de urgencia como pueden ser, en la actualidad, el fenómeno de la inmigración, los que no tienen trabajo, los que están solos, o las mujeres víctimas de la violencia doméstica, entre otros.

La Instrucción Pastoral concluye expresando la voluntad de todos los católicos de vivir en la sociedad desde el respeto y libertad para poder proponer libremente la manera propia de ver las cosas y desde ahí poder colaborar sinceramente en el enriquecimiento espiritual de la sociedad.

COMUNICATS

Intercambio de Notas entre la Nunciatura Apostólica en España y el Ministerio de Asuntos Exteriores y Cooperación referidas a los acuerdos sobre asignación tributaria a favor de la Iglesia Católica

Madrid
22-12-2006

La Nunciatura Apostólica en España y el Ministerio de Asuntos Exteriores y Cooperación comunican que en el día de hoy se han intercambiado sendas Notas referidas a los acuerdos alcanzados en relación con la asignación tributaria a favor de la Iglesia Católica y con la renuncia, por parte de la Iglesia, a la exención del IVA y su correspondiente compensación.

De este modo, Ambas Partes expresan su conformidad sobre la interpretación de lo pactado entre la Conferencia Episcopal Española y el Gobierno español, en el marco de lo previsto en el Acuerdo sobre Asuntos Económicos, de 3 de enero de 1979, celebrados entre el Estado español y la Santa Sede.

A continuación se transcribe la Nota Verbal remitida por el Sr. Nuncio de Su Santidad, en la que expresa la conformidad de la Santa Sede a la Nota Verbal enviada por el Sr. Ministro.

"Señor Ministro:

Tengo el honor de dirigirme a Vuestra Excelencia a fin de acusar recibo de su Nota de fecha 21 de los corrientes, cuyo texto transcribo a continuación:

Señor Nuncio Apostólico

Tengo el honor de dirigirme a Vuestra Excelencia, en nombre del Gobierno de España, en relación con el Acuerdo sobre Asuntos Económicos, de 3 de enero de 1979, celebrado entre España y la Santa Sede. El Acuerdo estableció, en su art. II 1, el compromiso de España de colaborar con la Iglesia Católica en la consecución de su adecuado sostenimiento económico, con respeto absoluto del principio de libertad religiosa.

El mismo artículo II, que define los sistemas de colaboración financiera de España con la Santa Sede, prevé en sus párrafos 2 y 3 que el Estado puede asignar a la Iglesia Católica un rendimiento de la imposición sobre la renta siempre que cada contribuyente manifieste expresamente en la declaración correspondiente su voluntad acerca del destino de la parte afectada. Dicho sistema se habría de establecer a lo largo de un período transitorio en el que se produciría la sustitución progresiva de la dotación estatal global por la asignación tributaria (párrafo 4).

Por otro lado, el Acuerdo prevé en su artículo III que la Iglesia Católica estará exenta del pago de los impuestos "sobre el gasto o consumo", en el marco de lo previsto en el propio artículo III y en el artículo IV. Dicha exención se aplica a operaciones realizadas por determinadas instituciones de la Iglesia Católica en España, entre ellas "la adquisición de objetos destinados al culto". La referencia a los

"impuestos sobre el gasto o consumo", ha de entenderse hecha al IVA tras la implantación de dicho impuesto en España. Como su Excelencia conoce, en el último año el Gobierno español, por una parte, y la Conferencia Episcopal española con el asenso de la Santa Sede, por otra, iniciaron conversaciones para acordar una solución satisfactoria al sistema de financiación de la Iglesia católica en España, incluyendo los temas relativos a la asignación tributaria y a las exenciones impositivas contempladas en el Acuerdo de Asuntos Económicos, en especial por lo que se refiere al IVA. En el marco de las mismas el Gobierno español ha propuesto que la compensación por la pérdida de la exención de IVA a favor de la Iglesia Católica, que es exigida por el Derecho comunitario oponible a España y debe ser compatible con las obligaciones fiscales que le corresponde al Estado en virtud del Acuerdo, sea incluida en el cálculo del porcentaje de asignación tributaria.

Como resultado de estas negociaciones, el pasado 22 de septiembre de 2006, el Gobierno español anunció públicamente el compromiso verbal alcanzado con la Iglesia Católica en materia Económica, siendo confirmado el contenido de dicho compromiso por la Conferencia Episcopal española. Los puntos básicos del citado compromiso son los siguientes:

- a) sustitución del sistema de dotación presupuestaria por el de asignación tributaria
- b) elevación del actual coeficiente de asignación tributaria al 0,7 por ciento;
- c) desaparición de las actuales exenciones y no sujeciones de la Iglesia Católica al IVA;
- d) compromiso de la Iglesia Católica de

presentar una memoria justificativa de las cantidades recibidas del Estado a través de la asignación tributaria.

Teniendo en cuenta todo lo anterior, y en el marco de lo previsto en el artículo VI del Acuerdo sobre Asuntos Económicos y en el apartado 2 del Protocolo Adicional al citado Acuerdo, tengo el honor de transmitirle la posición de mi Gobierno sobre la interpretación que en el futuro debe darse a los preceptos del Acuerdo sobre Asuntos Económicos antes mencionados:

1.- El Gobierno español se ha comprometido a la introducción en la Ley de Presupuestos Generales del Estado de una Disposición Adicional que contempla el sistema de asignación presupuestaria, en desarrollo del artículo II, párrafos 2 y 3, del Acuerdo entre España y la Santa Sede. En virtud de la misma el coeficiente de IRPF se elevará al 0,7 % con carácter estable.

2.- Por su parte, la Santa Sede estima suficiente dicho compromiso para dar por concluido el proceso de sustitución de la dotación estatal, considerando que el porcentaje de asignación tributaria fijado en el 0,7% del IRPF tiene carácter estable.

3.- La Santa Sede reconoce que la revisión del sistema de asignación tributaria a la Iglesia Católica recogida en la disposición adicional del Proyecto de Ley de Presupuestos Generales del Estado para el año 2007, lleva consigo la asunción parte de la Iglesia Católica de la sujeción al IVA en los términos previstos en la legislación comunitaria. Y considera que ello no produce ninguna lesión patrimonial a la Iglesia Católica en tanto se mantenga vigente el nuevo sistema de asignación tributaria acordado entre el Gobierno español y la Conferencia Episcopal española. Igual-

mente, la Santa Sede entiende que todas las exenciones que se hayan concedido con anterioridad a la entrada en vigor de la Ley de Presupuestos Generales del Estado para el año 2007 y disposiciones que la desarrollen deberán mantenerse.

4.- Por su parte, el Gobierno español comunica a la Santa Sede que procederá a la derogación de la Orden Ministerial (Ministerio de Economía y Hacienda) de 29 de febrero de 1988, que aclara el alcance de la no sujeción y de las exenciones establecidas en los arts. III y IV del Acuerdo sobre Asuntos Económicos.

Mi Gobierno considera que lo arriba señalado, que recoge las negociaciones mantenidas y el acuerdo alcanzado entre el Gobierno español y la Conferencia Episcopal española con el asenso de la Santa Sede, constituye una aplicación de lo previsto en el artículo II del Acuerdo sobre Asuntos Económicos, insertándose en el mecanismo de consultas y concertación previsto en el artículo VI del Acuerdo para los casos en que surjan dudas o dificultades en la interpretación o aplicación del Acuerdo, así como en el párrafo 2 del Protocolo Adicional para aquellos casos en que se produzca un cambio sustancial en el sistema jurídico-tributario vigente en España.

Le agradeceré que, por su parte, esa Nunciatura Apostólica confirme que la misma interpretación es compartida por la Santa Sede. En tal caso, le propongo que, de estar conforme con la misma, la interpretación contenida en la presente Nota Verbal sea la aplicable por ambas partes en relación con el Acuerdo entre España y la Santa Sede a partir del día 1 de enero de 2007.

Al expresar la conformidad de la Santa Sede con el texto de la Nota transcrita,

aprovecho la oportunidad para renovarle, Señor Ministro, las expresiones de mi más alta y distinguida consideración".

Por fin, ha sido también objeto de la reflexión del Comité Ejecutivo el tratamiento que se da a la nueva asignatura llamada "Educación para la ciudadanía y derechos humanos" en el mencionado Real Decreto. Los obispos no se oponen a una educación para la convivencia que no suponga una formación moral de las conciencias de los alumnos impuesta a todos por los poderes públicos como asignatura obligatoria. Sin embargo, ante lo dispuesto en este Real Decreto se confirma que esta articulación concreta de la "Educación para la ciudadanía" comporta "el riesgo de una inaceptable intromisión del Estado en la educación moral de los alumnos, cuya responsabilidad primera corresponde a la familia y a la escuela" (Asamblea Plenaria de la Conferencia Episcopal Española, Instrucción pastoral Orientaciones morales ante la situación actual de España, nº 18).

Reunión de la Comisión Mixta Iglesia-Estado sobre Educación

Permanecen dificultades fundamentales en la tutela de los derechos de los padres, de los profesores y de la Iglesia

Madrid

5-12-2006

La Comisión mixta Iglesia-Estado en materia de educación ha mantenido en el día de hoy una nueva reunión acerca de los borradores de Reales Decretos por los que se regula la enseñanza de la religión católica y el régimen laboral de los profesores

que la imparten. Se ha hecho un esfuerzo para que el desarrollo de la Ley Orgánica de Educación (LOE) - rechazada en su día por la Conferencia Episcopal - se ajustara lo más posible a los derechos y obligaciones de todas las partes implicadas: los padres de los alumnos, que vienen solicitando anualmente de modo voluntario esta enseñanza en porcentajes muy elevados, los profesores que la imparten, que tienen derecho a un estatuto laboral digno y las autoridades religiosas, que han de poder garantizar que lo que se enseña es religión católica.

La Conferencia Episcopal manifestó en su momento que la LOE no recoge adecuadamente lo dispuesto en los Acuerdos entre la Santa Sede y el Estado Español, cauce por el que se hace efectivo el derecho constitucional de libertad religiosa para los católicos. Se reconoce el esfuerzo realizado en el campo, ya más estrecho, de la reglamentación, pero permanecen hasta el momento dificultades fundamentales que no han podido ser superadas. La Conferencia Episcopal emitirá su valoración detallada de estos asuntos cuando el Gobierno apruebe los textos legales que puedan ser estudiados con precisión por el Comité Ejecutivo.

La Conferencia Episcopal Española condena el atentado terrorista de ETA en el aeropuerto de Madrid-Barajas

Madrid

30-12-2006

En la mañana de hoy, la organización terrorista ETA ha atentado en el aeropuerto de Madrid-Barajas, causando graves daños personales y materiales. La Confe-

rencia Episcopal Española quiere expresar su afecto y sincera solidaridad con las víctimas, especialmente con los familiares de las personas que, hasta el momento, se encuentran desaparecidas a causa del atentado.

Con las palabras de la Instrucción Pastoral Orientaciones morales ante la situación actual de España, reiteramos que el terrorismo es "intrínsecamente perverso, del todo incompatible con una visión moral de la vida, justa y razonable" y que "no sólo vulnera gravemente el derecho a la vida y a la libertad, sino que es muestra de la más dura intolerancia y totalitarismo". Según se señala en la citada Instrucción Pastoral, "el gobierno, los partidos políticos y todas las instituciones estatales tienen que trabajar conjuntamente, con todos los medios legítimos a su alcance, para que llegue cuanto antes el fin del terrorismo. Todos están obligados a anteponer la unión contra el terrorismo a sus legítimas diferencias políticas o estratégicas". Asimismo, recordamos que la Instrucción advierte de que "una sociedad que quiera ser libre y justa no puede reconocer explícita ni implícitamente a una organización terrorista como representante político legítimo de ningún sector de la población, ni puede tenerla como interlocutor político".

Al condenar enérgicamente este atentado, constatamos una vez más que el terrorismo constituye una "estructura de pecado" y pedimos a las comunidades cristianas que perseveren en la oración por las víctimas del terrorismo y por sus familiares, por la conversión de los terroristas y el cese de la violencia, y para que Dios otorgue sabiduría y fortaleza a los gobernantes en sus decisiones y accio-

nes, encaminadas a la desaparición del terrorismo.

El nuevo sistema de asignación tributaria en favor de la iglesia católica

Vicesecretaría para Asuntos Económicos

- Los pasos de la negociación
- Texto incluido en el Proyecto de Ley de Presupuestos 2007
- Breve explicación del texto y del acuerdo

LOS PASOS DE LA NEGOCIACIÓN

En septiembre de 2005, el Gobierno indica que es su propósito estudiar un nuevo sistema de asignación tributaria, para lo cual deberá comenzarse a trabajar de inmediato en un nivel técnico sobre la situación actual y las posibles fórmulas de mejora. Los representantes de la Iglesia se ponen a disposición para comenzar esos trabajos tan pronto como sean convocados para ello.

A finales de febrero se produce el primer contacto informal del Vicesecretario para Asuntos Económicos con la Directora de Asuntos Religiosos y la Jefe de Gabinete del Secretario de Estado de Hacienda. Se informa a la Iglesia que la negociación se realizará en dos niveles: uno de carácter técnico y otro de alto nivel.

El 27 de marzo se produce la primera reunión de la Comisión Técnica. Los representantes de la Iglesia llevan un documento sobre los asuntos para dialogar y se acuerda que la Conferencia elabore una propuesta concreta de reforma del sistema de asignación.

El 24 de abril se produce una segunda reunión de la Comisión Técnica, donde la

Iglesia entrega su propuesta de reforma con los cálculos estadísticos correspondientes. Por su parte, los representantes del Gobierno facilitan a la Iglesia el dictamen de la Comisión europea sobre el IVA. Se acuerda que los representantes del Gobierno estudiarían la respuesta y darían una contestación.

A finales de julio se informa a la Conferencia Episcopal que tras haber analizado la situación y los cálculos correspondientes, el Gobierno está en disposición de plantear una contrapropuesta. Se acuerda que a principios de septiembre tendrá lugar una reunión de la Comisión técnica para exponer la misma con la presencia del Secretario de Estado de Hacienda y el Secretario General de la Conferencia.

El 20 de septiembre se tiene la primera reunión con el Secretario de Estado de Hacienda, la Directora General de Asuntos Religiosos y técnicos de ambos departamentos. Por parte de la Conferencia Episcopal acuden D. Juan Antonio Martínez Camino, D. Fernando Giménez y D. Félix de Luis. En esta reunión y de manera verbal, D. Carlos Ocaña traslada la propuesta del Gobierno. La Iglesia se compromete a estudiar la oferta y responder a la mayor brevedad.

Al día siguiente, se tiene una segunda reunión con los mismos interlocutores, en la que la Iglesia presenta su opinión sobre la propuesta del Gobierno, así como los cálculos correspondientes. Se produce un acercamiento de posturas. A alto nivel se discute el asunto y se llega a los puntos de acuerdo, que aprueba el Consejo de Ministros y que son comunicados por la Vicepresidenta el viernes 22. Durante el viernes 22 se trabaja en la redacción concreta de la disposición que debía figurar

en el Proyecto de Ley de Presupuestos. Una vez conocido el texto, la Oficina de Información de la Conferencia Episcopal anuncia los puntos acordados.

TEXTO INCLUIDO EN EL PROYECTO DE LEY DE PRESUPUESTOS DE 2007

Disposición adicional.- Revisión del sistema de asignación tributaria a la Iglesia Católica

Uno. Con vigencia desde 1 de enero de 2007 y con carácter indefinido, en desarrollo de lo previsto en el artículo II del Acuerdo entre el Estado Español y la Santa Sede sobre Asuntos Económicos, de 3 de enero de 1979, el Estado destinará al sostenimiento de la Iglesia Católica el 0,7 por 100 de la cuota íntegra del Impuesto sobre la Renta de las Personas Físicas correspondiente a los contribuyentes que manifiesten expresamente su voluntad en tal sentido.

Dos. A estos efectos, se entenderá por cuota íntegra del impuesto la formada por la suma de cuota íntegra estatal y de la cuota íntegra autonómica o complementaria en los términos previstos en la ley reguladora del Impuesto sobre la Renta de las Personas Físicas.

Tres. Durante el año 2007 el Estado entregará, mensualmente, a la Iglesia Católica 12.501.051,76 euros, a cuenta de la cantidad que deba asignar a la iglesia por aplicación de lo dispuesto en el apartado Uno anterior. Antes del 30 de noviembre de 2008, se efectuará una liquidación provisional de la asignación correspondiente a 2007, practicándose la liquidación definitiva antes del 30 de abril de 2009. En ambas liquidaciones, una vez

efectuadas, se procederá por las dos partes a regularizar, en un sentido o en otro, el saldo existente.

Cuatro. Se elevan a definitivas las cantidades entregadas a cuenta en 2006.

BREVE EXPLICACIÓN DEL TEXTO Y DEL ACUERDO

1.- Elevación, con carácter indefinido del porcentaje de asignación tributaria que pasa del 0,5239 al 0,7%

No se establece un periodo concreto de vigencia del sistema para evitar el que cada año tenga que regularse el porcentaje, que será del 0,7% salvo que se establezca lo contrario.

2.- Desaparición del carácter mínimo de los pagos a cuenta

Desde el 1 de enero la Iglesia percibirá únicamente, para su sostenimiento la cantidad que resulte de la asignación tributaria.

Desaparece el complemento presupuestario, es decir, la Iglesia deja de percibir cantidades con cargo a los presupuestos Generales del Estado para su sostenimiento básico.

3.- Operativamente, el sistema entra en vigor en la renta de 2007, cuya declaración se hará en 2008

La próxima de declaración de renta, a realizar en 2007, como corresponde al ejercicio 2006 se realizará con el sistema antiguo.

La primera declaración en la que los contribuyentes podrán asignar el 0,7% se realizará en 2008.

4.- El importe a cuenta a recibir durante el año 2007 se eleva en un 4%, con relación a 2006

Se ha pactado un incremento pequeño de los pagos a cuenta con criterios de prudencia.

5.- El dinero recibido a cuenta en 2007 se liquidará en noviembre del 2008, cuando se tengan los datos de la declaración efectuada meses antes

Los contribuyentes harán la declaración de 2007 en la primavera de 2008 y antes del 30 de noviembre se efectuará una liquidación provisional que podrá ser en un sentido u otro.

6.- Se elevan a definitivas las cantidades recibidas en 2006

Dado que en 2006 se había fijado el importe máximo a percibir, que coincidía con el mínimo según la redacción de la ley de presupuestos del año 2000, parecía lógico dejar como definitivo el importe de los pagos a cuenta.

7.- Hay un compromiso de mejora de la memoria justificativa que ya venía entregando la Iglesia cada año

Se trataría de entregar una información más sencilla y útil sobre el destino de los fondos obtenidos por la asignación tributaria.

8.- Renuncia a la exención por IVA en la adquisición de bienes inmuebles y a la no sujeción en la adquisición de objetos destinados al culto

Dicha renuncia se tendrá que establecer mediante el instrumento legal correspondiente.

La CEE firma un convenio de colaboración con el Ministerio de Cultura para la conservación de catedrales

Madrid

21-11-2006

El Presidente de la Comisión Episcopal del Patrimonio Cultural de la Conferencia Episcopal Española (CEE) y Obispo de Córdoba, Mons. D. Juan José Asenjo, ha firmado hoy un convenio de colaboración con la Ministra de Cultura, Carmen Calvo, en la sede del Ministerio.

El convenio se enmarca dentro del Plan de Catedrales y acuerda las intervenciones que se realizarán en las catedrales españolas previstas por la comisión Mixta Iglesia-Estado y que, atendiendo a su estado de conservación, necesitan una intervención prioritaria para su restauración en los próximos dos años.

Las actuaciones se realizarán en aquellas catedrales priorizadas que tengan Plan Director y que tengan un proyecto de ejecución supervisado y aprobado por la Comunidad Autónoma correspondiente.

Para decidir sobre los proyectos a invertir se tendrán en cuenta aquellos que no hayan tenido intervenciones, que las hayan tenido escasamente en los últimos años y que presenten deficiencias estructurales. En caso de que en algunas de las catedrales reseñadas no se actúe en el 2007, por no cumplir requisitos o por las limitaciones presupuestarias, se incluirán en las prioridades de 2008. Aquellas catedrales que por el estado de conservación necesiten una intervención urgente, está se podrá realizar aún cuando el Plan Director no esté acabado.

Este Convenio establece las prioridades para el 2007 y entrará en vigor el próximo

1 de enero, por un periodo de dos años. Al finalizar éste, la Comisión de Seguimiento, Ministerio de Cultura-Conferencia Episcopal, podrá decidir mantener o alterar dichas prioridades para el segundo año de vigencia.

El Ministerio de Cultura, a través del Instituto del Patrimonio Histórico Español, se compromete a invertir, como máximo, durante el año 2007, 9,9 millones de euros en actuaciones dirigidas al mantenimiento, conservación y restauración de las catedrales incluidas en la lista de prioridades.

La lista de catedrales que se ven afectadas por este convenio son las siguientes:

ANDALUCÍA

- Almería Claustro
- Córdoba Crucero y maqsura
- Granada Retablos
- Jaén Cubiertas
- Málaga Cubiertas
- Sevilla Pilares
- Cádiz

ARAGÓN

- Albarracín (Teruel) Cubiertas y Paramentos
- Huesca Salón Tanto Monta
- Jaca (Huesca) Capillas
- Tarazona (Zaragoza) Naves
- Teruel Cubiertas
- Zaragoza El Pilar (Pinturas murales)

BALEARES

- Ciudadela (Menorca) Naves

CANARIAS

- La Laguna

CASTILLA-LA MANCHA

- Albacete Interior

- Cuenca Torre Linterna y Claustro
- Sigüenza (Guadalajara) Claustro
- Toledo Claustro

CASTILLA Y LEÓN

- Astorga (León) Fachada, vidriera
- Ávila Cubiertas
- Burgos Claustro
- León Cubiertas
- Segovia Claustro, librería, accesos

CATALUÑA

- Barcelona Cimborrio
- Gerona Fachadas y claustro
- Lérida Catedral nueva
- Tarragona Cubiertas y fachada nave central
- Tortosa (Tarragona) Escalinata
- Vic (Barcelona) Cúpula
- Solsona (Lleida)

EXTREMADURA

- Badajoz Cubierta
- Coria (Cáceres)
- Mérida (Badajoz) Cubiertas
- Plasencia (Cáceres) Sillería

GALICIA

- Orense Pórtico y retablos

MURCIA

- Murcia Sacristía, Torre y Claustro

NAVARRA

- Pamplona Claustro
- Tudela Claustro

PAÍS VASCO

- Vitoria Catedral vieja (Torre)

LA RIOJA

- Logroño Fachada y Torres

- Sto Domingo de la Calzada Cubiertas, Sacristía y Retablos

MADRID

- San Isidro

[Santa Seu]

COMUNICATS

DECLARACIÓN COMÚN DEL PAPA BENEDICTO XVI Y DEL DR. ROWAN WILLIAMS, ARZOBISPO DE CANTERBURY Y PRIMA-DO DE LA COMUNIÓN ANGLICANA

Vaticano
23-11-2006

Hace cuarenta años, nuestros predecesores el Papa Pablo VI y el Arzobispo Michael Ramsey se reunieron en esta ciudad santificada por el ministerio y la sangre de los apóstoles san Pedro y san Pablo. Comenzaron un nuevo camino de reconciliación basado en los Evangelios y en las antiguas tradiciones comunes. Siglos de separación entre anglicanos y católicos han dado paso a un nuevo deseo de colaboración y cooperación, puesto que se ha redescubierto y afirmado la comunión real, aunque incompleta, que compartimos. El Papa Pablo VI y el Arzobispo Ramsey decidieron en aquella ocasión entablar un diálogo en el que las cuestiones que en el pasado habían sido motivo de división pudieran afrontarse desde una perspectiva renovada, con verdad y amor.

Desde aquel encuentro, la Iglesia católica romana y la Comunión Anglicana pusieron en marcha un proceso de diálogo fecundo, que se ha caracterizado por el descubrimiento de elementos significativos de fe compartida

y por un deseo de expresar, a través de la oración, el testimonio y el servicio, lo que tenemos en común. Durante treinta y cinco años la Comisión internacional anglicano-católica romana (ARCIC) ha elaborado algunos importantes documentos que tratan de articular la fe que compartimos.

En los diez años transcurridos desde la más reciente Declaración común firmada por el Papa y el Arzobispo de Canterbury, la segunda fase de la ARCIC ha completado su mandato con la publicación de los documentos "El don de la autoridad" (1999) y "María: gracia y esperanza en Cristo" (2005). Expresamos nuestra gratitud a los teólogos que han orado y colaborado juntos en la preparación de estos textos, que requieren un estudio y una reflexión ulteriores.

El auténtico ecumenismo va más allá del diálogo teológico; afecta a nuestra vida espiritual y a nuestro testimonio común. Con el desarrollo de nuestro diálogo, muchos católicos y anglicanos han encontrado los unos en los otros un amor a Cristo que nos invita a una cooperación y a un servicio prácticos. Esta unión al servicio de Cristo, vivida por muchas de nuestras comunidades en todo el mundo, da un impulso ulterior a nuestra relación. La Comisión internacional anglicano-católica romana para la unidad y la misión (IARC-CUM) está comprometida en la búsqueda de modos adecuados para promover y alimentar nuestra misión común de anunciar al mundo la nueva vida en Cristo. Su informe, concluido recientemente, presenta un resumen de las conclusiones centrales de la ARCIC y hace propuestas para progresar juntos en la misión y en el testimonio, y ha sido entregado para su revisión a la Oficina de la Comunión Anglicana y al Consejo pontificio para la promoción de la uni-

dad de los cristianos. Expresamos nuestra gratitud por su trabajo.

En esta visita fraterna, celebramos el bien que ha brotado de estas cuatro décadas de diálogo. Agradecemos a Dios los dones de su gracia que las han acompañado. Al mismo tiempo, nuestro largo camino juntos hace necesario reconocer públicamente los desafíos representados por las nuevas problemáticas que, además de dividir a los anglicanos, presentan serios obstáculos para nuestro progreso ecuménico. Por tanto, es urgente que, al renovar nuestro compromiso de proseguir el camino hacia la plena comunión visible en la verdad y en el amor de Cristo, nos comprometamos también a proseguir el diálogo para afrontar las importantes cuestiones surgidas que afectan al ámbito eclesiológico y ético, y que hacen ese camino más arduo y difícil.

Como líderes cristianos que afrontan los desafíos del nuevo milenio, reafirmamos nuestro compromiso público con la revelación de la vida divina, dada únicamente por Dios en la divinidad y la humanidad de nuestro Señor Jesucristo. Creemos que a través de Cristo y de los medios de salvación fundados en él se nos ofrecen a nosotros y al mundo la salvación y la reconciliación.

Hay muchas áreas de testimonio y servicio en las que podemos estar unidos y que, de hecho, requieren una cooperación más estrecha entre nosotros: la búsqueda de la paz en Tierra Santa y en otras partes del mundo desgarradas por conflictos y por la amenaza del terrorismo; la promoción del respeto a la vida desde su concepción hasta la muerte natural; la protección de la santidad del matrimonio y del bienestar de los hijos en el contexto de una vida familiar sana; la ayuda a los pobres, a los oprimidos y a los más desprotegidos, y especialmente

a los que son perseguidos por su fe; afrontar los efectos negativos del materialismo; la salvaguardia de la creación y de nuestro medio ambiente. También nos comprometemos en el diálogo interreligioso, a través del cual podemos llegar juntos a nuestros hermanos y hermanas no cristianos.

Conscientes de nuestros cuarenta años de diálogo, y del testimonio de los santos hombres y mujeres comunes a nuestras tradiciones, incluyendo a María, la Theotókos, a los santos Pedro y Pablo, Benito, Gregorio Magno y Agustín de Canterbury, nos comprometemos a una oración más ferviente y a un esfuerzo más intenso por acoger y vivir la verdad hacia la que el Espíritu del Señor desea guiar a sus discípulos (cf. Jn 16, 13). Confiando en la esperanza apostólica "de que quien inició en vosotros la buena obra, la irá consumando" (cf. Flp 1, 6), creemos que, si juntos podemos ser instrumentos de Dios para llamar a todos los cristianos a una obediencia más profunda a nuestro Señor, también nos acercaremos más los unos a los otros, encontrando en su voluntad la plenitud de unidad y de vida común a la que él nos invita.

MENSAJE DEL SANTO PADRE BENEDICTO XVI PARA LA XCIII JORNADA MUNDIAL DEL EMIGRANTE Y EL REFUGIADO (2007)

"La familia migrante"

Vaticano
18-10-2006

iQueridos hermanos y hermanas!

Con ocasión de la próxima Jornada Mundial del emigrante y el refugiado, con la mirada puesta en la Santa Familia de

Nazaret, icono de todas las familias, que-
rría invitarlos a reflexionar sobre la situa-
ción de la familia emigrante. El evangelista
Mateo narra que, poco tiempo después
del nacimiento de Jesús, José se vio obli-
gado a salir de noche hacia Egipto llevan-
do consigo al niño y a su madre, para huir
de la persecución del rey Herodes (cfr Mt
2, 13-15). Comentando esta página evan-
gélica, mi venerado Predecesor, el Siervo
de Dios Papa Pío XII, escribió en 1952:
"La familia de Nazaret en exilio, Jesús,
María y José, emigrantes en Egipto y allí
refugiados para sustraerse a la ira de un
rey impío, son el modelo, el ejemplo y el
consuelo de los emigrantes y peregrinos
de cada época y País, de todos los prófu-
gos de cualquier condición que, acuciados
por las persecuciones o por la necesidad,
se ven obligados a abandonar la patria,
la amada familia y los amigos entraña-
bles para dirigirse a tierras extranjeras"
(*Exsul familia*, AAS 44, 1952, 649). En el
drama de la Familia de Nazaret, obligada
a refugiarse en Egipto, percibimos la dolo-
rosa condición de todos los emigrantes,
especialmente de los refugiados, de los
desterrados, de los evacuados, de los pró-
fugos, de los perseguidos. Percibimos las
dificultades de cada familia emigrante, las
penurias, las humillaciones, la estrechez y
la fragilidad de millones y millones de emi-
grantes, prófugos y refugiados. La Fami-
lia de Nazaret refleja la imagen de Dios
custodiada en el corazón de cada familia
humana, si bien desfigurada y debilitada
por la emigración.

El tema de la próxima Jornada Mundial
del emigrante y el refugiado –*La familia
emigrante*– se sitúa en continuidad con
los del 1980, 1986 y 1993, y pretende
acentuar ulteriormente el compromiso de

la Iglesia no sólo a favor del individuo emi-
grante, sino también de su familia, lugar y
recurso de la cultura de la vida y principio
de integración de valores. Muchas son las
dificultades que encuentra la familia del
emigrante. La lejanía de sus componentes
y la frustrada reunificación son a menudo
ocasión de ruptura de los vínculos origi-
narios. Se establecen nuevas relaciones y
nacen nuevos afectos; se olvida el pasado
y los propios deberes, puestos a dura
prueba por la distancia y la soledad. Si
no se garantiza a la familia inmigrada una
real posibilidad de inserción y participa-
ción, es difícil prever su desarrollo armó-
nico. La Convención internacional sobre
la protección de los derechos de todos los
trabajadores migratorios y de sus fami-
liares, entrada en vigencia el 1 de julio de
2003, pretende tutelar los trabajadores y
trabajadoras emigrantes y los miembros
de las respectivas familias. Se reconoce,
por tanto, el valor de la familia también en
lo que atañe a la emigración, fenómeno
ahora estructural de nuestras socieda-
des. La Iglesia anima la ratificación de
los instrumentos legales internacionales
propuestos para defender los derechos
de los emigrantes, de los refugiados y
de sus familias, y ofrece, en varias de
sus Instituciones y Asociaciones, aquella
advocacy que se hace cada vez más nece-
saria. Se han abierto, para tal fin, centros
de escucha para emigrantes, casas para
su acogida, oficinas de servicios para las
personas y las familias, y se han puesto en
marcha otras iniciativas para satisfacer las
crecientes exigencias en este campo.

Actualmente, se está trabajando mucho
por la integración de las familias de los
inmigrantes, no obstante quede aún tanto
por hacer. Existen dificultades efectivas

relacionadas con algunos "mecanismos de defensa" de la primera generación inmigrada, que pueden llegar a constituir un obstáculo para una subsiguiente maduración de los jóvenes de la segunda generación. Es por tanto necesario predisponer acciones legislativas, jurídicas y sociales para facilitar dicha integración. En estos últimos tiempos ha aumentado el número de mujeres que abandonan el País de origen en busca de mejores condiciones de vida, en pos de perspectivas profesionales más alentadoras. Pero no son pocas las mujeres que terminan siendo víctimas del tráfico de seres humanos y de la prostitución. En las reunificaciones familiares las asistentes sociales, en particular las religiosas, pueden llevar a cabo un beneficioso servicio de mediación, digno de una creciente valorización.

En cuanto al tema de la integración de las familias de los inmigrantes, siento el deber de llamar la atención sobre las familias de los refugiados, cuyas condiciones parecen empeorar con respecto al pasado, también por lo que atañe a la reunificación de los núcleos familiares. En los territorios destinados a su acogida, junto a las dificultades logísticas, y personales, asociadas a los traumas y el estrés emocional por las trágicas experiencias vividas, a veces se suma el riesgo de la implicación de mujeres y niños en la explotación sexual como mecanismo de supervivencia. En estos casos, es necesaria una atenta presencia pastoral que, además de prestar asistencia capaz de aliviar las heridas del corazón, ofrezca por parte de la comunidad cristiana un apoyo capaz de restablecer la cultura del respeto y redescubrir el verdadero valor del amor. Es preciso animar, a todo aquel que está

destruido interiormente, a recuperar la confianza en sí mismo. Es necesario, en fin, comprometerse para garantizar los derechos y la dignidad de las familias, y asegurarles un alojamiento conforme a sus exigencias. A los refugiados se les pide que cultiven una actitud abierta y positiva hacia la sociedad que los acoge, manteniendo una disponibilidad activa a las propuestas de participación para construir juntos una comunidad integrada, que sea "casa común" de todos.

Entre los emigrantes existe una categoría que debemos considerar de forma especial: los estudiantes de otros Países, que se hallan lejos de su hogar, sin un adecuado conocimiento del idioma, a veces carentes de amistades, y a menudo dotados con becas insuficientes. Su condición se agrava cuando se trata de estudiantes casados. Con sus Instituciones, la Iglesia se esfuerza por hacer menos dolorosa la ausencia del apoyo familiar de estos jóvenes estudiantes, ayudándolos a integrarse en las ciudades que les reciben, poniéndolos en contacto con familias dispuestas a acogerles y a facilitar el conocimiento recíproco. Como he dicho en otra ocasión, la ayuda a los estudiantes extranjeros es "un importante campo de acción pastoral. Sin lugar a dudas, los jóvenes que por motivos de estudio abandonan el propio País se enfrentan a numerosos problemas, sobre todo al riesgo de una crisis de identidad" (*L'Osservatore Romano*, 15 de diciembre de 2005).

Queridos hermanos y hermanas, pueda la Jornada Mundial del emigrante y el refugiado convertirse en una ocasión útil para sensibilizar las comunidades eclesiales y la opinión pública acerca de las necesidades y problemas, así como de las

potencialidades positivas, de las familias emigrantes. Dirijo de modo especial mi pensamiento a quienes están comprometidos directamente con el vasto fenómeno de la migración, y aquellos que emplean sus energías pastorales al servicio de la movilidad humana. La palabra del apóstol Pablo: "*caritas Christi urget nos*" (2 Co 5, 14) los anime a donarse, con preferencia, a los hermanos y hermanas más necesitados. Con estos sentimientos, invoco sobre cada uno la divina asistencia, y a todos imparto con cariño una especial Bendición Apostólica.

BENEDICTUS PP. XVI

Altres informacions

NOTÍCIES

Estadística dels Sagraments i nombre de catequistes al Bisbat de Sant Feliu

Per a l'Oficina d'Estadística de la Santa Seu. Dades del 2006 i comparació dels totals amb els darrers dos anys, 2005 i 2004.

Prolongació del jubileu a Montserrat

Montserrat

20-12-2006

Estimat Sr. Bisbe:

Donat que aquest any celebrem el 125è aniversari de la Proclamació de la Mare de Déu de Montserrat com a Patrona de les diòcesis catalanes i que amb aquest motiu el Sant Pare Benet XVI va concedir, per mitjà de la Penitenciària Apostòlica, i ateses les nombroses peticions de grups i romeries amb desig d'obtenir la gràcia del Jubileu, vaig sol·licitar al Penitencier Major, S. E. R. Cardenal Stafford una prolongació del nostre Jubileu fins el proper 27 d'abril de 2007.

Amb un rescripte Prot. N. 570/06/I de la Penitenciària Apostòlica del Sant Pare he concedit la prolongació del Jubileu fins a l'esmentada data.

Li comunico per a la seva informació i perquè, si li sembla bé, ho comunicui als fidels de la seva diòcesi, mentre aprofito l'avinentsa per saludar-lo ben cordialment, i li asseguro un record especial en la meva pregària als peus de Santa Maria.

*+ Josep M. Soler
Abat de Montserrat*

Bisbat de Sant Feliu de Llobregat
Estadístiques corresponents a l'any 2006

* Dades aproximades de l'any anterior, 2005.

Arxiprestat	Parròquia	Baptismes			conf. comun. matrim.		catequistes
		1 any	1 a 7	7 a	catòlics	mixtes	
Anoia	Sant Jaume (Sant Jaume Sesoliveres)	4			6	1	1
Anoia	Sant Joan (Mediona)	3	1		5		2*
Anoia	Sant Llorenç (Sant Llorenç d'Hortons)	14			9	2	1
Anoia	Sant Pere (Lavern)	6	3		10	10	3
Anoia	Sant Pere (Sant Pere de Riudebitlles)	11	3	1	5	18	9
Anoia	Sant Pere (Subirats)	9				9	*
Anoia	Sant Quintí (Sant Quintí de Mediona)	11	2		3	8	2
Anoia	Sant Sadurní (Sant Sadurní d'Anoia)	12	70	2	18	68	21
Anoia	Santa Maria (Monistrol d'Anoia)	22	3		5	1	48
Anoia	Santa Maria de Lavit (Torrelavit)	4	2		2	4	1
Anoia	Santa Maria de Mediona (Mediona)	1	3		3		*

Arxiprestat	Parròquia	Baptismes			conf. comun. matrim.		catequistes
		1 any	1 a 7	7 a	catòlics	mixtes	
El Prat de Llobregat	Mare de Déu de la Mercè (El Prat de Llobregat)	111	37	3	92	5	14
El Prat de Llobregat	Sant Climent (Sant Climent de Llobregat)	68	19	1	20	23	4
El Prat de Llobregat	Sant Cosme i Sant Damià	26	0	3	21	8	3
El Prat de Llobregat	Sant Cristòfol (Begues)	34	16	2	14	33	6
El Prat de Llobregat	Sant Joan (Viladecans)	198	54	5	15	217	60
El Prat de Llobregat	Sant Nicasí (Gavà)	38	4	4	23	20	114

El Prat de Llobregat	Sant Pere (Gavà)	170	29	8	16	108	93	3	19
El Prat de Llobregat	Sant Pere i Sant Pau (El Prat de Llobregat)	153	19	1	12	135	75	3	28
El Prat de Llobregat	Santa Maria (Castelldefels)	296	39	22	11	194	78	6	41
El Prat de Llobregat	Santa Maria de Salas (Viladecans)	96	9	4		38	17		10
El Prat de Llobregat	Santa Maria Magdalena (Canyelles)	35	6			12	5		2
El Prat de Llobregat	Santa Teresa de Jesús (Gavà)	46	8	2		14	6		10*

Arxiprestat	Parròquia	Baptismes			conf. comun.	matrim.	catequistes	
		1any	1a 7	7a			catòlics	mixtes
Garraf	Immaculada (Vilanova i la Geltrú)	80	21	4	50	28	1	16
Garraf	Sant Antoni Abat (Vilanova i la Geltrú)	66	19	4	70	41	2	30
Garraf	Sant Bartomeu i Santa Tecla (Sitges)	86	20	2	112	139	7	21
Garraf	Sant Joan Baptista (Vilanova i la Geltrú)	84	5	0	112	14	4	25
Garraf	Sant Pere (St. Pere de Ribes)	49	7	4	35	19	1	15
Garraf	Sant Pere Apòstol (Castellet i la Gornal)		7	1	5	2		1
Garraf	Sant Pere i Sant Fèlix (Olivella i Jafra)	81	16		10	9		1
Garraf	Sant Eulàlia de les Roquetes (St. Pere de Rib.)	67	19	10	72	7		21
Garraf	Santa Magdalena (Canyelles)	35	6		12	5		2
Garraf	Santa Maria (Cubelles)	97	42	4	39	17	1	10
Garraf	Santa Maria de Garraf (Sitges)	5						
Garraf	Santa Maria de la Geltrú (Vilanova i la Geltrú)	39	21		46	29	3	25

Arxiprestat	Parròquia	Baptismes			conf. comun. matrim.		catequistes	
		1a 7	7a	catòlics	mixtes	1	2	
Montserrat	Montserrat**	20	4	4	11	75	2	
Montserrat	Sant Esteve (Sant Esteve Sesrovires)	40	12	1	1	21	1	
Montserrat	Immaculada Concepció (La Beguda Alta)	3					1	
Montserrat	Sant Andreu (Sant Andreu de la Barca)	44	101		16	20	1	
Montserrat	Sant Corneli (Collbató)	33	11	1	0	3	12	
Montserrat	Sant Miquel (Castellví de Rosanes)	2	1		5	1	3	
Montserrat	Sant Pau de la Guàrdia (El Bruc)					0		
Montserrat	Sant Pere (Gelida)	24	6	8		11	8	
Montserrat	Sant Pere (Monistrol de Montserrat)	15	5	1	5	18	43	
Montserrat	Sant Pere (Abrebra)	104	11	1		31	1	
Montserrat	Sant Pere (Masquefa)	72	0	1	1	8	9	
Montserrat	Santa Cecília (Marganell)	10						
Montserrat	Santa Eulàlia (Esparreguera)	123	30	7	5	42	3	
Montserrat	Santa Maria de Vilalba	8			4	3		
Montserrat	Santa Maria (Martorell)	125	34		12	28	2	
Montserrat	Santa Maria (El Bruc)	12	5	0	0	3		
Montserrat	Santa Maria (Olesa de Montserrat)	104	31	6	17	120	18	

Nota: El baix nombre de comunions es deu al fet que a tot l'arxiprestat es varen retrasar les comunions un any.

** Les dades inclouen Monestir de Sant Benet de Montserrat, Ermita de Santa Cecília i Basílica de Montserrat.

Arxiprestat	Parròquia	Baptismes			conf. comun. matrim.		catequistes
		1 any	1 a 7	7 a	catòlics	mixtes	
Piera-Capellades	Sant Bartomeu (Vallbona d'Anoia)	11	1	1	12		4
Piera-Capellades	Sant Joan Baptista (La Torre de Claramunt)	19			10	4	4
Piera-Capellades	Sant Martí (Carme)	11			2	6	1
Piera-Capellades	Sant Miquel (Orpí)						
Piera-Capellades	Sant Pere (Màger)						
Piera-Capellades	Sant Pere de Pierola (Els Hostalets de Pierola)	20	7	2	12	3	4
Piera-Capellades	Sant Salvador (Cabrera d'Anoia)						
Piera-Capellades	Sant Salvador (Vilanova d'Espoia)	6	2	1	4		
Piera-Capellades	Santa Maria (La Llacuna)	5			4	1	1
Piera-Capellades	Santa Maria (Capellades)	43	7	3	41	16	2
Piera-Capellades	Santa Maria (Piera)	85	35	10	55	23	25
Piera-Capellades	Santa Maria (Santa Maria de Miralles)	2			1	1	1

Arxiprestat	Parròquia	Baptismes			conf. comun. matrim.		catequistes
		1 any	1 a 7	7 a	catòlics	mixtes	
Sant Boi de Llobregat	Mare de Déu de Montserrat	52	3	0	66	3	8
Sant Boi de Llobregat	Maria Auxiliadora	49	26		112	2	23*
Sant Boi de Llobregat	Sagrat Cor (Col. Güell. Sta Coloma de Cervelló)	31	10	3	15	71	2
Sant Boi de Llobregat	Sant Antoni Maria Claret	18	9	1	49	4	14*
Sant Boi de Llobregat	Sant Baldiri	125	28	6	63	77	15
Sant Boi de Llobregat	Sant Josep Obrer	69	19	5	54	14	22
Sant Boi de Llobregat	Sant Pere Apòtol	33	10	3	72	10	1
Sant Boi de Llobregat	Santa Coloma (Santa Coloma de Cervelló)	57	15		12	3	10

Arxiprestat	Parròquia	Baptismes			conf. comun. matrim.		catequistes		
		1any	1a 7	7a	catòlics	mixtes			
Sant Feliu de Llobregat	Catedral-Parròquia de Sant Llorenç	137	43	19	11	154	56	1	35
Sant Feliu de Llobregat	Sant Bartomeu de la Quadra (Molins de Rei)	5				3	2		1
Sant Feliu de Llobregat	Sant Joan (Sant Joan Despí)	197	20		6	42	8		13
Sant Feliu de Llobregat	Sant Joan Baptista (Sant Feliu de Llobregat)	61	16	2		54	6		18
Sant Feliu de Llobregat	Sant Mateu (Esplugues de Llobregat)	14	15	6		42	1		12
Sant Feliu de Llobregat	Sant Miquel (Molins de Rei)	126	15	9	16	67	44	2	18
Sant Feliu de Llobregat	Sant Vicenç (Castellbisbal)	66	24	5	8	66	15	1	14
Sant Feliu de Llobregat	Santa Eulàlia (El Papiol)	17	5	1		12	6		7
Sant Feliu de Llobregat	Santa Maria Magdalena (Esplugues de Ll.)	89	21			45	45	2	9
Sant Feliu de Llobregat	Sants Just i Pastor (Sant Just Desvern)	99	11	2	15	45	25	1	13

Arxiprestat	Parròquia	Baptismes			conf. comun. matrim.		catequistes		
		1any	1a 7	7a	catòlics	mixtes			
Sant Vicenç dels Horts	Sant Antoni Abat (Corbera de Llobregat)	56	20		10	48	2		15
Sant Vicenç dels Horts	Sant Antoni de Pàdua (Sant Vicenç dels Horts)	39	7	2	7	30	3		30
Sant Vicenç dels Horts	Sant Esteve (Cervelló)	75	2	1	11	31	19	1	11
Sant Vicenç dels Horts	Sant Josep (Sant Vicenç dels Horts)	18	11	1	4	36	2		9
Sant Vicenç dels Horts	Sant Martí (Torrelles de Llobregat)	10	16			16	18		5
Sant Vicenç dels Horts	Sant Mateu (Vallirana)	69	33		8	50	8		8
Sant Vicenç dels Horts	Sant Vicenç Màrtir (Sant Vicenç dels Horts)	100	40	8	17	110	44		24
Sant Vicenç dels Horts	Santa Eulàlia (Pallejà)	82	23			38	15		8
Sant Vicenç dels Horts	Santa Maria (La Palma de Cervelló)	21	6	1		13	15		15*
Sant Vicenç dels Horts	Santa Maria (Corbera de Llobregat)	34	7	4		10	22	1	4

Arxiprestat	Parròquia	Baptismes							conf. comun.	matrim.	catequistes
		1any	1 a 7	6	12	40	213	18			
Vilafranca	Basílica de Santa Maria	77									75
Vilafranca	Sant Andreu (Puigdàlber)										*
Vilafranca	Sant Cristòfol (La Granada)	8		4				15		4	6
Vilafranca	Sant Cugat (Sant Cugat Sesgarrigues)					1					5
Vilafranca	Sant Esteve (Ordal)	11						4		1	5*
Vilafranca	Sant Genís (Torrelles de Foix)	12		2				10			2
Vilafranca	Sant Genís (Pacs del Penedès)	4		16				8		2	3
Vilafranca	Sant Jaume (Moja - Olèrdola)	14		2				9		3	2
Vilafranca	Sant Joan (Olesa de les Bonesvalls)										*
Vilafranca	Sant Marçal (Sant Marçal - Castellet i la Gornal)	2								1	
Vilafranca	Sant Miquel (Olèrdola)	12						1			1
Vilafranca	Sant Pau d'Ordal (Subirats)	1		3		7		5		2	3
Vilafranca	Sant Pere (Cantallops, Avinyonet del Penedès)					7		1		1	2*
Vilafranca	Sant Pere de la Gornal (Castellet i la Gornal)	30		4		1		6		15	1*
Vilafranca	Sant Pere i Sant Fèlix (Font-Rubí)							1			
Vilafranca	Sant Pere (Sant Pere Molanta - Olèrdola)	8		4				6		2	1
Vilafranca	Sant Sadurní (Castellví de la Marca)	1									
Vilafranca	Sant Salvador (Les Gunyoles-Avinyonet del P.)	16						4			4
Vilafranca	Sant Sebastià (Sant Sebastià dels Gorgs)							1			1
Vilafranca	Sant Valentí (Les Cabanyes)	7		2				11		1	2
Vilafranca	Santa Fe (Santa Fe del Penedès)	2						5		1	1
Vilafranca	Santa Magdalena (El Pla del Penedès)	5		1				4			6
Vilafranca	Santa Magdalena (Pontons)	6						1			
Vilafranca	Santa Margarida del Penedès										*
Vilafranca	Santa Maria (La Múnia - Castellví de la Marca)	17						5		1	1

Vilafranca	Santa Maria (Sant Martí Sarroca)	8	3	9	16	4
Vilafranca	Santa Maria de Bellver (Guardiola de Font-Rubi)	10		8		5
Vilafranca	Santa Maria de Foix (El Terme - Torrelles de Foix)	5			5	
Vilafranca	Santa Maria de Vallformosa (Vilobí del Penedès)	2	4	4	3	4
Vilafranca	Santíssima Trinitat**	27			25	

** Confirmacions, comunions i catequistes, amb Santa Maria de Vilafranca.

TOTALS 2006	Total baptismes:	6560 (5032)	1317	211)	382	3629	1864	59	1131
			Baptismes	conf. comun.	matrim.	catequistes			
		1 any	1a 7	7a		catòlics	mixtes		

TOTALS 2005	Total baptismes:	6377 (4997)	1140	240)	541	4142	2100	41	1175
TOTALS 2004		5470 (4339)	919	212)	488	3705	2026	31	1130

Diferència amb relació a l'any 2005		183	(35)	177	(-29)	-159	-513	-236	18	-44
2006 - 2005 =										

Diferència amb relació a l'any 2004		1090	(693)	398	(-1)	-106	-76	-162	28	1
2006 - 2004 =										
		Baptismes	conf. comun.	matrim.	catequistes					
		1 any	1a 7	7a		catòlics	mixtes			

